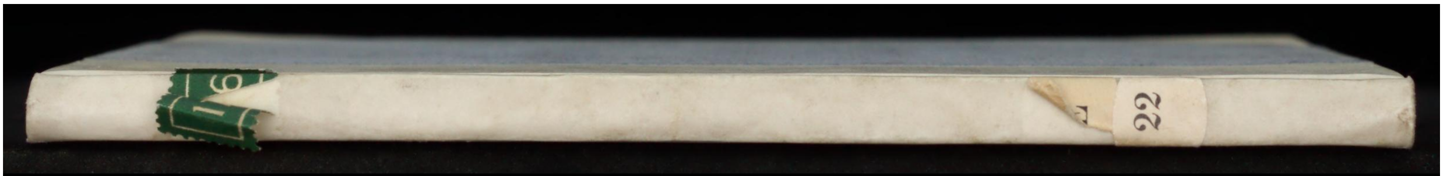
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

~~D.K. I: 104.~~
227 E 22
N Kr. 1272

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Compendium aureum

Etymologie. et ſyntactice grāmatices: pro duobus nepotibus equeſtris ordinis viri magiſtri Joānis Dobbe vtriuſq; iuris interpretis eximij maioriſq; ec cleſie monaſterienſis canonici Jn quo ordine etiam facilime quicquid eſt apud Remigium Donatum atq; Alexandrum comperies

Jn commendationem huius opuſculi. Tetraſtichō Joannis. Murmellij.

Si quis grammatices compendia quęrat et vno
Plurima contextu pręcepta ediſcere curet
Vtilius nihil hac: nihil emendatius arte
Comperiet: quāuis complura volumina luſtret.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

¶ Etymologia grammatices

q Uid eſt grãmatica Eſt ſciẽtia rcẽ loqn
di rcẽqꝫ ſcribẽdi ſcriptoꝝ lectõib⁹ obſeruata Vñ dꝛ
grãmatica. a grãmaton grece qd̕ a ĩnrĩs lrãria dꝛ qꝛ
lrãtos facit hoĩes ¶ Quot ſunt ptes grãmatice: qͥt
tuoꝛ Que. lrã ſyll̕a dictio ꝛ oꝛõ Quid ẽ lrã Eſt mi-
nima ps vocis ꝯpoſite ¶ Quot ſunt lrẽ Viginti due q. a b c d e f g h i k
l m n o p q r ſ t v x y z. Quõ diuidunt lrẽ In vocales ꝛ ꝯſonãtes Quot
ſunt vocales. qͥnqꝫ a e i o u ꝛ vna greca y Quare dñr vocales. qꝛ p ſe pfe
ctã vocẽ reddũt ¶ Quot ſunt ꝯſonãtes ſedecim. b c d f g k l m n p q r s
t x z Quare dñr ꝯſonãtes. qꝛ p ſe nõ faciũt pfectũ ſonũ. ſꝫ cũ vocali dñr q̃
ſi vocali ꝯſonãtes Quõ diuidunt ꝯſonãtes. in mutas ꝛ ſemiuocales.
¶ Quot ſunt mute. nouẽ. b c d f g k p q t. Quare dñr mute. qꝛ incipiẽ
tes a ſe. ꝛ in vocalẽ deſinẽtes ſonũ ꝓpriũ mutãt ꝛ admodũ paꝝ ſonant.
¶ Quot ſunt ſemiuocales ſeptẽ l m n r s x z. Quare dñr ſemiuocales.
qꝛ oẽs fere a vocalib⁹ incipiẽtes ꝛ in ſe deſinẽtes ſil̕em fere vocaliũ ſonũ
faciũt Ex ſemiuocalibus qͥt ſunt liquide. due l ꝛ r. Quare dñr liquide qꝛ
poſt mutas poſite faciũt p̃cedentẽ vocalẽ breuẽ eſſe cõem vt pharetra te
nebre ¶ Quid ẽ diphthõg⁹. ẽ ꝯglutinatio duaꝝ vocaliũ vim ſuã ſeruã
tiũ in eadẽ ſyll̕a ¶ Quot ſũt diphthõgi. qͥttuoꝛ ae oe au ꝛ eu. quaꝝ due
ſcribũt ꝛ nõ pferunt. vt ae ꝛ oe: ꝛ due ſcribunt ꝛ pferunt. vt au ꝛ eu.
E x lrãꝝ ꝯpoſitiõe inter ſe qd̕ efficit Sylla ¶ Quid ẽ ſyll̕a Eſt
e ꝯp̄henſio lrãꝝ q̃ ſub vno accentu pfert. Vñ ab vna lrã incipe — De ſyllaba
re p̃t ſyll̕a ꝛ tendere vſqꝫ ad ſex lrãs. vt a ab abs pareſtrãs ſtirps
nec vltra ſex lrãs pfert ¶ Ex ſyll̕aꝝ ꝯpoſitõe qd̕ efficit dictio ¶ Quid
eſt dictio. eſt mĩma ps oꝛõis in oꝛdine poſita Et dꝛ a dicẽdo. qꝛ dicat a-
liqd̕. i. fcat aliqd̕. ¶ Ex dictionũ inter ſe ꝯpoſitiõe qd̕ efficit. Oꝛatio. — De dictione.
¶ Quid eſt oꝛatio Eſt oꝛdinatio dictionũ ꝯgruã pfectãqꝫ ſententiã de
mõſtrans. ¶ Quotuplex ẽ oꝛatio. duplex grãmatica ꝛ rhetoꝛica Grã- — De oratione
matica eſt q̃ ꝯſtat ex noĩe ꝛ vbo Rhetoꝛica. q̃ ex ſex ptibus ꝯſtat.
P artes oꝛõis qͥt ſunt Octo. q̃ nomẽ pnomẽ vbũ aduerbiũ pti
p cipiũ ꝯiũctio p̄poſitio interiectio Quõ diuidunt ptes oꝛõnis
In ptes declinabiles Et ptes indeclinabiles Quot ſunt ptes
declinabiles. quattuoꝛ nomẽ pnomẽ vbũ pticipiũ. nomẽ ꝛ pnomẽ de-
clinant. p caſus Verbũ p tpa ꝛ modos Participiũ p tpa ꝛ caſus Quot
ſunt ptes indeclinabiles. qͥttuoꝛ aduerbiũ ꝯiũctio p̄poſitio ꝛ interiectio
¶ Nomẽ qd̕ eſt. ps oꝛõnis. q̃ cũ caſu. coꝛpoꝛis aut rei ꝯmunẽ ſignifi- — De nomine.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

cationē. aut ꝓpriā hꝫ vt muſa angelus Joēs Quotuplex eſt nomē. du
plex adiectm̄ ⁊ ſubſtantm̄ Subſtantm̄ nomē. qꝺ reddit ſuppoſitū ṽbo
ꝑſonali vt Joēs ſcribit ⁊ teutoniſaꝛ ꝑ een die of dat Ut muſa een pype
terra die eerde aqua dat water Nomē adiectm̄ qꝺ ꝑ ſe poſitū nō reddit
ſuppoſitū ṽbo ꝑſonali ⁊ nō teutoniſaꝛ ꝑ een die of dat. ¶ Quotuplex ē
nomē ſubſtātm̄. duplex ꝓpriū ⁊ appellatm̄ Propriū nomē. qꝺ natura-
liter vniuſcuiuſqꝫ priuatā ſubſtātiā ſ̄cat teutonice een eygen name eens
dinghes vt ioēs berta monaſteriū Appellatm̄. qꝺ naturalr̄ cōe eſt mul
toꝝ teuto. een name die vele dingen euen komet vt lignū muſa Quotu
plex ē nomē adiectm̄ Triplex aut hꝫ vnā terminatōem vt adiectm̄ in x
⁊ in duplicē ꝯſonantē terminans vt audax ſollers iners. Aut hꝫ duas
terminatōes vt adiectiua in is ⁊ ꝯpatiua in or vt hic ⁊ hec facilis ⁊ hoc
facile. hic ⁊ hec felicior ⁊ hoc felici⁹ Aut hꝫ tres terminatōes vt ſunt ad
iectiua in r us vt tener a um. ſatur a um Magn⁹ a um hic celeber hec ce
De ſpecie lebris hoc celebre. ꝑter vetus ⁊ interc⁹ q̄ hn̄t vnā termiatōem. ¶ Noi
q̄t accidūt. ſex Que ſpēs nūer⁹ figura caſus ꝯpatio gen⁹. Spēs nois
qꝺ aſt. accidēs q̄ cognoſcim⁹ ꝑmatm̄ a deriuatiuo Et ē duplex Prima
tiua ⁊ deriuatiua ¶ Quot ſunt ſpēs noim ꝑmatiuoꝝ. multe noim em̄
aliud ē corꝑale vt hō. aliud incorꝑale vt āgelus ṽtus. aliud gētile vt ro
dolph⁹ petr⁹ Quot ſunt ſpēs noim deriuatoꝝ Nomē vt patronymicū
poſſeſſiuū ꝯꝑatm̄ ſuplatm̄ diminutm̄ denoiatm̄ ṽbale ꝑticipiale ⁊ ad-
uerbiale Patronymicū. qꝺ a ꝓprijs noib⁹ deriuaꝛ patꝝ vl' auoꝝ vt Ea
cides fili⁹ vl' nepos eaci Poſſeſſim̄ qꝺ cū gtō ꝑmitiui ſ̄t aliq̄d eoꝝ q̄ poſ
ſidenꝛ. vt ab herba herbace⁹. ab anſere anſerin⁹. Cōꝑtm̄ qꝺ ſ̄t magis cū
poſitiuo vt fortior. i. magis fortis Suplatm̄ qꝺ ſ̄t maxime cū ſuo poſi
tiuo. vt doctiſſim⁹. i. valde ⁊ maxie doct⁹ Diminutm̄. qꝺ diminutiōem
ſui ꝑmitiui demōſtrat. vt a rex regulus. i. pu⁹ rex Uerbale. qꝺ a ṽbo deri
uaꝛ. vt a ſto ſtator ſtatrix ſtatio. Participiale. qꝺ a ꝑticipio deriuaꝛ vt
reuerēdus amād⁹. Denoiatiuū. eſt adiectm̄ deſcēdens a noie ſubſtātiuo
vt ab albedo alb⁹ aduerbiale. qꝺ ab aduerbijs deriuaꝛ vt ab hodie hodier
De numero. nus a cras craſtinus. ¶ Numeri noim quot ſunt. duo ſingularis. vt
homo magiſter. Pluralis vt homines magiſtri
De figura ¶ Figure noim q̄t ſunt. tres ſimplex vt aim⁹ Cōpoſita vt magnanim⁹
De caſu de ꝯpoſita vt magnanimitas. ¶ Caſus noim q̄t ſunt. Sex ntūs gtūs
dtūs accūs vtūs ⁊ abltūs. Et dn̄r a cadēdo q꞉ a rcō. i. ntō cadūt hoc eſt
formanꝛ hinc rect⁹ nō dr̄ ꝓprie caſus ¶ Quot ſunt obliq̄. q̄ttuor gtūs
De declinatione dtūs accūs ⁊ abltūs ¶ Quid eſt declinatio. eſt nois inflectio per caſus
¶ Quot ſunt declinatōes noim. q̄nqꝫ Prima vt muſa ſcd̄a vt mgr̄ ſcā
nū tercia vt ſacerdos ſi nomē ſubſtātm̄ ſi adiectm̄ declineꝛ vt felix q̄rta.

vt fructus q̄nta vt ſpēs ¶ Prima declinatio q̄t hȝ terminatōes. Tres quas. a as es. vt muſa eneas anchiſes. ¶ Oīa noīa in a ſunt ꝑme decli natōis. vt muſa penna famula. Preter in ma neutri gn̄is q̄ ſunt tercie declinatōis. vt enigma dogma. ¶ Noīa in as ꝓprie qualitatis ſunt ꝑme declinatōis. vt Judas Thomas Mathias Preter Mecenas Atlas pallas athamas antis in gtō ⁊ ſi qua ſil'ia q̄ ſunt tercie declinatiōis Sed appellatiua in as ſunt tercie declinatōis. vt vas. abbas mas. p̄ter ſanatas qd̄ eſt ꝑme declinatōis ⁊ borias ¶ Noīa in es repiunt in tribꝰ declinatōibꝰ. Ut ꝑma tercia ⁊ q̄nta. de ꝑma. vt anchiſes. de tercia vt diues. de q̄nta vt ſpēs ¶ Noīa ꝓpria in es ſunt ꝑme vel tercie declinatōis vt anchiſes Achilles Preter Joānes herodes Socrates ſortes q̄ ſunt tercie declinatōis Sil'iter patronymica ⁊ noīa locoꝝ in ites ſunt ꝑme declinatōis vt ꝟgiliades eneides iſrahelites. ¶ Appellatiua in es ſunt tercie declinatōis. vt diues hoſpes. Preter res ſpes fides. Et p̄ter noīa in ies q̄ ſunt q̄nte declinatōis. vt ꝓgenies dies. Demptis quattuor. vt aries paries abies quies. Que ſunt tercie declinationis

De ter. ꝑme de.
De a
De as
De es

	Ntō	a as es		Ntō	ae
	Gtō	ae		Utō	
In ſingulari nūero	Dtō		In plurali nūero	Gtō	arum
	Accō am			Dtō	is
	Utō	a		Abltō	
	Abltō			Accō	as

Formatio declinandi noīa ꝑme declinationis

¶ Scd̄a declinatio q̄t lrās terminales hȝ Sex q̄s. er. ir. vr. us. eus vm
¶ Noīa in er maſculini gn̄is ſunt ſcd̄e vel tercie declinatōis. Secūde declinatōis ſunt multa vt Ager. faber ſocer coluber. culter. arbiter. cum adiectiuis. vt niger tener Sed tercie declinatōis in er ſunt pauca. Ut pater frater paſſer agger aer ether crater imber anſer carcer
¶ Oīa noīa in er fei. neutri. ⁊ cōis gn̄is ſunt tercie declinationis. vt mater. vber. puber.
¶ Noīa in ir ⁊ vr ſunt tercie declinatōis. vt martyr vultur. p̄ter vir et ſatur que ſunt ſecunde declinationis
¶ Oīa noīa in eus ⁊ vm ſunt ſcd̄e declinatōis. vt tydeꝰ ſcān̄u tēplū. ⁊c̄
¶ Noīa in us ſunt ſcd̄e declinatōis vt oculus pyrus egyptꝰ Excipiūt triplicia tercie declinatōis Primo oīs ꝯpatiuꝰ in ius vt doctiꝰ feliciꝰ cū bis hn̄tibꝰ oris in gtō vt corpꝰ tēpus decus pecus facinꝰ lepus frigus fenꝰ pignus littꝰ ſtercus tergꝰ pectus Scd̄o hec hn̄tia eris correptā vt ſcelus latꝰ glomꝰ acus ſidus pondꝰ vlcus fedus munꝰ olus opꝰ genꝰ viſcus venꝰ vetꝰ. Tercio hec hn̄tia vris vtis vel vdis vt virtꝰ ſalus iuuētꝰ ſenectꝰ ſeruitus tellus palus incus mus grus ſus tus ius rus crus pus

De ſecunda de.
De terminatione Er.
De ir er vr
De eus et um
De us

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

S:ꝺo excipiunt noīa ꝟbalia ſubſtātiua q̄ ſunt q̄rte declinatōis vt viſ⁹ tact⁹ audit⁹. cū his anus trib⁹ porticus manus idus acus nurus ſocrus domus quercus ſpecus ꝛ penus.

	Ntō	Er Jr	Ntō	i	p̄t neu. q̄ hn̄t a
	Vtō	vr vus	Vtō		
Jn ſri	Gtō	i	Gtō	orum	
nūero	Dtō	o	Dtō	is	
	Abltō	o	Abltō	is	
	Accō	vm	Accō	os	p̄t neu. q̄ hn̄t a

¶ Noīa ſcd̄e declinatōis in us ꝛ vm nō creſcūt in gtō. vt dn̄s tēplum Nec in er. vt faber. p̄ter hn̄tia an̄ er ſp. vt aſper aſperi ꝛ p̄ter hn̄tia mutā in mediate an̄ er. vt gener tener Et q̄ ꝯponunt a gero ꝛ fero vt dapifer armiger Et hec noīa corripiūt penultimā gti p̄ter iber ꝛ celtiber At in ir ur ꝛ eus ſp creſcūt in gtō. vt vir viri. ſatur ſaturi. tydeus tydei

¶ Noīa in us appellatiua mutāt in vtō vs in e. vt dn̄s dn̄e p̄ter agn⁹ deus vulgus pelagus q̄ hn̄t us vel e in vtō

¶ Noīa ꝓpria in ius deponūt in vtō us ꝛ retinēt i vt ꝟgili⁹ ꝟgili. ſil'r fili⁹ fili. Sȝ noīa in eus hn̄t eu vt orpheus orpheu

De tercia decli. ¶ Oīa alia noīa cui⁹ cūqȝ terminatōis fuerit ſūt t'cie declinatōis. p̄ter in am hebraica. vt adam abrahā ꝛ greca in e. vt pēthecoſte q̄ ſunt p̄me declinatōis Et in v. vt cornu q̄ ſunt q̄rte declinatōis gn̄is neutri.

Forma declinandi noīa tercie declinationis.

	Ntūs	ſunt ſiles		Ntō		
	Vtūs			Accō	es	p̄t neu. q̄ hn̄t a
	Gtō	is	Jn pli	Vtō		
Jn ſri	Dtō	i		Gtō	vm vel ium	
	Accō	em		Dtō	ibus	
	Abltō	e vel i		Abltō		

De termiationibus tercie decli. ¶ Terminatōes t'cie declinatōis q̄t ſunt. ſeptuagitaocto. l' paulo ꝑles vt d'r pſcian⁹ ꝛ donat⁹ Sūt em̄ tres terminatōes vocaliū. a vt dogma e vt cubile. o vt ꝟgo. lrā c facit duas terminatōes ac ec. vt lac halec per h ſcriptū. d facit vnā id vt dauid dauidis media ꝓducta. lrā termīalis l facit q̄nqȝ al el il ol vl. vt ſal mel vigil ſol exul. lrā n facit q̄ttuor termiatōes an en in on. vt titan nomē delphin canon q̄ cōiter ſunt greca. lrā r facit ſex termiatōes ar er ir or vr yr. vt far pī gaddir ſoror murmur martyr: lrā s facit nouē ꝛ vigīti termiatōes ſex hn̄tes vocalē an̄ s as es is os us ys. vt vas ſedes canis cuſtos decus erinys Quinqȝ ſunt in bs. vt arabs plebs chalibs ſcobs vrbs Vna in ls. vt puls vna in ms. vt hyems Quīqȝ in ns. vt glans dens fons quincūs thyrins qḋ hȝ thyryntos in gtō. q̄ttuor in ps. vt daps adeps cyclops. q̄ttuor in rs vt mars ſollers ſors

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

tiburs Duo hn̄t diphthōgū an̄ s aes z aus. vt praes laus. vna ē in ſrps
vt ſtirps. t lrā facit vnā termiationē vt caput. x lrā facit decē termiatōes
z q̄ttuor. vt ax ex ix ox vx yx alx vnx arx acx p diphthōgū aux erx ynx. Ex
ēpla ſūt pax lex nix nox trux ſtyx falx lanx ɔiūx arx fax merx ſyrynx

De creſcentia z q̄titate aliq̄z z p̄mo de e z a

¶ Noia i a t'cie declinationis hn̄t i gtō atis curtā. vt dogma dogmatis
dragma p g. z ē manipul⁹ q: drachma p ch gn̄is fei z p̄me decliatōis z ē
nūm⁹ ſeu pond⁹ At drama dramat; abſq; g gen⁹ carmis. ¶ Noia in e
hn̄t correptā is vt monile lis At greca i e q̄ ſit p̄me decliatiōis hn̄t es vt
phebe phebes. ¶ Noia i do z i go hn̄t inis curtā vt albedo valitudo cū

De D

his hō nemo apollo turbo p̄t' hec maſcl'ia pedo ſurdo medo ſpado cerdo
p̄do q̄ hn̄t onis ꝑductā. ſil'r h̄ feim dido Cetēa in o q̄tq̄t ſūt hn̄t onis ꝑ
ductā vt ſmo lco p̄ter gētilia q̄ hn̄t onis correptā aliq̄n etiā ꝑductā. lu
can⁹ lōgiſq; leues ſaxōes i armis Marcia. Quā vetēs brace britois pau
pis z quā vbi brito tn̄ nomē ꝑp̄u at p̄ſto pōdo argo echo icedi. Greca
noia i o lōgū t'miata hn̄t more greco i gtō us ſ; more latio onis vt calip
ſo h⁹ calipſus l' calipſonis clio clius l' cliōis Oui. Nec mihi ſit viſe clio
cliuſve ſorores ¶ Lac lact; . halec halec; Cetēa in c idedinabilia vt iſaac

In E

melchiſedec amalec Tn̄ baptiſta hec barbara z ſil'ia facit latia vt iſacus
amalec⁹ adam⁹ abraham⁹ penultia ꝑducta Jſac amalac adam abraham
vt Sic puer iſac⁹ ſat⁹ ē Jdē Semis e nri p̄nceps abraham⁹ z auctor
ſdē Et quā fatidico ppl'is balaham⁹ cois. Carmie p̄dixit flām̄ ſiduſq;
futur; ¶ Jn al appellatia hn̄t alis ꝑductā vt aial vectigal aial' vectigal'

Jn al el il ol vl

Sz ꝑp̄a alis correptā vt hanibal ſic z ſal corripit a in ſal' Uirgi. Et ſa
lis occultū referūt in lacte saporē Jn el noia hn̄t ꝑductā elis Jn ol ꝑdu
ctā olis Jn il correptā ilis Jn vl correptā vlis Ut michael eli s ſol ſolis
vigil vigil'. ɔſul ɔſul' Sz mel h; mell' fel fell' Multa ſūt noia in l inde-
clinabilia vt nil nihil baal tubal betel bel micol At abel iſrahel michael
ſaul mō declinata. mō in declinata cernūt' Baptiſta Pinguib⁹ z p̄ſcū do
nis imitet' abelē ¶ Noia in an hn̄t ꝑductā anis i gtō l' more greco os.
vt pean peanis l' peanos qd̄ z peant; q̄n nomē ꝑp̄u. ſic z euan euantis.

De an

¶ Noia i en hn̄t inis curtā i gtō vt nomē nois Sz lien ſplen rē ſyren
hymē ſebē damē aniē z troezē hn̄t enis ꝑduc. teſte p̄ſcia⁹ ¶ Noia i on

Jn En
Jn on

hn̄t onis. q̄dā ꝑductā q̄dā curtā Hec em̄ ꝑducūt o. i obli q̄s agon arte-
mon iacō phytō trigō tritō z q̄dā vrbiū z locoꝝ vt babilō ſidō ſiō aucon
aſcolō helicō atherō Et mlta ꝑp̄a viroꝝ vt damō ſalomō ſimō ſimeō ſo
lō egō diō endimiō ſin ōchirō Hec corripiūr o vt demō ſindō cnō lace
demō gnomō gorgō hypeyō ſtrymō halcyō Et hec ꝑp̄a viroꝝ meniō a-
gamēnon acteō echiō iaſon pādon eſon āphion lycaō machaō palemō
philamon arion gedeon baptiſta lydi⁹ Hic tact; equabat arion neruis
Orpheaq; z clarum dirceo amphiona plectro. Carmē cēt. ſumme do-

o fundate ſionis Regia idē Uelleraqꝫ ⁊ ſiccos magni gedeonis imbres
In ar Itē multa ſunt in on indeclinabilia vt lion gelion. ¶ Noīa in ar hn̄t
aris ꝓductā in gtō vt torcular p̄ter far farris epar epatis lar laris ꝓpriū
nomē. ſil'r excipiſ monaſyll'a ⁊ biſyll'a q̄ hn̄t arꝫ curtā vt par diſpar ce-
ſar arar lucar ꝓ aue ſꝫ ꝓ p̄cio et luco ꝓducit aris. aſpar iaſpar iubar bac
car vectar boſtar ſil'r bamulchar ⁊ bomulchar. nō d'r ſotular ſꝫ ſotularꝫ
in ntō Hieronim⁹ ꝯtra iouimanū Hicſotularꝫ videſ vobis nou⁹ ac ele
In er gās ¶ Noīa in er hn̄t in gtō eris curtā vt aer carcer anſer celer Adiec-
tiua in cer faciūt cris. vt acer acris In ter tris vt pr̄ mr̄ In ber bris vt ſep
tēber Excipiūſ ſtater luter cliſter hicter character cremeſter brachiome
ſter alter phyſeter ſoter p̄ſter pāter q̄ oīa greca ⁊ hn̄t cris ꝓductā in gtō
Sꝫ iuppiter iouis iter iterꝫ l'itinerꝫ. ſic etiā teſte p̄ſia⁹ iuppiter iuppe-
tris l'iuppiterꝫ. opiter dieſpit' marſip Itē ver ⁊ mulier hn̄t erꝫ ꝓductā
In ir tn̄ mulier apd' Terē. teſte neſtore corripiſ ¶ Noīa in ir hn̄t i gtō yris l'
yros curtā ⁊ ſūt greca vt martyr pir gaddyr hir Sꝫ abadyr l'abdyr in-
In or declinabile teſte p̄ſcia⁹ ¶ Noīa in or hn̄t orꝫ ꝓductā in gtō amor orꝫ ſo-
ror orꝫ. ſꝫ cor hꝫ cordis Excipiūſ rhetor caſtor arbor mcor eqr marmor
dedecor bicorpor. Sil'r ꝓpa noīa greca vt hector neſtor mētor nicanor
actor q̄ oīa hn̄t orꝫ correptā Latina ſ'o ꝓpa hn̄t orꝫ ꝓductā vt victor me
lior nabor. Nō declināſ ador. q̄ttuor nachtor nabugodonoſor tabor qd'
tn̄ decliat baptiſta. ſcd'o parthenices marie Aſſirū colles aſſurrexere. ta
In vr boris Se iuga flexerūt ¶ Noīa i vr hn̄t vrꝫ curtā in gtō vt guttur Sꝫ
fur ꝓducit v in obliq̄s Itē robur ebur femur ⁊ iecur hn̄t orꝫ correptam
In as. ¶ Noīa in as hn̄t atꝫ ꝓductā i gtō vt abbas p̄ter anas qd' atꝫ cor. Ma
cer Anſerꝫ aut anatꝫ miſta piguedie turi. Sꝫ elephas gigas garamas
adamas. ſil'r ꝓpa greca vt abas atlas bias colchas. ⁊c̄. hn̄t ātꝫ in gtō la-
tia ſ'o ꝓpa hn̄t atꝫ ꝓductā vt mecenas leuas. mas hꝫ marꝫ curtā. as aſ-
ſis. vas ꝓ ꝯtinēte vaſ vas ꝓ ſpōſore vadis. lānas arcas ⁊ paronymica ⁊
ml'ta greca hn̄t adis l'ados curtā vt olympias decas dipſas hebdomas
In es cyclas dorcas ogdeas gymnas ¶ Noīa i es ſ' ml'tiplicia q̄dā hn̄t etꝫ cur
tā vt ſ' aries pies abies ſeges teges veges hebes teres idiges interpres
ꝑpes p̄pes. q̄dā hn̄t etiā ꝓductā vt ſ' lebes tabes māſues termes agnes
magnes q̄es inq̄es locuples. q̄dā hn̄t itꝫ curtā vt ſunt trames fomes li
mes palmes merges gurges ſatelles hames ſtipes poples ātiſtes ales co
mes diues eq̄s hoſpes miles pedes ſoſpes ſupſtes. q̄dā hn̄t edis curtā vt
ſ' obſes p̄ſes calopes ſonipes. ⁊c̄. ꝯpoſita a pes p̄t apes apis. q̄dā hn̄t e-
dis ꝓductā vt praes merces heres. ſꝫ ceres cererꝫ correptā er erꝫ Cetēa i
es mutāt es i is i gtō vt ſedes cedes vulpes ⁊c̄. p̄t ꝓpa i es greca q̄ hn̄t etꝫ
ꝓductā. l'mutāt es i is vt hermes metꝫ l'hermis. ſic dates chremes tha

les Horatiꝰ Arguta meretrixq; potes donoq; chremeta Baptiſta Nō In is
magna atlantias hermis maia patens ¶ Noīa in is latina hn̄t geniti
uū ſil'em ſitio vt ignis piſcis. ꝛc̄ preter ſanguis cinis cuſpis lapis caſſis
aſpis q̄ hn̄t idis curtā tn̄ caſſis etiā aliqn̄ hʒ caſſis. dis ditis ſamnis ni
tis q̇ris itis glis itis q; nō reperit gliſſis aut tis puluis neris. cucumus
meris. vomis meris. cinis neris itē ſemis ꝑ dimidio indecliabile q̄ vti
mur in ꝯpoſitis ut ſemiuir Sʒ ſemis pro aſſe hʒ ſemiſſis Multa gre
ca in is hn̄t idis vł' idos vt egis pixis ṗamis clamis bolis paraxſis abſ
diplois Itē noīa liberoꝝ vt eneis tebais achilleis Et noīa gentilia col-
chis ſunamitis moabitis Siľiter noīa viroꝝ vt paris adonis o ꝑducta
alexis daphnis Et noīa mulieꝝ vt mir criſ bacchis thais Et noīa ido
loꝝ vt apis ſcrapis oſiris amibis iſis Et noīa fluuioꝝ hn̄t is ſine creſ-
cētia ¶ Itē aliq̄ greca in is hn̄t ios in gtō vt tethys tethyos ꝑ vxore o-
ceani ſʒ thetis mater achilľ thetidos. mēphis mēphios Hinc nō habʒ
mēphitis in gtō. qđ tn̄ ē nomē factū a mēphis q̄ſi nomē prōnymicuʒ
et ponunt adiectiue lucinꝰ. Cōſerit bibula mēphitis ſcymba Papyro. i.
mēphitica nauis Itē metis nō hʒ metitis nec dr̄ hamis hamitis ſed a
mes amitis ſine h ¶ Noīa in os hn̄t oris ꝑductā i gtō vt flos ros ho In os
nos lepos Excipiunt nepos monocéos egoceros ⁊ ronocéos cos dos
glos ſacerdos q̄ hn̄t otis ꝑductā Sʒ cōpos impos otis correptā Item
cuſtos cuſtodis heros herois tros trois minos minois o ꝑducta attri In vs
pos odis curtā qđ etiā dr̄ tripus odis ¶ Noīa in us curtam. hn̄t oris
in gtō vt corpus decus nemꝰ Sʒ q̄ deſinunt in lus nus dus hn̄t eris
curtā vt vellꝰ ſcelꝰ olus. venus vulnus ſidus fedꝰ rudꝰ ꝰ nō ruder Si
miľr deſcēdentia a verbis vt latus vetꝰ opꝰ glomꝰ hulcꝰ ⁊ nō vlcꝰ vul
nus munꝰ acus Preter tempꝰ ⁊ facinꝰ q̄ hn̄t oris Excipiunt fenus pe
nus facinꝰ et pignꝰ hn̄t oris Intercꝰ intercutis pecꝰ hoc oris ſʒ pecus
hec pecudis Itē ꝯpatiuꝰ in ius hn̄t oris ꝑduc. ſicut ꝯpatiꝰ i'or vt doc
tiꝰ fortiꝰ Excipit plus pluris Et hec oīa gn̄is neutri p̄ter lepꝰ maſ. ve
nus feim̄. ⁊ vetꝰ ⁊ intercꝰ oē Itē noīa in us ꝑducta vt femia hn̄t vtis
et ſunt pauca vt ſalꝰ ſ̄tꝰ ſeruitꝰ iuuētꝰ ſenectus ſalꝰ Excipit palꝰ palu
dis incꝰ incudis v ꝑducta. ⁊ tellꝰ telluris Itē monaſilľa hn̄t vris ⁊ ſunt
quattuor vt ius rus crus thus. ſʒ grus hʒ gruis ſus ſuis Itē laus habʒ
laudis fraus fraudis ſʒ emaus indeclinabile ¶. Noīa in ls hn̄t tis vt in bs ms ns
puls in rs vt pars In ns petulās demēs Excipit fons lens que habēt
tis vel dis addunt aliȷ̄ glans quod ſolum reperitur habere dis vt glās
glandis ſiľr. iugulās et libripēs ſiľr ⁊ compoſita cor vt ꝯcors ꝑticipia
ab eo q̄o ⁊ veneo hn̄t euntis vt exiens quiens inquiens. ſed ambiens hʒ
ambientis regulariter: et compoſita ab vucia (quoniam tameu potius ē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

In bs ms ꝛ ps minant̄ in vnx hn̄t vncis ꝗcuns decuns ¶ Noia in bs ms ꝛ ps for/
mā̄t gtm̄ accipiūt i añ s vt trabs bis hyems hyemis daps pis Sʒ poli
ſyllaba q̄ hn̄t e añ bs vel ps mutāt e in i breuē. vt celebs bis p̄nceps pis
ſʒ auceps mutat e in v vt aucupis ꝛ ꝯpoſita a caput hn̄t duplicē creſcen
tiā ut pceps p̄cipitis auceps cipitis. ꝛ poliſyll'a in bs ꝛ ps corripiunt pe
nultimā gti p̄ter cyclops et hydros q̄ ꝓducūt o. ſcribit̄ em̄ ꝑ omega hoc
ē longū o ꝟgi. Immemores ſocij vaſto cyclopis ī antro ꝛ vnū ē nomen
in t vt caput tis cū ſuis ꝯpoſitis vt ſinciput occiput. nā ꝗt tot git berit
ſunt indeclinabilia ¶ Noia in x quacūqʒ lrā p̄cedēte a ꝟbis formata ha
In X. bēt gis i gtō vt lex legis Excipit̄ ꝯiūx ꝯiugis ſubiūx iugis inīūx iugis.
Cetera ꝗtꝗt ſit hn̄t cis i gtō vt audax cʒ e p̄cedēte x mutāt i breue i. p̄t vi
bex qd̄ hʒ vibicis i ꝓducta Perſi⁹ Si puteal mlta caut⁹ vibice flagel/
las Addūt alij lodex et bōbex q̄ nō terminant̄ i ex ſʒ ix teſte neſtore. ſʒ ꝟ
nex hʒ ꝟnecis e ꝓducta. Iuue. Quis tecū ſectile porꝝ ſutori ꝛ elixi ꝟnee
cis libra ꝯmedit. ¶ Prima poliſyll'a in ex mutāt e in i curtā. añ cis in
gtō vt apex. p̄ter vibex ꝛ ꝟuex vt patuit Scd̄a maſcul'ia i ix corripiūt icꝭ
vt calix p̄ter bōbix phenix ceyx ꝛ ſandix q̄ ꝓducūt i hic maſtix nō ꝓdu/
cit i vt dt alex ē gn̄is fei Seren⁹ maſticis addent̄ ꝛ iā fracte milia ferra
ſʒ fēia i ix ꝓducūt icis vt victrix p̄ter hiſtrix larix onix coxēdis ꝛ ſardonix
q̄ corripiūt i añ cis. t̄cia. Cetera oia i x q̄cūqʒ lrā p̄cedēte ꝓducūt penul.
obliqꝝ vt ſunt noia i ax ox vx vt fornax nycticorax ꝛ nō nocticorax ferox
ꝛc̄. Excipiūt hec grex crux trux fax pix dux nux ſalix nix niuis ſenex nis
abax ſil'ax ſtyx phrix lelex allobrox brocis illix cappadox q̄ oia penul. ob
liqꝝ corripiūt ꝑſi⁹ cappadoces rigida pigues pauiſſe cataſta ſil'r ſed ſy/
De accō tercie phax ꝛ pharnax hn̄t acis ꝯēm ¶ Noia t̄cie decliatōis hn̄t em i accō vt
declinationis pris prēm Excipiunt̄ mlta in is hn̄tia q̄nqʒ im. primo hec maguderis
turris peluis ſitis ſecuris vis buris reſtis tuſſis puppis charibdis. ſe/
cūdo ꝓpa viroꝝ vt alexis daphnis. t̄cio ꝓpa mulieꝝ vt iſis chrꝭ miſis
q̄rto ꝓpa vrbiū vt neapol' heliopol' q̄nto ꝓpa morboꝝ vt phthiſ pleure
ſis febris ſexto ꝓpa figuraꝝ ut pleps ſyleps. ſepti o hec greca dioceſ e
ꝓducta phraſ chreſ geneſ poeſ phyſ. octauo noia in is hn̄tia duplicē
gtm̄. vnū ꝑ creſcētiā. alteꝝ ſine creſcētia. etiā hn̄t em vel im in accō naʒ
gtūs creſcēs facit em vel a nō creſcēs facit im vt paris iſis iris dicimus
em̄ irim ꝛ iridē pari ꝛ paridē. iſim et iſidē l' iſiden. nono cetera greca nō
neutri gn̄is hn̄tia a i accō more greco. vt titā pā pean ſyren delphin de/
mon agon aer ether chrater martyr hector lāpas adamas pallas mag/
nes aegis pixis iaſpis heros thorax ſtix phenix Hec eadē noia hn̄t as i
De vocatiuo accuſatiuo pl'i more greco ¶ Vtūs ſilis eſt ntō ſʒ greca nomia in s ter
minata formādo vtm̄ deponūt s vt pallas o palla achillis o achille me/

lāpˀ o melāpu. ꝛ h vtō ſi termiaꝛ in i corripiꝛ. ſin in a eu ꝑdu. tn̄ more latino hec noia pn̄t hrē vtm̄ ſikem ntō ¶ Noim tercie decli. q̄dā hn̄t abltō fri i. q̄dā e ꝛ i ſik ¶ Primo noia in e vt mare pt̄ pſepe Sexto hec xij. cāpeſter volucer. ꝛc. q̄ itertu hn̄tur Tercio adiectia i is vt fortis hūi lis facil' Quarto appellatia in al ꝛ ar vt aīal coclear. pt̄ ſal ſale. lar e. far farre ꝛ par re l'ri. ſū ꝑpa hn̄t e vt hanibale Quīto noia menſiū in is vt quītilis ſextilis octobris Sexto noia ſubſtātia appellatia in alis vel aris vt natalis noualis pugillaris anualis.

De hn̄tibus i in ablatino.

Primo hn̄tia duas ꝯſonātes an̄ is in vna ſylla vt ſūt ignis piſcis. p̄ter teſtis veſtis q̄ hn̄t e tm̄ Scd̄o noia in as gētilia hn̄tia in in gtō atq̄ gn̄is cōis vt nrās alpinas vrās Tercio oia adiectia. pt̄ i is vt felix legēs. ꝛc Quaro noia in uis vt auis ꝛ guis teſte Priſtiano vt anguis vnguis

Hec hn̄t e l' i in abltō

De hn̄tibˀ i et e ſimul.

¶ Oia alia noia t'cie decliatōis hn̄t e tm̄ in abltō, vt dogma ẜgo mel pugil ſol conſul

De ablatiuo in e

Noim t'cie declinatōis q̄dā hn̄t vm in gtō pl'i. q̄dā iū. q̄dā um vel ium

De genitiuo pl'i t'cie declinanis.

Primo oia noia hn̄tia i tm̄ in ablt⁰ fri. vt mare ium Scd̄o noia hn̄tia e vel i i fri. vt felix feliciū p̄ter ꝯpatm̄. vt doctioꝛ doctioꝝ. ſcd̄o p̄ter hec artifex mēoꝛ interc9s vetˀ vigil ſacerdos cuſtos locuples q̄ hn̄t vm. tercio pꝛeter adiectiua in es ꝛ os ꝛ oꝛ cōis gn̄is. vt diues hoſpes impos compos bicoloꝛ q̄ etiam hn̄t vm Tercio. noia in is ꝛ es non creſcentia in genitiuo ſingulari. vt auis ſedes p̄ter quinq̄ in is. vt volucris canis panis iuuenis hereſis ꝛ quattuoꝛ in es. vt ſoboles fruges vates apes. que hn̄t vm Quarto. hec quattuoꝛ mel fel lac allec. que q̄nq̄ etiā habent vm per ſyncopam. Quinto. noia ſubſtātiua in ons. rs. vns. vt mons pꝛs quicuns. p̄ter ꝯſoꝛs cohoꝛs q̄ hn̄t tum Sexto. noia monoſyllaba hoc eſt hn̄tia vnam ſyllabam. vt daps. p̄ter ſeq̄ntia in metris. Omne monas dat iū. tn̄ vm dabit oꝛis ꝛ oſſis. ver. far. vas. ſris. pꝛs ops laus. fax. lex. q̄ʒ ſtix. ſtrix. Jus. lux. dux. frux. dat q̄ʒ bouum boum bos Septimo. noia in es pluralis numeri. vt manes. pꝛeter penates quod habet vm

Hec hn̄t iū in gtō pl'i

¶ Secundū ſeruiū adiectiua in ans ꝛ in ens terminata. quando gn̄is neutri habent vm in gtō pl'i. quando ẜo. gn̄is maſculini aut fēi habent vel ium

De hn̄tibˀ vm

vm vel iũ. vt amans legens ſapiẽs Excipiunt hec parẽs ſerpẽs rudens bidens torrẽs balans. ⁊c. pticipia noialiter poſita. q̄ hn̄t vm

De hn̄tibus in ... plurale

¶ Omnia alia noia tercie declinatiōis hn̄t vm tm̄ in gtō pl'i vt dogma virgo preter caro quod habet carnium

	Ntō			Ntō	
	Gtō	us		Accō	us
In ſingu/	Vtō		In plu/	Vtō	
larinūero	Dtō	vi	tali nūero	Gtō	uum
	Accō	um		Dtō	ibus
	Abltō	u		Abltō	

Hec hn̄t ubꝰ ⁊ nō ibꝰ in dtō ⁊ abltō pl'ibꝰ ficus tribꝰ arcꝰ lacꝰ veru portꝰ acus ſpecꝰ quercꝰ penꝰ Oīa noia in us q̄rte decli. ſunt noia ſba ⁊ formant a poſteriori ſupīo vt ab auditu auditꝰ ab amatu amatꝰ p̄ter hec acꝰ atqꝫ tribꝰ ⁊ porticus ⁊ manus idus Hec anus ⁊ pinus nurus domus ⁊ ſocrus adde q̀bus additur ſpecus ⁊ penus

Forma declinādi noia q̀nte declinatōis

	Ntō			Ntō	
	Vtō	es		Accō	es
In ſingu/	Gtō		In plu	Vtō	
lari nūero	Dtō	ei	rali nūero	Gtō	erum
	Accō	em		Dtō	ebus
	Abltō	e		Abltō	

¶ Noia q̀nte decli ſm vſum carẽt gtō dtō ⁊ abltō pl'is nūeri. p̄ter res ſpẽs dies progenies maneries ⁊ materies.

Pronymica in es ita declinant

¶ Ntō hic p̄amides. gtō hꝰ p̄amide. dtō huic p̄amide. accō hūc priamidam l' p̄amidā l' den vtō ⁊ abltō p̄amide l' da. ⁊ pl'r p̄amide aꝝ is as e is

Pronymica ⁊ greca in is ita declinantur

¶ Ntō hec dardanis. gtō dardanidis vel dardanidos. dtō dardanidi. accō dardanidem vel dardanida. vtō dardani. abltō dardanide. Et pl'r dardanides dum dardanidibus des vel das.

¶ Ntō hec geneſis. huiꝰ geneſeos. huic geneſi. hanc geneſim. o geneſis ab hac geneſi. Ita hec methamorphoſis Eneis achilleis thebais

Greca in e ita declinantur

Ntō hec penelope. hꝰ penelopes. huic penelope. hāc penelopē l' penelopen. o penelope ab hac penelope Sic hec paraſceue pẽthecoſte grāmatice rethorice

Greca in as ita declinantur.

¶ Ntō hec pelias. hꝰ peliadis l' dos. huic peliadi. hāc peliadem l' peliada. o pelias. ab hac peliade. ⁊ pl'r ntō he peliades. haꝝ peliadū. his peliadibꝰ. has peliades l' as Sic plias. hias herodias

De heteroclitis hē de noibꝰ irregularl'r decli.

¶ Quid eſt heteroclitū. qd' alterne declinat Ex heteros hoc eſt alteꝝ atqꝫ reliquū Et clitos qd' eſt declinatū ſiue mutatū. Etiā ꝯponit cū genꝰ ⁊ d'r heterogeneū hoc eſt alterius gn̄is

¶ Quotuplicia ſunt heteroclita. Septuplicia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Quedaꝫ ſunt gñe tm̄ hoc eſt q̄ variãtur p gen⁹
Quedã declinatiõe tm̄ vt vas
Quedã gñe ⁊ declinatiõe ſimul vt paſcua
Ut Quedã nũero hoc ē q̄ carēt alt̾o nũero vt arma
Quedã caſu hoc ē q̄ carēt certis caſib⁹ vt dapē
Quedam ſignificatione vt calix
Quedam declinanť per enormes obliquos.

De heterocditis gñe et declinati one ſimul

Heteroclita gñe et declinatiõe ſil' ꝗtuplicia ſunt: quadruplicia Primo hec in ſ̾ri gñis femi ⁊ pme declinatiõis. et in pl'i gñis neutri ⁊ ſcđe declinatiõis vt paſcua zizania vt balnea Scđo noĩa in a artiũ. q̄ in ſ̾ri nũero ſub feĩo gñe ſ̾cant ſcientias Jn plurali ſub neutro gñe libros ſciaruꝫ Ut Rhetorica grãmatica dialectica phyſica topica ethica analectica. Tercio hec in ſingulari gñis neutri et ſcđe declinatiõis Jn pl'i gñis feminini ⁊ pme declinatiõis vt epulũ deliciũ gauſapũ Quarto quedam terminanť in a vel in us Quedam in a vel in um vt ſunt que ſequunť. quoꝝ quedam ſignificant idem. quedam diuerſa

Armenta	um	Cornua	um	Mala	us
Armilla	um	Cena	um	Malea	us
Antica	um	Cepa	um	Myrma	us
Aulaea	um	Cingula	us um	Magnas	us
Apia	um	Cichoria	um	Monycha	us
Aura	um	Ciconia	um	Lora mina	um
Jniuria	um	Cruſta Coloſtea	um	Mulcira	um
Laterna	um	Dorcia et dorciũ hec		Margarita	um
Lamenta	um	Eburna	um	Menda	um
Liba	um	Euſtochia		Nũdine aꝝ	um
Latera reaꝝ	um	Ganea	um	Oſtra Olea	um
Lana	um	Glycera	um	Opera opus	tercie
Sera	um	Gomorra	um	Obſequia	um
Scorta	um	Jnſomnia	um	Pupolonia	um
Scuticula	um	Hylla Hira	us	Piſtrina	um
Seria	um	Herma	us	Pellunie aꝝ	um
Sola	um	Hydra	us	Petale Poſtica	um
Specula	um	Jugula Jſſa	us	Piſcina	um
Abrotama	um	Laciria	us um	Patanea Piſa	um
Burrhamea	um	Lima	us	Regilla	um
Buccina	um	Liburna	us um	Ralla	um
Canilla	um	Lerna	us	Rapa	um
Cumera	um	Mancella	us um	Rubeta	um

Capidula	um	Marga	us	Sagina	um
Stragula	us	Simbola	um	Cumera	us
Mola	us	Cāmara	us	Cydna	us
Mora	us	Muſta	us	Nepa	us
Nyſa	us	Nyſca	us	Neſa	us
Patera	us	Pila	us um	Petra	us
Pupa	us	Pugna	us	Pāthera	ther
Quadra	q̄drās	Spina	us	Lapes	um
Trapeta	um	Textrina	um	Trulla	um
Tilia	um	Vertebra	um	Vicia	um
Amella	us	Aſia	us	Ala	us
Anima	us	Camilla	us	Conta	us
Claria	us	Cauerna	us	Concha	us
Corydalla	us	Claua	us	Ciſſa	us
Cirha	us	Cirna	us	Caſia	us
Coſa	us	Dora	us	Fiſcella	us
Serra	us	Sutta	us	Syngropha	us um
Satyra	us	Scilla	us	Spica	us um
Sambuca	us	Tribula	us um	Tubula	us
Vngula	us	Villa	us		

De heteroclitis heterogeniis

¶ Quotuplicia ſunt heteroclita heterogenia. q̄druplicia. Primo q̄dā in ſri ſunt gn̄is maſcli In pl'i gn̄is neutri Que declinant in ſri vt dn̄s In pl'i vt ſcānū Et ſꝑ ſcđe declinatōis Vt ſibulꝰ ſuparꝰ tartarꝰ infernꝰ menalus auernꝰ dindymꝰ pileus Iſmarꝰ gargarꝰ locꝰ iocꝰ balteꝰ tenarꝰ Scđo. q̄dā in ſri gn̄is neutri. In pl'i gn̄is maſcli ⁊ ſꝑ ſcđe declinatōis vt celū raſtrū porrū frenū clauſtrū filū capiſtrū. Tercio. q̄dā in ſri gn̄is fei. In pl'i gn̄is neutri. ⁊ ſꝑ ſcđe declinatōis. vt carbaſus arbutꝰ intubꝰ ꝑgamꝰ Sꝫ altilis ⁊ ſuppellex tercie declinatōis. Quarto. q̄dā terminat in us vel um ꝓ eodē vel diuerſo vt ſunt q̄ ſequuntur.

Angiportus	um	Callus	um	Folliculꝰ	um
Acinus	um	Calceus	um	Fundus	a um
Artemo	um	Colus coſtꝰ	um	Foculus	um
Aenus	um	Conuētꝰ	um	Frecꝰ funꝰ	um
Actus	um	Cōuenticulū		Fluuius Flumen	
Auſter	um	Cōſultus	um	Frigor hoc Frigus	
Adytus	um	Curriculus	um	Galbanus	um
Auſus	us um	Curulus hħ	le	Gyrus	um
Algor hoc algus		Cuniculus	um	Galerus	um
Axus	um	Cupulus	a um	Guttus	um

Antidotus	um	Corius	um	Buſtus	um
Aſylus	um	Cynnus	um	Buxus	um
Alabaſter	um	Culter	um	Betacius	um
Adubanus	um	Cubitus	um	Baptiſmꝰ	um
Alluuies hec	um	Clipius	um	Habenus	um
Aeſopus	um	Clarus	um	Iaculus	um
Aeſculus	um	Coicus	um	Iſocus	um
Abortus	um	Cliſter	um	Iberus	'um
Baculus	um	Crocus	um	Iſter	um
Bathyllus	um	Cartallus	um	Ipogus	um
Baiulus	'um	Calathus	um	Iugulus	um
Buſtus	um	Criſtallus	um	Inceſtus	nm
Balteus	um	Dipondiꝰ	um	Licus	um
Bellus	um	Danubiꝰ	um	Lucellus	um
Capulus	um	Duellus	um	Loculus	um
Caduceꝰ	um	Epilogus	um	Libanus	um
Calendarius	um	Egaſtalus	um	Limus	um
Calcaneus	um	Faſcinus	um	Lacunus	um
Monſalus	um	Peplus	um	Salprus	um
Morus	um	Punctus	um	Stilus	um
Maluaceus	um	Phalernꝰ	um	Sparus	um
Meandrus	um	Pinus ħ	um	Siſternus	um
Merus	um	Petaurꝰ,	um	Scripulus	um
Metaurus	um	Paſtillus	um	Stadius	um
Comētarius	um	Puluiſculꝰ	um	Troſulus	um
Colophus	um	Gladius	um	Tragus	um
Carrus	um	Globus	um	Ticinus	um
Curriculus	um	Hilarus	um	Timus	um
Cirographus	um	Penarius	um	Rictus	um
Naſus	um	Peſſulus	um	Sacellus	um
Nerius	um	Pelatus	um	Satus	um
Neſus	um	Hiſopus	um	Suſurrus	um
Nuncius	um	Humus	um	Trochus	um
Nardus	um	Hebenus	um	Theſaurꝰ	um
Noualis ħ et hoc le		Helleborꝰ	um	Tignus	um
Oeſtrus	um	Prologus	um	Tanagacius	um
Oſtentus	um	Pecus hec ⁊ hoc pecꝰ		Verulus	um
Orarius	um	Ricinus	um	Viſcus	um
Oceanus	um	Renus	um	Vallus	um

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

¶ Quotuplicia ſunt heterocKita heterodeclinia. Multiplicia Primo qđā ꝑ diuerſ terminatōib⁹ variāt declinatōem ꝑ eodē vt ſt̄ q̄ ſubſequunt

Hic aera hic aer
Hic ethera hic ether
Hic aganippe hic aganippus
Hec crathera hic crather
Hic colocynta hic colocyntus
Hec coxa hec coxendix
Hic cantharida hic cātharidus
Hic antiphateus hic antiphates
Hic anapus vel ius hic anapis
Hic oethiopus hic ⁊ hec oethiops
Hic arabus hic ⁊ hec arabs
Hic aquilus hic aquilo
Hoc atriplexum hec atriplex
Hoc alluuiū hec alluuio vel es
Hic achilleus hic achilles
Hoc biſtonium hic biſtonis
Hic capus hic capo
Hoc colluuiū hec colluuio ies
Hoc conchilū hoc conchile
Hoc ꝯtagium hec contagio
Hic comedus hic comedo
Hoc ꝯſortium hec ꝯſortio
Hic chironon⁹ hic chironeō ontꝫ
Hic delphinus hic delphin
Hoc diluuiū hec diluuio vel ies
Hic elephantus hic elephas
Hic gobius hic gobio
Hic glomus hoc glomus eris.
Hic hidropic⁹ hic ⁊ hec hidrops
Hic intubus hic intubo
Hoc iugerꝫ hoc iuger
Hoc legumentū hoc legumē
Hoc monumentū hoc monumen
Hoc occipitiū hoc occiput
Hic pauus hic pauo
Hic palūbus hec palumbes
Hoc repagulum hec repages

hec hebdomada hec hebdomas.
hec limaca hec limax
hec lampada hec lampas
hec panthera hec panther
hec ſyrena hec ſyren
hic abacus hic abax
hoc adonum hoc adoꝝ

¶ Secundo nomina in Ma tercie declinationis. pro eo terminantur in vm ſub ſecunda declinatione vt hoc poema vel poemum hoc problema vel um

¶ Tercio. Nomina in ar pro eodem terminantur in are vel arium. vt coclear cocleare vel coclearium

¶ Quarto Nomina in Ja prime declinationis etiam terminantur in ies ſub quinta declinatione exemplum. vt euphonia vel euphonies. luxuria vel luxuries. penuria vl' penuries

¶ Quinto. Quedam ſunt ſecunde vel quarte declinationis vel pro eodem. vel pro diuerſis, vt ſunt que ſubſequuntur

¶ Maſ. q̄rte vel ſcđe declinatōis.

Lacus	us vel i vel oris
Specus	us vel i vel oris u
Penus	us vel i vel oris vel u
Cetus Ortus	vs vel i
Cantus Artus	vs vel i
Faſtus	vs vel i
Sinus	vs vel i
Ceſtus	vs vel i vel u
Conuētus	vs vel i

¶ Feīa q̄rte vel ſcđe declinationis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Hic ſtrabus hic ſtrabo | Laurus | vs vel i
Hic ſcorpius hic ſcorpio | Quercus | vs vel i
Hic titanus hic titan | Pinus | vs vel i
Hic terminus hoc termen | Cornus | vs vel i vel v
Hic vultur vulturis ꝛ vulturnus | Colus domus | vs vel i
Sexto.q̄dā adiectia ſt̄ ſcd̄e vel ter | Acus | vs vł i vel eris
cie declinatōis ſub diuerſ̄ termina | Ficus | vs vel i
tionibꝰ.vt ſunt que ſequunt̄ | Tumultus | Eſtus
A Cera ſincerꝰ ł ħ ꝛ hec ſincer | Ornatus | Fructus
a Jugū ſubiugꝰ ł is ꝛ ħe (ꝛ ħe | Queſtus | Uictus
a Limꝰ ſublimꝰ ł is ꝛ hoc e | Senatus
ab Animꝰ magnanīꝰ ł is ꝛ hoc e | Genitus
a Colus incolumꝰ ł is ꝛ hoc e | Aduentus
ab Arma inermis ł is ꝛ hoc e | Uſus
a Bacillꝰ imbecillꝰ ł is ꝛ hoc e | ¶ Hec q̄rte ſed olim ſcd̄e
a Norma enormis ł is ꝛ hoc e | Cibus
a Neruꝰ eneruꝰ ł is ꝛ hoc e | Lectus
a Cliuꝰ ꝓcliuꝰ ł is ꝛ hoc e | Faſtus ꝓ libro hec ſcd̄e ſꝫ olim q̄rte
a Sōnꝰ inſomnꝰ ł is ꝛ hoc e | Uulgus
a Nodus inodꝰ ł is ꝛ ħe | Sibilus
a Frenū effrenus ł is ꝛ hoc e | ¶ Jtē his addūt̄ hec imberbꝰ ł is

hilarꝰ vł is Jnfirmꝰ vł is.ꝑnꝰ vł is.gracilꝰ ł is.limꝰ vł is.Ludicrꝰ vł is.ſingulariꝰ ſingularꝰ ł ris.vulgarꝰ ł is. Septimo.addunt̄ quedam diuerſas terminationes hn̄tia in eadem declinatione.

Hic dametas hic dameta | hic cometes hic cometa
Hic ſyllas hic ſylla | hic ceraſtes hic ceraſta.
Hic ꝓphetes ħ ta. hec p̄.decli. | hec īdulgitas hec gentia
Hic poetes hic poeta | ¶ hic conger hic ꝯgrus ſcd̄o decli.
Hic leuites hic ꝛ hec leuita | hic teucer hic teucrus
Hic meand ħ drus | hic ſiler hic ſelerꝰ ꝓ fluuio
Hic iber hic iberus | ħ āphimacrꝰ ħ āphiācer
Hic ꝓſper hic ꝓſperus Hec ſt̄ | hic anager hic anagrus
Hic caſſander ħ caſſādrꝰ ſcd̄e de. | hic euāder hic euādrus
Hic gibber hic gibbus | hic matur hic maturus
Hic meleager hic grus | hic terſander hic terſandrus
¶ Hic arar hic araris | ¶ hoc ligur hoc ligus
hec bacchar hec baccharꝰ Hec ter | hoc lac hoc lacte Tercie
hic mugil hic mugilus cie decli. | hec mens hec mētis declina.
hec ꝯpages hec ꝯpago | hic nouēber hic ꝛ hec bris

Hec ambages hec ambago
Hec trabs hec trabes
Hec nubs hec nubes
Hec plebs hec plebes
Hec ſeps hec ſepes
Hic vomis hic vomer
Hic puluis hic puluer
Hic cucumis hic cucumer
Hic color hic colos
Hic labor hic labos
Hic honor hic honos
Hec apes hec apis
Hec valles hec vallis
Hec annitas hec annitudo
Hec anxietas hec ãxitudo
Hec claritas claritudo
Hec caſtitas caſtitudo
Hec crebritas crebritudo
Hec celſitas celſitudo
Hec ariditas aritudo
Hec acerbitas acerbitudo
Hec cupiditas cupido
Hec caritas caritudo
Hec arbor hec arbos
Hec cuias hec cuiatis
Hoc equor hoc equur
Hic hec hoc concors hic hec hoc concordis
Hec caro hec carnis
Hec glans hec glandis
Hec lens hec lentis

Hec tercie decli-

hic ꝛ hec nrãs hec nrãtis
h ꝛ hec pub h ꝛ hec pubes
hec rates hec ratis
hec ſors hec ſortis
hic ſiber hic ſiberis
h hec h vet⁹ h hec h veter
hec torques hic torquis
hec retis hoc rete.
hec pſepis hoc pſepe
hec pneſtis hoc pneſte
hec ſinapis hoc ſinapi.
hec gummis hoc gummi
hic ſanguis hoc ſanguen
hic pollis hoc pollen
hic natalis hoc natale.
hec noualis hoc nouale
hec anio hoc anien
hic amor hec amatio
hic turbo hoc turben

Tercie declina.

¶ Hec quarte declinatõis
hic cornus hoc cornu
hic genus hoc genu
hic aſtus hoc aſtu
hic vel hec penus hoc penu
hec vel hec ſpecus hoc ſpecu.

De hetero. nũe-ro De his q̃ ca-rẽt nũero plura

¶ Quotuplicia ſũt heteroclita nũero. duplicia Quedã carẽt nũero pl'i Quedã carẽt nũero ſri ¶ Quotuplicia ſũt hetẽoclita carẽtia nũero pl'i multiplicia Primo. carẽt ſm vſum. pl'i nũero noia metalloꝝ vt auꝝ ar gentũ cuprũ auricalcũ ſtannũ plumbũ ꝛ ferrũ Sz es ꝛ metallũ qꝛ noia gñalia hñt pl'em nũeꝝ Sic gñaliter capta ꝛ alia hñt nũeꝝ vt equ⁹ ẽ fer rat⁹ duob⁹ ferris Itẽ mľta ſtanna habeo h ſũt vaſa ſtannea. Scdo noia ſcantia res humidas vt ceruiſia nec tar claretũ medo lac oleũ acetũ mel-leratũ Alia in plurimũ hñt pl'em nũeꝝ Tercio. noia ſcantia res mẽſu rabiles q̃cunqꝫ mõ vt oleũ lac croc⁹ piper lardũ butyꝝ cinnamonum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Quarto noīa ſn̄tia ſemia vl' fruct⁹ vel herbas terre vt triticū ſiligo ſpēr ta vrtica Cetera in plūm hn̄t Quinto noīa coloꝝ ⁊ ſpecialia pannoꝝ ſi ne reꝝ q̄ filant' vt atramentū rubrica ſericū damaſcū Sexto. hec maſcl'ia Aer ſol pont⁹ mūd⁹ fiſc⁹ ⁊ ether' Fum⁹ fim⁹ ſanguis puluer lim⁹ orbis Septio hec feīa pax ſal⁹ labes ſitis hum⁹ lues mors indoles ſoboles p les iuuēt⁹ tabes ſenect⁹ bilis crux Octaua hec neutra vulgus pelag⁹ o- pus fenū māna lutū cenū, letū ſolū ver nihilū ſabulū. Jliū ſalū pgame- nū blictrix epar iubar ebur iecur polēta paſca māmona Nono feīa mor bos ſn̄tia vt pleureſis Decimo greca in e vt pentecoſte penelope Unde- cimo noīa in v terminata vt gelu penu p̄ter q̄ttuor vt cornu genu veru ⁊ pecu Duodecimo noīa ꝓpria vniuoce capta vt ioānes petr⁹ Rhenū pi ſa Sz equiuoce capta hn̄t plēm nūeꝝ q2 fiūt appellatia vt iacobiq3 pari- les Decimotercio. hec indecliabilia gauſape ſinapi cherubin diateſſeron preneſte' preſepe ſoracte ſepe tethe gummi nauſi nefas fas ador pus ca- hos ſeraphin virus pondo.

De carētib⁹ ſn̄ numero

	Maiores	Lemures	Aborigenes	
	Minores	Sales	Fornidones	
	Primates	Faſces	Dolones	
Hec ſr̃a vſum	Optimates	Annales	Pedites	
	Quirites	Mirmidones	Lantes	Maſ. tercie decli-
	Primores	Proceres	Appendites	clina. carētia ſin
	Penates	Alpes	Piſces Artus	gulari numero.
	Edes	Driades	Gades	
Secdo hec feīa	Fores	Neiades	Eumenides	
	Sentes	Pireides	Grates	
	Nereides	Nares		
	Precordia	Cibaria	Bucolica	
	Arma	Claſſica	Georgica	
	Cunabula	Serta	Philitica	
	Orgya	Teſqua	Subſellia	
	Caſtra	Juſta	Solemnia	
	Luſtra	Bactra	Inſignia	
Hec ſm vſum	Seria	Attexata	Funabula	Neutra ſcđe de-
	Roſtra	Carthelia	Tranſtra	clina. carētia ſn̄l
	Exta	Aluita	Dionyſia.	nūero
	Tripudia	Crepundia	Archia	
	Caſpia	Verenda	Penia,	
	Alutra	Pudibunda		
	Spolia	Cronica		

		¶ Tenebre	Phalere	Nundiu
		Inſidie	Uige	Expenſe
		Nuptie	Terge	Argutie
		Mine	Thebe	Reliquie
		Illecebre	Exequie	Lauticie
Feia p̄me decli.		Manubie	Exuuie	Trene vel oꝝ
carētia nūe° ſri	Dec ſm' vſum	Decubie	Induuie	Calende
		Repetunde	Inficie	None .
		Piſe	Iſagoge	Quiſquilie
		Nuge	Athene	Sene Blandine
		Excubie	Uenetie	Schebe
		Primitie	Latebre	Nauticie
		Cune	Delicie	
		Galactitie	Ferie	
		¶ Sponſalia	Funeralia	Saturnalia
		Menia	Magnalia	Uulcanalia
		Ilia	Magalia	Bachanalia
Neu. ſcie decli.		Milia	Mapalia	Floralia
carētia nūe° ſri	Dec' ſm vſum	Uirilia		⁊ alia deoꝝ feſta
		Muliebria	Laquearia	Parentalia
		Genitalia	Femuralia	Dextralia
		Scindalia	Columbaria	Regalia
		Funebria	Palearia Ceremonialia	Uitalia
		¶ Poſteri	Tot	Septem
		Inferi	Quot	Octoni, vel eni
		Superi	Aliquot	
		Ceteri	Totidem	Noueni
		Exteri	Delphi	Ambo duo tres
		Interi	Colūnelli	Quotquot
	Adiectiua carē	Liberi	Gemini	Nugas
	tia ſri nūero de/	Huiuſmodi	Pleriq̃ʒ	Mancipi
	clia. ⁊ indecli.	Cuiuſmodi	Bini	Fabij
		Alteriuſmodi	Trini	Quaterni
		Fori	Frugi	Quini
		Codicilli	Quattuor	Seni
		Cancelli	Quinq̃ʒ	Quoruʒ aliqua ſin/
		Faſti	Sex. ⁊c̄.	gularia ſunt
		Quintilij	Gabij	

De hetĕocli. ca. ¶ Quotuplicia ſunt heteroclita caſu. q̄ntuplicia. q̄dam carēt ſolo vtō.

Quedā carēt ntō ꝛ vtō Quedā carēt oib⁹ caſib⁹ Quedā carēt oib⁹ preterq̄ʒ abltō. Quedā indeclinabilia ¶ Quotuplicia carēt vtō, multiplicia que habentur in ſequenti figura — De carētib⁹ vtō

Primo. noīa q̄ſitiua ꝛ ſunt nouē. vt quis qualis quātus cuius cuias quot⁹ quot talis alter ꝛ alius.

Scd̄o. noīa diſtributiua. i. ſigna vniuerſalia ꝛ ꝑticularia vt q̄libet q̄ſq̄ʒ vterq̄ʒ alter oīs ſed oīs q̄n capitur collectiue habet vocatiuum

Hec carent vocatiuo

Tercio noīa ꝛ ꝓnoīa relatiua vt q̄ ſuus ipſe is ſui

Quarto nomina negatiua vt nullus nemo neuter

Quinto nomina infinita vt q̄cunq̄ʒ qualiſcūq̄ʒ

Sexto. hec quinq̄ʒ nullus vter vllus alter alius quia ſolus totus ꝛ vnus habent vtm̄

Septimo oīa ꝓnoīa p̄ter q̄ttuoꝛ vt tu me⁹ nr̄ ꝛ nr̄as — De ca. ntō ꝛ vtō

¶ Quot carent ſm vſum ntō ꝛ vtō. ſeptem vt patet in figura

Necis	neci	necem	nece	Vn̄ Fruges opeſq̄ʒ da-
Precis	preci	p̄cem	prece	pis declinanꝫ ſine rectis
Dapis	dapi	dapē	dape	Primis atq̄ʒ p̄cis foris
Vicis	vici	vicem	vice	ꝛ vicis ꝛ necis addes
Frugis	frugi	frugē	fruge	
Foris	fori	forem	fore.	

De carē. ſolum abltō in pl̄ri

¶ Quot carēt oib⁹ caſib⁹ p̄terq̄ʒ abltō in pl̄ri ſeptē. vt fors forte. ſpōns ſponte. tabi tabo. ab hac grate celite viſcere vepre Et pl̄r grates celites viſcera vepras p oēs caſus Itē mact⁹ a vm bʒ ſolū macte in vtō.

¶ Quotuplicia carēt gtō dtō ꝛ abltō pl̄ribūs. duplicia Primo noīa q̄nte declinatōis vt macies p̄t res dies acies facies ſpēs ꝓgenies maneries materies Scd̄o hec aes far ius tus rus vinū mel hordeū mare

De carē. oib⁹ caſibus

¶ Quotuplicia reperiuntur nomina indeclinabilia. Multiplicia. Primo noīa in i vt nauſi gummi Scd̄o noīa in v vt gelu p̄ter q̄ttuoꝛ. vt cornu genu veru ꝛ pecu q̄ declinanꝫ in pl̄i per ntūm accūm ꝛ vtūm Tercio hec prius dicta gauſape p̄ſepe cherubin diateſſeron preneſte. Quarto. q̄dam ꝓpria in l ꝛ in m vt bel abel amanuel baal adam abraham nequā totidem. q̄ p̄nt fieri declinabilia ꝛ terminari in us vt baal balaham⁹ ab adam adamus ab abraham abrahamus penultima ꝓducta Quinto noīa in on figuraꝝ vt electuarion ꝛ ſignificātia inſtrumenta muſica ꝛ hebraica diſſyllaba cacephaton garalogodion. diateſſeron ſyon hebron Sexta ꝓpria locoꝝ in is zwollis campis p̄ter ꝯpoſita a polis vt herbipolis. Septimo noīa litterarum alpha beta Octauo nūeralia cardinalia a trib⁹ ad centū. vt q̄ttuoꝛ q̄nq̄ʒ centū mille

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

De heteroclitis ſcatione.

¶ Quotuplicia ſunt heteroclita ſignificatione. duplicia. Primo. hec variant obliquos cum ſignificatis. Uas pro ſponſore vadis facit. vas pro ꝯtinente vaſis Caſſis pro galea caſſidis. caſſis pro reti habet caſſis Os pro pte capitis facit oris. os een but oſſis. Pecus ꝓ oue aut capra pecudis. ꝓ multitudine aīalium vel quouis aīali pecoris facit Lens ꝓ vermiculo lendis ꝓ legumen lentis Frons ꝓ folio frōdis ꝓ pte capitis habet frontis Addunt aliqui glans glis ⁊ glos. ſꝫ illa melius omittūť quippe nuſꝗꝫ legimus glātis glitis gliſſis gloris ⁊ gloſſis.

¶ Secundo. hec pro diuerſis ſignificatis mutant genus vt hic malus pro ligno. velifero. hec malus pro arbore pomifera. Hic palus pro ſtipite Hec palus pro aqua Hic populus pro gente Hec populus pro arbore Hic acus pro piſce Hec acus pro acuto inſtrumento Hoc acus ꝓ palea Hic anus pro culo Hec anus pro muliere vetula Hec beta pro olere Hoc beta pro littera Hec zeta pro edificio Hoc zeta pro littera. Hic acer pro forti Hoc acer pro arbore Hic ſiler pro fluuio Hoc ſiler ꝓ arbore Hic ⁊ hec vber pro fertili Hoc vber pro manna Hic caſſis pro reti Hec caſſis pro galea Hic ⁊ hec rudis pro inepto Hec rudis ꝓ virga Hic dis pro plutone Hic ⁊ hec dis pro diuite Hic cupido pro amoris idolo Hec cupido pro cupiditate Hic vnio pro margarita. Hec vnio pro concordia Hic ficus pro vlcere Hec ficus pro arbore ⁊ fructu. Hic vas vadis in genitiuo pro ſponſore Hoc vas vaſis pro continente Hic ſeps pro ſerpēte Hec ſeps ꝓ pariete Hec ſtirps pro genere Hic aut hec ſtirps pro radice vel trunco Hic bidens pro inſtrumento. Hec bidens ꝓ oue Hic apis pro idolo Hec apis ꝓ volucre Hic hydrus pro ſerpēte Hec hydrus ꝓ ciuitate Hic cornꝰ ꝓ cornu Hec cornus ꝓ arbore Hic calx ꝓ materia conglutinãte Hic aut hec calx pro imo pede

De heteroclitis hn̄tibꝰ enormes obliquos

¶ Quotuplicia ſunt noīa que non rite declinanť ꝑ obliquos. duplicia Primo. quedam non rite faciunt gtm̄. vt Iuppiter huius iouis. Iter huius itineris. Suppellex huius ſuppellectilis Anceps huiꝰ ancipitis Preceps huiꝰ precipitis Biceps bicipitis Caro huius carnis epar epatis Ebur eboris Iecur iecoris ⁊ iecineris Robur roboris Scias tn̄ ꝙ iouis non eſt verus gtūs a iuppiter nec itineris verus genitiuus ab iter. Nam auctore priſciano veteres declinabant. Hic iuppiter huius iuppitris vel iuppiteris. ⁊ iouis eſt aliud nomē nominatiui ⁊ gti caſus Item iter huius iteris. ⁊ itiner huius itineris dicebant. Uarro Expectant itiner longum ſermone leuare. Secundo quedam hn̄t dtōs ⁊ ablatiuos plurales enormes. ¶ In prima declinatione ſunt octo noīa que datiuos ⁊ abltōs ples ꝑ abus faciunt. dea filia nata liberta aīa dn̄a ambe ⁊ due. Dn̄a famula ⁊ aīa leguntur potius is habere. In ſcd̄a ꝗꝫ decli

natiõe duo ⁊ ābo faciũt obꝰ in eiſdē caſibꝰ. ⁊ in tercia bobus vł babus a
noīe bos ꝑ bouibꝰ Itē i q̄rta declinatōe decē ſunt q̄ ubꝰ ꝑ ibꝰ hn̄t in e-
iſdē caſibꝰ ſcȝ acꝰ lacꝰ arcꝰ. partꝰ. ficus t̄bus portꝰ veru. ⁊ q̄ſtus ꝑ q̄re
la ſcd̄m vallā Siłr ābo duo hn̄t ābobus duobꝰ ābe due ambabꝰ duabꝰ De gradibꝰ ꝯꝑ
❡ Gradꝰ ꝯꝑatiōis q̄t ſunt. tres q̄ poſitiuꝰ ꝯꝑatiuꝰ ⁊ ſuꝑlatiuꝰ. Poſi ationis
tiuꝰ. ē q̄ ſcat ſuū ſcatū ſine exceſſu vt fortis doctus Cōꝑatiuꝰ. ē qui vl
tra ſcatū ſui poſitiui ſt hoc aduerbiuȝ magis vt fortior. i. magis fortis
Suꝑlatiuꝰ. eſt q̄ vltra ſcatū ſui poſitiui ſt h̄ aduerbiū maxime vt for-
tiſſimꝰ. i. maxime fortis ❡ Que noīa ꝯꝑant̄. ſola adiectiā q̄ ſcant ꝓꝑ
etatē intēſibilē aut remiſſibilē vt fortis ſapiens prudēs doctꝰ ❡ Quot De formatione
regulis format̄ ꝯꝑatiuꝰ a poſitiuo. duabꝰ Prior ad gtm̄ ſcđe declinati ꝯꝑati a poſitio
onis adde or ⁊ ius vt doctus docti doctior doctius. pulcer cri crior cri-
us Poſterior. ad dtm̄ tercie declinatiōis adde or vt fortis forti fortior
pauꝑ pauperi pauꝑior ❡ Quot modis fallūt he regule Quīqȝ modis
Primo in his quinqȝ ꝯꝑatiuis ſiniſterior maior iunior neq̄or ⁊ potior
a ſiniſter magnꝰ iuuenis neqȝ ⁊ potis Scđo in ꝯꝑatiuis formatis a ꝟ-
bis ⁊ aduerbijs ⁊ ꝑ̄poſitiōibus vn̄ Nota vn ūē ꝟbū gerēs vicē poſiti-
ui vt detro deterior deterrimus. Et vnū aduerbiū. vt ꝓdem prior ꝓmus
et nouē ꝑ̄poſitiones vt poſt poſterior poſtremꝰ extra exterior extremus
ſupra ſuꝑior ſuꝑmus. ante anterior caret ſuꝑlatiuo vltra vlterior vlti-
mꝰ. infra inferior infimus. intra interior intimus citra citerior citimꝰ
ꝓꝑe ꝓpior primus Tercio. qn̄ an̄ vs ꝑ̄cedit i vel u in ſcđa declinatiōe
Et qn̄ u an̄ is in tercia declinatiōe qr illa carēt comꝑatiuo tn̄ loco ꝯꝑa
tiui vtunt̄ poſitiuo cū hoc aduerbio magis vt pius magis piꝰ pijſſimꝰ
arduꝰ magis arduꝰ arduiſſimꝰ tenuis magis tenuis tenuiſſimus Tn̄
in is bn̄ hn̄t ꝯꝑatiuū vt arduior tenuior Quarto in his ſcđm aliquos
diues nō diuitior ſȝ ditior qđ tn̄ potius, format̄ a dis. amicꝰ nō amici-
or ſȝ amicicior. ſpurcus ſpurcicior. pudicꝰ pudicicior. ita inimicꝰ impu
dicꝰ. q̄ tn̄ potius hn̄t ꝯꝑatiuos regulares. Tulliꝰ Nemo ex illis erat
et mihi amicior Ouidius Nec tibi contingat matrona pudicior illa
Quīto in adiectiuis ab iſtis verbis loq̄r dico volo. facio. ſeq̄r ⁊ bibo Qr
coꝝ ꝯꝑatiuꝰ in entior ſuꝑlatiuꝰ i entiſſimꝰ. de loq̄r doctiloquꝰ doctilo
quētior doctiloquētiſſimꝰ. de dico falſidicꝰ entior entiſſimꝰ. de volo be-
niuolꝰ entior entiſſimꝰ. de facio malcficꝰ entior entiſſimꝰ. de bibo Opti
entior entiſſimus. ❡ Quot modis formatur ſuꝑlatiuꝰ a poſitiuo Tri
bus modis Primo ad gtm̄ ſcđe declinationis in us addes. ⁊ ſimus vt
albi albiſſimus. Scđo ad dtm̄ tercie declinationis adde s et ſimus vt
forti fortiſſimꝰ. Tercio ad ntm̄ noīs in er adde rimus vt pulcher pul-
cherrimꝰ vber vberrimꝰ. pauper pauperrimꝰ ❡ Quot modis fallūt he

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

regule Sex modis ·Primo. in his q̇nqꝫ facilis agilis gracilis agilis hu
mil' ſil'is q̇ hñt lim⁹ Scđo in his dextum⁹ ſiniſtim⁹ ſupremꝰ. mimus
ꝑmꝰ. ⁊c̄. vtš de ꝯpatiuis ꝑpoſitionū Tercio in his veter veterimꝰ. ſat
ſaturiſſimꝰ vel ſaturrimꝰ. maturus maturiſſimꝰ vl' maturrimꝰ. Et h̄
iđo qꝛ olim ſaturꝰ maturꝰ dicebat. Quarto in his quattuoꝛ. añ ſenex
iuvenis adoleſcẽs q̄ carēt ſuplatio Sꝫ loco ſuplatio vtunt eoꝝ poſiti⸗
uo ⁊ hoc aduerbio maxime vt ſenex ſenioꝛ maxime ſenex Quito in iſtis
q̄ faciūt ſuplatm̄ in entiſſimꝰ. vtš. de adiectiuis a loq̄ꝛ et dico. ⁊c̄. Sex
to in ſuplatiuis q̇ hñt diſcrepantiā in ꝑmis ſill'is. ⁊ ſunt ſex Primū bo
nꝰ melior optimꝰ. bona melioꝛ optima. bonū meliꝰ optimū. Scđum
malꝰ peioꝛ peſſimꝰ mala peioꝛ ſſima. malū peius peſſimū Terciū mag⸗
nꝰ maior maximꝰ. magna oꝛ xima. magnū maiꝰ maximū Quartū p⸗
uus mioꝛ mimꝰ. pua minoꝛ mima puū minꝰ mimū Quituꝫ ml'tꝰ plu
rimꝰ. ml'ta pluria. ml'tū plus plurimū Sextū cel'ꝰ celſioꝛ ſummꝰ. cel⸗
ſa celſioꝛ ſumma celſuꝫ celſius ſummū. qđ tñ veriꝰ hꝫ celſiſſimꝰ Tulliꝰ
In hāc celſiſſimā ſedē dignitatis ⁊ honoris ¶ Quid ē genꝰ ē diſcretio

De gñibꝰ noim

ſexꝰ aut ꝓpetatis rei Gña noim quot ſunt. tria ſimplicia vt maſculinuꝫ
feim ⁊ neutꝝ Et q̄ttuoꝛ ꝯpoſita vt coē dubiū ⁊ ꝓmiſcuū aut epichenū
et oīe ¶ Quid ē maſculinū. qđ ꝯnotat ſexū aut ꝓpetatē maſculinā vt
hic vir. Feim qđ ꝯnotat ſexū feim vt hec mulieꝛ Neutꝝ qđ nec maſcu
linū nec feim ¶ Quid ē genꝰ cōe qđ ꝯponit ex maſculino ⁊ feīo ⁊ ꝯue
nit rebꝰ aīatis Epicenū ſiue ꝓmiſcuū qđ ſub vno articulo đt naturam
vtriuſqꝫ ſexus nobis incogniti ¶ Dubiū qñ dubitamus de proprietate
maſculina aut feīa q̄re ꝯuenit rebꝰ inaīatis vñ pauca ſunt noīa dubij ge
neris ¶ Oē qđ ꝯponit ex tribꝰ gñibꝰ ſimplicibus Vñ ſola adiectiua
ſunt gñis oīs q̄ petunt adiungi noī ſubſtātiuo maſculini feī vel neutri
vt albus vir alba feīa albū aīal ¶ Gña noim q̄t modis cognoſcunt. du
bꝰ modis Vno mō ꝑ ſcatiōem. alio mō ꝑ terminatiōem ·Per ſcatio⸗
nē gña noim quot regul' cognoſcunt tribꝰ ⁊ decē ¶ ·Prima oīa ꝓpria

Ex ſcatione

noīa viroꝝ ſunt gñis maſculini cuiuſlibꝫ etiā terminatōis Vt ioēs pe⸗
trꝰ andreas Sꝫ ꝓpria mulieꝝ ſunt gñis feī vt penelope philoꝛtium.
¶ Scđo noīa officioꝝ que ad mares ꝑtinēt maſculini vt papa hic pon
tifex. Que ad feīas femīa vt hec regina mulier ſoroꝛ neptis. Que ad v⸗
troſqꝫ coīa vt hic et hec dux hoſpes diues lixa pincerna ⁊ cetera ¶ Ter⸗
cia nomina arboꝝ ſunt gñis femī vt hec pirꝰ ꝑrunꝰ ceraſus p̄ter oleaſt
dumus rubꝰ q̄ maſcl'ia vt ſiler ſuber acer robur balſamū generis neutri
¶ Quarta noīa ꝓpria fluuioꝝ ſunt gñis maſculini vt nilus rhenꝰ p̄⸗
ter ſtix lethe albula que ſunt gñis feī apđ poetas Capiunt em̄ pro palu
de ſiue aq̄ ¶ Quinta noīa angeloꝝ ⁊ demonū ſunt gñis maſculini vt h̄

cherubin ſeraphin hic ſatanas demon. ꝑ quo etiã dꝛ hoc demoniũ ⁊ ſt
peritũ ⁊ ſciũ rex. ¶ Sexta noĩa volucrũ ⁊ piſciũ ꝓmiſcua ſunt hoc eſt
ſub vno articulo vtrũqꝫ ſexũ ꝯphendũt vt hec aquila pica monedula.
hic picus paſſer Sꝫ dꝛ hic colũbꝰ gallꝰ hec colũba gallina Et hic ⁊ hec
halcyonis genus aquile. de piſcibꝰ ſalmo carpio lupꝰ. ſꝫ ãguilla gñis fẽi
¶ Septĩa noĩa adiectĩa cõpabilia hñtia tres voces Prima ẽ maſcl'ia
vt hic bonꝰ. ſcd'a fẽia vt hec bona. tercia neutralis vt hoc bonũ. Hñtia
duas voces ꝓma cõis ẽ gñis reliqua neutralis. vt ſunt hic ⁊ hec doctioꝛ
⁊ hoc doctiꝰ Hñtia vnã vocẽ. oĩs ſunt gñis vt hic ⁊ hec ⁊ hoc felix
¶ Octaua numeralia noĩa a quattuoꝛ vſqꝫ centũ ſunt pluralia oĩs gñis
indeclinabilia vt q̃ttuoꝛ q̇nqꝫ ſex ⁊c̃. Tres eſt gñis cõis. tria gñis neutri
Duo maſcl'i ⁊ neutri. due gñis fẽi. Itẽ A centũ ꝯpoſita ſunt biſcentũ
tercentũ. Excipiunt hec adiectiua ducenti ducente ducenta.
¶ Nona. noĩa lrãꝝ gñis neutri. vt a b c. Que ſi capiant ꝓ lrã impꝛoꝑe
ſunt gñis fẽi. ¶ Scd'a noĩa ppl'oꝝ cuiuſcũqꝫ terminatõis ſunt gñis
cõis. vt turca ioãnita arabs ethyops friſo. p̃ter in us. vt hic italus hec
itala. hic grecus hec greca ¶ Undecima noĩa planetaꝝ mẽſium ⁊ mon
tiũ ſunt gñis maſcl'i vt Iuppiter mars Ianuariꝰ oreb Sed ſyon gñis
fẽi. ¶ Duodecima. noĩa vrbiũ ⁊ regionũ gñis fẽi. vt tremonia weſalia
egyptꝰ balion p̃ter in e vꝛ ⁊ t. zuzatũ p̃neſte tibur q̃ ſunt gñis neutri Sꝫ
q̃ pl'is nũeri in i gñis maſcl'i vt gabij põpeij q̃ in a gñis neutri vt bactra
¶ Terciadecima vᵬba ⁊ aduerbia noĩaliter poſita. Et vox materialiter
poſita hoc ẽ ꝓ voce ⁊ nõ ſcatõe ſũt gñis neutri Parſius. ſcire tuũ nihil
eſt niſi te ſcire hoc ſciat alter. pulchꝛ bñdicamꝰ dñicale kyrieleyſon.
¶ Gña noĩm ꝑterminatõem quot regulis cognoſcũtur. q̇nqꝫ eoꝝ. q̃ in
vocalẽ deſinũt Et viginti duabꝰ regulis q̃ in conſonantem deſinunt Ex terminatiõe
¶ Prima noĩa in a ſunt gñis fẽi. vt muſa penna. Excipiũtur ꝓmo hec
maſcl'ia planeta cometa poeta. Scd'o noĩa in ma tercie declinatõis que
gñis neutri ſunt. vt dogma enigma cũ his paſcha polenta iota manna
Et ꝯpoſita a vᵬbis. a vt colo celicola. a peto romipeta. q̃ ſũt gñis cõis cũ
noibꝰ ppl'oꝝ. vt iſrahelita Et hec epicena balena muſtela talpa pãthera
¶ Secũda noĩa in e latina hoc eſt in e tercie declinatõis gñis neutri. vt
mare cubile Sꝫ in e greca hoc eſt in e ꝓme declinatõis gñis fẽi. vt pen-
thecoſte paraſceue Sꝫ tempe ile ⁊ phaſe gñis neutri indeclinabilia.
¶ Tercia nomina in i neutra ſunt ⁊ indeclinabilia vt gummi ſinapi.
Sed nihili mancipi frugi huiuſmodi gñis omnis quia adiectiua.
¶ Quarta. noĩa in o maſculina ſunt vt hic ſermo carbo p̃ter vᵬbalia in io
vt lectio dictio. Et p̃ter in do ⁊ go hñtia inis in gtõ. vt valitudo rubigo
q̃ fẽia. preter ordo cardo margo maſculina Excipiũtur eciã a regula ca-

ro talio feminina. ambo duo maſculina et neutra hō et nemo latro les
generis communis ⁊ pondo generis neutri ¶ Quinta. nomia in v ge-
neris neutri vt cornu gelu. ¶ De deſinentibus in ↄſonantes notande
De c d t l m ſecundum ordinē ↄſonantium regule due. ¶ Prima nomina in C D
T L M ſunt generis neutri. vt lac halec. aliquid aliquod. caput. ani-
mal mel fel. nil nihil. tantundē ſcamnū Excipiunt ſal pugil mugil ſol
De En conſul maſculina. preſul ⁊ exul coīa. quot tot totidez plīs numeri gn̄is
oīs quia adiectiua Et nequā gn̄is oīs ¶ Scd̄a noīa in en hn̄tia inis in
gtō ſunt gn̄is neutri vt nomē omē p̄ter hic pectē flamē attagē Et p̄ter
De in on am ↄpſoita a cano vt tubycē lyricē que oīa ſunt gn̄is maſculini. cū his q̄ ha
bēt enis in gtō vt hic lien ren ſplen ¶ Tercia nomia in in on et an ſunt
De Ar maſculina vt delphyn canon helecon titan. Sz barbara babilon ſyon
feia ¶ Quarta nomia in ar ſunt gn̄is neutri vt torcular iubar p̄ter lar
De Er maſculinū. lucanar pro aue feīm Et par adiectīm cū ↄpoſitis impar cō-
par omne. ¶ Quita. noīa in er ſunt maſculina vt hic faber aer ether a-
ger agger Excipiunt primo hec tria feīa mater mulier lynter. ſcd̄o hec
neutra vber verber ver cadauer papauer ſpinter Et p̄cantia fructus ter
re vt piper tercio hec coīa pauper degener vber puber puer. quarto hec
adiectiua Campeſter volucer alacer pedeſter equeſter Silueſter celeber
De Ir ſaluber acer celer ſeq̄ſter ⁊ paluſter. q̄ ſub er ſunt gn̄is maſculini ſubis ge
neris femi. ſub e gn̄is neutri Uel ſub is gn̄is comis Sexta nomia in ir
De Or ſcd̄e declinatiōis ſunt gn̄is maſculini vt vir leuir treuir Sz tercie decli
natiōis ſunt gn̄is neutri vt ſunt gadidr ir pir. ſed martyr gn̄is commu
nis ¶ Septima nomia in or ſunt maſculina vt dolor odor Excipiunt
primo tria feminina vt arbor ſoror vxor. ſcd̄o quattuor neutra vt equor
ador marmor cor. tercio memor immemor Et oīs compatiuus vt doc-
tior albior Et compoſita a color vt bicolor. a temp⁹ bitempor Et ver-
De Ur balia in ſor vt riſor cum iſtis auctor paſtor rhetor que omnia ſunt gene-
ris cōmunis niſi faciant feīa i. trix vt expulſor expultrix ¶ Octaua no
mina in vr ſunt gn̄is neutri vt guttur iecur femur robur. Excipiuntur
De As fur anxur ligur vultur turtur furfur augur coīa Sed ſatur gn̄is maſ-
culini ¶ Nona nomia in as ſunt femīa vt ciuitas voluntas Excipiun
tur vas gigas boreas primas as vas vadis abbas maſculina. fas nefas
De Es vas vaſis neutra Gentilia communia vt patuit vt arpinas archas noſ
tras ¶ Decima nomīa in es breuem habentia creſcentiam in gtō ſunt
maſculina vt fomes ſatelles palmes aries paries. quibus addunturpes
pres Excipiuntur ſeges teges compes. quibus additur apes feīa. ſcd̄o
hec communia teres prepes diues ſoſpes comes hoſpes ſupſtes miles
eques deſes hebes inquies ¶ Undecima noīa in es nō hn̄tia creſcen-

ciā in gtō ⁊ in es longā ſunt gn̄is fei vt ſedes vulpes clades Similiter
noīa quite declinatiōis vt res ſpes ꝓgenies Excipiūt dies dubiū meridi
es maſculinū. es hyppomenes neutra. Sꝫ heres locuples vates gene
ris cois ¶ Duodecima noīa prōnymica vt virgiliades Noīa locoꝝ in
ites. vt iſrahelites. quedā lapidū in es vt magnes pyrites ophites. Et
in es pl'is nūeri ſunt maſculīa vt manes ꝓceres. p̄ter grades fores feia cū
noib⁹ deaꝝ vt neridies ¶ Deciatercia. noīa i is ſt̄ feia. vt nauis clauis.

Prima latia hn̄tia creſcentiā in gtō vt lapis cinis vo mis cucumis ſāguis. p̄ter claſſis iaſpis glis lis q̄ feia — De is

Scdo hn̄tia duas ꝯſonantes an̄ is. in vna ſyll'a. vt
ſunt faſcis fuſtis poſtis piſcis teſtis hoſtis ⁊ vectis. p̄
ter veſtis peſtis cuſpis iaſpis lactis reſtis feia

Tercio axis ⁊ hn̄tia n an̄ is. vt ſunt panis crinis cinis
penis amnis ignis vnicornis funis. p̄t bipēnis feim
⁊ clunis finis dubia ⁊ canis iuuenis cōia

Quarto hn̄tia l m n r in penultima ſyll'a an̄ is de l vt
collis callis follis p̄ter pellis vallis feia de m vt ver-
mis. p̄ter piramis chlamis feia. de n. vt enſis anguis
de r. vt orbis corbis torris torquis. p̄ter febris turris
cum his tuſſis meſſis que feia — Excipiunt ſex duplicia maſ-
culina

Quinto noīa in ilis vt edilis quintilis aprilis ſexti-
lis cum compoſitis ab as. vt moneſſis treſſis quadreſ
ſis quintuſſis que oīa maſculina

Sexto. noīa in alis. vt natalis p̄ter noualis cannalis
feia. In aris vt pugillaris ſotularis maxillaris q̄ eti
am maſculina. p̄ter ſcholaris cōe

¶ Decimaquarta. noīa in os ſunt maſculina. vt logos flos mos ros
Excipiuntur primo hec feia glos cos dos arbos arctos delos ſamos. — De os
Et cetera greca mutanaia os in us vt exodos eremos periodos cypros.
Secundo hec neutra os melos chaos. Tercio hec communia bos im-
pos compos cuſtos ſacerdos antipos.

¶ Decimaquinta. noīa in us ſcd̄e ⁊ q̄rte declinatōis ſunt maſculina. de
ſcd̄a vt dn̄s oculus ſeruus famulus. de quarta q̄ ſunt noīa ꝟbalia vt vi — De us
ſus tactus Excipiunt a regula hum⁹ biſſus papir⁹ criſtall⁹ aluus colus
egypt⁹ paradiſus feia Et vulg⁹ pelag⁹ virus neutra. A quarta declina-
tōe excipiunt hec acus atqꝫ trib⁹ ⁊ portic⁹ ⁊ man⁹ idus hec anus ⁊ pin⁹
nurus dom⁹ ⁊ ſocrus adde Et ſpec⁹ ⁊ pen⁹ dubia bibul⁹ camel⁹ gꝫ cōis.
¶ Deciaſexta noīa i vs t'cie declinatōis hn̄tia oris l'eris i gtō ſt̄ neutra
lia vt pec⁹ tergus ſterc⁹ corp⁹ vulnus. p̄ter hic lep⁹. hec ven⁹ Sed habē

tia utis vris udis ſunt feīa.et ſunt pauca vt ꝟtus ſenect⁹ iuuent⁹ incus
tellus palus.p̄ter mus maſculinū grus ſus coīa Et ius rus crus p⁹ neu
De hn̄tibus ꝯ tralia Et vetus intercus gn̄is oīs Itē laus et fraus feīa Decimaſeptia
ſonātem ante s noīa monoſillˀa hn̄tia ꝯſonantē an̄ s ſunt feīa Et ſuut quītuplicia Pri
mo in bs vt vrbs trabs plebs ſcḋo in ls vt puls tercio in ns vt glās q̄r
to in ps vt daps quito in rs vt ars pars mors ſors Excipiunt mons
fons pons dens ceps maſculinū vel feīm ¶ Decima octaua nomina
poliſyllˀa hn̄tia ꝯſonātem an̄ s ſunt maſculina vt torrēs infans q̄drās
dodrans triens merops cerops .p̄ter.adeps forceps dubia.ꝛ hyems co
hors feīa Et notāda ſunt pluria adiectiua vt ſapiēs demēs ſollers pre-
ceps inops.¶ Decimanona Participia noīaliter poſita ſunt generis
neutri vt an̄cedēs ꝯſequēs preter maſculina oriēs occidēs ꝯfluēs afflu
ens ꝓfluēs Et feīa pregnās animās ꝯſonās pro lrā ꝛ continēs ꝑ t̄ra
De x ¶ Uegeſima.noīa in x quacūqꝫ lrā p̄cedente ſunt feīa vt pax fax lex fex
pix nix.nox vox crux lux.calx falx arx Excipiunt rex grex antrax thorax
limax harpax varax abax gazophilax maſculina et dux coē ¶ Uigeſima
prima noīa in x e precedente poliſyllaba ſunt maſculina vt codex apex
polex iudex. Excipiunt ſuppellex vibex obex pellex forfex forpex q̄ ſunt
feīa Itē ſilex cortex ramex duhū gn̄is Sꝫ ſenex exlex illex coīa ¶ Uige
ſima ſcḋa poliſyllˀa in x i p̄cedēte hn̄tia icis ꝓductā i gtō ſunt gn̄is feī vt
lodix coturnix p̄ter ſandix ſpadix bōbix eryx maſculina At corripientia
icis ſunt maſculina vt calix fornix.p̄ter hiſtrix latrix coxēdix feīa Et o-
nyx ꝛ ſardonix coīa Silˀr verbalia in trix vt victrix q̄ femia q̄ t̄n faciūt
in plˀi ueutra in a vt a victrix victricia cultrix cultricia Itē Notent hic
De pronomine multa adiectiua vt felix velox audax ¶ Quid ē ꝓnomē .eſt pars oratio
nis declinabilis que ꝓ noīe ꝓprio ponitur ꝑſonaſqꝫ finitas recipit Et
ſunt quidecim vt Ego tu ſui ille ipſe iſte hic et is meus tu⁹ ſuus noſter
veſter nrās ꝛ veſtras ¶ Pronoī quot accidūt.ſex Que ſpecies gen⁹ nu-
merus figura ꝑſona caſus ¶ Quot ſunt ſpecies ꝓnoīm.due ꝓmitiua
vt ego deriuatiua vt meus ¶ Quot ſunt ꝓnoīa ꝓmitiua.Octo ego tu
ſui ille ipſe iſte hic et is ¶ Quot ſunt pronoīa deriuatiua.Septem me
us tuus ſuus noſter et veſter noſtras et veſtras ¶ Quot ſunt ꝓnomia
demōſtratiua quattuor ego tu hic iſte.¶ Quot ſunt relatiua duo ſui ꝛ
is ¶ Quot demōſtratiua vel relatiua.duo ille et ipſe ¶ Quot ſuut gn̄a
ꝓnoīm quiqꝫ Maſculinū vt meus.feīm vt mea.neutruꝫ vt meū.coē vt
nrās vrās .oē vt ego tu ſui ¶ Quot numeri ꝓnoīm.duo ſingularis vt
ego tu pluralis vt nos vos
Quot ſunt figure ꝓnominū due ſimplex vt is compoſita vt idem Cuꝫ
quot ꝑtibus oratiōis cōponunt pronoīa.cū quattuor Cum nominibus

vt huiuſmodi Cū pnoibus vt ſeſe Cū aduerbijs vt eccū eccā Cū ppoſi
tiōibus mecū tecū ¶ Quot ſunt pſone pnoīm. tres pma vt ego nos ſe-
cūda tu vos tercia cetera pnoia vt ille ipſe iſte ¶ Quot ſunt caſus pno
minū. ſex ꝗntūs gtūs dtūs accūs vocatiuꝰ ꝛ abltūs ¶ Quot ſunt pno
mina ꝗ hn̄t vtm̄ qttuoꝛ tu meꝰ noſter nrās ¶ Quot ſunt decliatiōes p
noīm qttuoꝛ pme declinatiōis pnoia ſunt tria vt ego tu ſui. ſcđe ſunt qn
qȝ vt ille ipſe hic ꝛ. is. tercie meus tuus ſuus noſter ꝛ veſter. quarte ſunt
duo nrās ꝛ vrās Has declinatiōes reqre apđ donatū ¶ Nota. Octo
ſunt noia adiectiua que declinanꝭ vt pnoia ſcđe declinatiōis. vt ſunt v
nus vllus totus nullꝰ ſolus alius vter alter. ꝗ hn̄t ius in gtō : et in da-
tiuo i quibus adiūgiꝭ quis et qui cū ꝯpoſitis. Verbū quid ē. ps orōnis De verbo
cū tēporibꝰ ꝛ modis ſine caſu actiōis vel paſſionis vl neutriꝰ ſcatiuū
¶ Verbo qt accidūt. Noue Qualitas coniugatio genꝰ ſpecies figura
modꝰ tēpꝰ nūerꝰ ꝛ pſona. ¶ Quotuple eſt vbū Triplex ſubſtātiuū
vtm̄ ꝛ adiectiuū vnū ppe ē vbū ſubſtātiuū ſuȝ es eſt Quiqȝ vocatiua vt
nūcupoꝛ appelloꝛ nomioꝛ dicoꝛ vocoꝛ Cetera qtquot ſunt dicunꝭ adiec
tiua ¶ Quotuplex ē vbū adiectiuū duplex pſonale ꝛ impſonale Perſo
nale ē qđ ꝯiugaꝭ p tres pſonas. ꝛ tmiationes vt amo amas amat Im
pſonale qđ ꝯiugaꝭ in fri p tercias pſonas vt amaꝭ ꝯtingit Et ē duplex
actiue vocis ꝛ paſſiue vocis Actiue vocis ē qđ ꝯiungaꝭ p tercias perſo
nas verbi actiui vt accidit euenit Et ſunt viginti tria. vt intereſt refert
eſt. accidit euenit contingit placet libet licet liquet vacat. ſuppedit expe-
dit, compedit. penitet tedet miſeret piget pudet iuuat decet delectat opoꝛ
tet. Verbū imperſonale paſſiue vocis ē qđ ꝯiugaꝭ p tercias pſonas v-
bi paſſiui. vt amaꝭ doceꝭ legiꝭ audiꝭ. Et ſunt infinita Quotiēs em̄ ver-
bū in tur nō regit ntm̄ an̄ ſe diciꝭ vbū impſonale.
¶ Quotuplex eſt verbum perſonale. triplex actiuum paſſiuum et abſo
lutum Actiuum quod regit accuſatiuum rei animate vl inanimate vt
amo bertam. lego librum Abſolutum quod non regit accuſatiuum vt
non dicimus ſto curro iaceo ioannem Paſſiuum quod teutoniſatur p
werden ꝛ regit ablatiuum mediāte prepoſitione a vel ab vt amoꝛ a ber-
ta ¶ Species verborum quot ſunt due Primitiua ꝛ deriuatiua Quid
eſt verbum deriuatiuum quod a primitiuo deriuatur Quid eſt verbuȝ
primitiuum. quod originem ducit ab alio. ſed ipſum eſt origo vt lego
ſcribo ¶ Deriuatiuoꝝ verborum ſpecies quot ſunt quiqȝ. Inchoatiua
meditatiua frequētatiua deſideratiua ꝛ diminutiā ¶ Quid eſt vbū in-
choatiue forme. quod inicium actionis vel paſſionis primitiue ſignifi-
cat. ꝛ exponitur per fit et non per incipit vt frigeſco id eſt fio frigidus;
et formaꝭ a ſecunda perſona preſentis indicatiui addendo co ferueſco ca

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

leſco Et nota verbum inchoatiuū ē tercie cōiugationis et caret preteri-
tis et ſupinis ¶ Quid eſt verbū meditatiuū. quod ſignificat affectū ac
tionis vel paſſionis ſue ꝓmitiue quod cōmodiꝰ dicit̃ deſideratiuū ſiue
optatiuū vt refert laurētius vt eſurio. i. cupio edere. Et format̃ a poſte
riori ſupino addito rio vt a partu parturio corripiēdo v Et nota verbū
meditatiuū terminat̃ in rio et ē quarte coniugatiōis et caret p̄teritis ⁊ ſu
pinis ¶ Quid ē v̄bū frequentatiuū quod freq̄ntiam actus ſui ꝓmitiui
ſ̄ficat vt agito. i. freq̄nter ago Et ſunt oīa ꝓme coniugatiōis vt a curſu
curſito a volatu volitaē Sȝ v̄ba tercie coniugatiōis hn̄tia gi in p̄terito
faciunt freq̄ntatiua addito to vt legi legito ab agi agito ¶ Quid ē v̄-
bum deſideratiuū quod actū ſui ꝓmitiui ſ̄t cū v̄bo ire vt viſo. i. eo ad vi
dendū. faceſſo. i. . i. eo ad faciendū Sȝ teſtibꝰ Priſciano ⁊ Seruio ex-
ponit̃ ꝑ cupio vt viſo. i. cupio videre qđ diſplicet laurētio. Et t̃miatur
hoc v̄bū in ſo ⁊ ē tercie ꝯiugatiōis ¶ Quid ē v̄bū diminutiuū qđ t̃mi
nat̃ in lo et diminutionē ſ̄t vt a ſorbeo ſorbello. i. paruȝ ſorbeo a dormio
dormillo. a caluo caluillo Nota nō oīa v̄ba in lo ſunt huiꝰ forme ſȝ hec
omia rn̄dent̃ ad q̄litatē Quot ſunt figure v̄boꝝ. tres ſimplex compoſi
ta ⁊ decōpoſita Siplex q̄ ſimplicit̃ ꝓfert̃ ⁊ ex ſe ſolo ꝯſtat vt lego cupio
Cōpoſitū qđ ꝯponit̃ aut cū noīe aut cū p̄poſitiōe aut aduerbio vt rele-
go decōpoſitū qđ a v̄bo ꝯpoſite figure deriuat̃ vt relectito Quot ſūt nu
meri v̄boꝝ duo ſ̄ris vt lego pl̄is vt legimus. Quot ſunt ꝑſone v̄borū
tres prima vt amo ſecunda vt amas. tercia vt amat Genera verborum
quot ſunt. quinqȝ actiuū paſſiuū neutrum commune ⁊ deponens

¶ Uerbum actiuū quod deſinit in o ⁊ regit accm̄ rei animate. vt amo
bertam et facit duo ꝑticipia. vt ab amo amans amaturus Uerbuȝ neu
trale. quod ſimiliter deſinit in o ⁊ non regit accm̄ ⁊ facit duo participia
vt ſto ſtans ſtaturus

Uerbum paſſiuum ē quod termiatur in or. ⁊ teutoniſat̃ per werdē. re
genſqȝ abltiuū mediante p̄poſitione a vel ab vt amor a ludolpho Et fa-
cit duo participia: vt amor amatus amandus

Uerbū deponēs eſt quod deponat ſignificationem paſſiuam ⁊ ſp̄ t̃mi-
nat̃ in or faciteqȝ tria ꝑticipia vt a loquor loq̄ns loquutus loquuturus
Uerbum coē eſt quod habet ſignificationē coēm hoc eſt adiectiuam et
paſſiuā. quādo actiuā regit accuſatiuū ⁊ facit duo ꝑticipia. qn̄ paſſiuaȝ
regit ablatiuū mediāte p̄pōe a vl̄ ab facitqȝ duo ꝑticipia vt v̄bū paſſiuū
Ut dicimus criminor te criminor a te. Et a criminor criminans cri-
minaturus. que ſ̄cant actiue. Et criminatus criminandus que expo-
nuntur paſſiue ¶ Tp̄a verboꝝ quot ſunt. tria pn̄s p̄teritū et futurum
Preteritū rurſus diuidit̃: In p̄teritū imꝑfectū. p̄teritū ꝑfectū ⁊ prete-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

ritum pluſq̄ꝫ ꝑfectū. Itē pn̄s ꝛ p̄teritū impꝑfectū nō hn̄t ꝓpria teutoni ca p̄teritū ꝑfectū teutoniſatur per heuet. preteritū pluſq̄ꝫ ꝑfectū ꝑ hadde futurum per werden of ſal

¶ Modi v̄boꝝ q̄t ſunt. q̄nqꝫ Indicatiuus q̄ ꝛ deffinitiu⁹ d̄r Impatiu⁹ q̄ ꝛ p̄catiu⁹ Optatiu⁹ q̄ ꝛ deſideratiu⁹ Coniūctiuus qui ꝛ ſubiunctiuus Infinitiuus qui ꝛ infinitus

¶ Quot tp̄a habent̄ in his q̄nqꝫ modis decē ꝛ octo nam pn̄s hꝫ q̄nqꝫ diuiſim Impatiuus duo diuiſim caret em̄ tp̄ibus p̄teritis. q2 ad p̄terita nulla eſt potētia ſiue impatio Optatiu⁹ hꝫ tria tp̄a ꝯiūctim ꝛ q̄nqꝫ diuiſim Coniūctiu⁹ hꝫ q̄nqꝫ diuiſim. q̄ nō faciūt ſententiā ꝑfectam. niſi adiūgant̄ tp̄ib⁹ indicati Infinitiu⁹ hꝫ tria tp̄a ꝯiūctim ꝛ q̄nqꝫ diuiſim

¶ Quot hoꝝ tēpoꝝ ſunt p̄matiua duo pn̄s ꝛ p̄teritū ꝑfectū indicatiui Cetera em̄ formant̄ ab his Nā a pn̄ti formant̄ nouē vt p̄teritū impꝑfectū ꝛ futuꝝ indicatiui. duo in impatiuo pn̄s ꝛ futuꝝ optatiui pn̄s ꝛ p̄teritū impꝑfectū ꝯiunctiui Et pn̄s infinitiui Et ſex a p̄terito. vt ram ſem rim ro ſe. Sed futuꝝ infinitiui format̄ a poſteriori ſupino hinc v̄bū carens ſupino. caret etiam futuro infinitiui

¶ Coniugatōes v̄boꝝ quot ſunt. quattuor p̄ma q̄ hꝫ a ꝓductā an̄ re vel ri in infinitiuo vt amare p̄ter dare cū ꝯpoſitis vt venūdare circūdare q̄ corripiunt a. ¶ Sc̄da q̄ hꝫ e ꝓductā an̄ re vel ri in infinitio vt docere doceri Tercia q̄ hꝫ e correptā ante re in infinitiuo. vt legere

¶ Quarta. q̄ hꝫ i ꝓductā an̄ re vel ri in īfinitio. vt audire audiri Et nō v̄ba p̄me ꝛ ſc̄de ꝯiugatōis hn̄t bo bis bit in futuro indicati Verba t̄cie ꝛ q̄rte ꝯiugatōis hn̄t am es ꝛ p̄ter eo ibo l' eam. queo quibo l' queam.

¶ Quis docet has q̄ttuor formas ꝯiugandi Donat⁹ quo ad nouē tp̄a formata a pn̄ti Nō eni docet v̄boꝝ p̄terita ꝛ ſupina Hinc diligēti⁹ memorie ꝯmendāde regule ſeq̄ntes deformatione p̄teritoꝝ ꝛ ſupinoꝝ

¶ Sunt ne aliqua v̄ba q̄ p̄me l' tercie ꝯiugatōis. ſunt Vt dico duco lego vado colo como fundo mādo pedo fido ꝛ volo ſꝫ ꝑ diuerſis ſ̄catis

¶ Quō hn̄t v̄ba p̄me ꝯiugatōis in p̄tēito ꝛ ſupio aui in p̄terito. ꝛ atū in ſupio vt clamo amo voco Excipiūt̄ q̄ndecim vt ſunt ſequentia

	Cubo	vi itum		Frico	vi ctū	
	Plico	vitum		Seco	vi ctū	
	Tono	vi itum		Neco	vi ctū	Hec oīa
Excipiunt̄	Veto	vi itum	Vs	Do	dedi datū	corri. p̄
quindecim	Domo	vi itum		Sto	ſteti ſtatū	ſyll'am.
	Crepo	vi itum		Iuuo	iuui iutum	
	Mico	vi caret ſu⁹		Lauo	laui lotū l' lautum	
	Sono	vi itum.				

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

¶ Verba ꝑme ꝯiugatōis hn̄tia vi in p̄terito faciūt noīa ỽbalia ꝑ atio ⁊ nō ꝑ itio. vt a frico fricatio ⁊ nō frictio. p̄ter ſeco qđ facit ſectio ⁊ nō ſecatio Itē Eadē ỽba formāt ꝑticipia p̄teriti tp̄is in itus vt domit⁹ a domor Et futura in aturus vt domitaturus

De p̄te. ⁊ ſu. ỽborꝝ ſc̄de ꝯiuga. ¶ Sunt ne aliq̄ ỽba q̄ ſc̄de vel tercie ꝯiugatōis ꝑ eodē. ſunt vt frēdeo vel frēdo. ſtrideo vel ſtrido video vel vido. cenſeo vel cēſo ferueo vel feruo. tergeo ł tergo. fulgeo ł fulgo. cōniueo vel ꝯniuo. celleo vł cello Hec tn̄ magis vſitata in ſc̄da q̄ȝ tercia ꝯiugatōe p̄terq̄ȝ tergo

De deo ¶ Que eſt ꝑpria termiatio ỽborꝝ ſc̄de ꝯiugatōis in eo. q̄ diuidunt in. xiiij. termiatōes vt beo ceo deo geo, ieo leo meo neo peo queo réo ſeo teo veo. ¶ Quot regulis cognoſcunt p̄terita ⁊ ſupīna ỽborꝝ ſc̄de ꝯiugatōis. Septē. ¶ Prima. ỽba in deo ſunt quadruplicia. q̄dam hn̄t di. q̄dam ſi. q̄dam di ⁊ geminantia ꝑncipia p̄teriti. q̄dam vi ꝑ duas ſyll'as

			Mordeo di ſum
	Ardeo ſi ſum	Video	Spōdeo di ſum
hec t'a	Rideo ſi ſum hec t'a	Sedeo di hec q̄º ⁊	Pendeo di ſum
	Suadeo ſi ſuȝ	Strideo geiant	Tondeo di ſum

¶ Cetera in deo quotquot ſunt hn̄t vi in p̄terito ꝑ duas ſyll'as ⁊ carent ſupino q̄ꝛ neutralia ỽba vt ſtudeo pudeo cādeo ſplēdeo ſordeo p̄ter audeo auſuſſum gaudeo gauiſuſſum prandeo prādi vel prāſuſſum. Et nideo quod caret preterito ⁊ ſupino

¶ Sc̄da. ỽba in geo ſunt tripllcia. vł hn̄t ſi vel xi. vł ui ꝑ duas ſyll'as.

	Fulgeo ſi ſum	hec tria	Augeo
	Mulgeo ſi ſum	hn̄t lon.	Lugeo xi ctum
	Indulgeo ſi tum	voca.	Frigeo
Hec ſeptē hn̄t	Algeo ſi carȝ ſu⁹		¶ Egeo Indigeo
l vel r an̄ geo	Tergeo ſi ſum	hec q̄nq̄ȝ	Vigeo vi. ca. ſu⁹
	Vrgeo ſi caret	voca. bre.	Rigeo
	Turgeo ſi, carȝ ſu⁹		Pigeo addūt lāgueo

De ieo ¶ Tercia. pauca ſunt ỽba in ieo ⁊ inuſitata vt Cieo ciui citū correptā.

De leo. quieo quieui quietū. dieo eui etū ⁊ vieo eui etū ¶ Quarta. q̄ttuor ỽba in leo inuſitata hn̄tia eui etū vt cleo fleo pleo leo Cetera in leo q̄tquot ſunt hn̄t ui in p̄terito ꝑ duas ſyll'as vt doleo caleo valeo paleo. ſȝ ſoleo ſolituſ ſum Et carēt ſupis q̄ꝛ neutralia p̄ter valeo valitū doleo dolitum.

De queo ¶ Quīta duo ſūt ỽba in queo vt torq̄o torſi tortū liqueo liq̄ ⁊ ca. ſupio

De veo ¶ Sexta. Oia ỽba in veo mutāt veo in vi ⁊ vi in tū. vt moueo moui motū p̄ter ꝯniueo ꝯniui vł ꝯnixi ⁊ caret ſupio ⁊ ferueo ferui vł bui ⁊ caret ſupio. q̄dā ỽba in veo carēt ſupis q̄ꝛ neutralia vt ferueo ꝯniueo calueo fulueo ſuaueo flaueo paueo graueo ⁊ aueo

De beo ceo meo neo peo reo ſeo teo. ¶ Septima Cetera ỽba ſc̄de ꝯiugatōis hoc ē in beo ceo meo neo peo reo ſeo teo hn̄t ui in p̄terito

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

per duas ſyll'as ⁊ carēt ſupis ſi neutralia. ſin actia hn̄t itū. p̄ter doceo do
ctū. cenſeo cenſuz. miſceo miſtū p ſ. teneo tentū Excipiunt duo de beo vt
iubeo iuſſi iuſſum. ſorbeo ſorpſi ſorptū Tria de ceo. vt mulceo mulſi mƚ
ſum luceo luxi polluceo polluxi. carēt ſupis Duo de neo vt maneo mā̄ſi
ſum. neo neui netū Et vnū in reo vt hereo heſi heſum

❡ Exempla regule ſunt

Habeo / Prebeo — Beo — vi itū
Placeo / Taceo — Ceo — vi itū
Timeo / Tumeo — Meo — vi ca. ſ.
Teneo vi entū / Moneo vi itū — Neo
Tepeo / Stupeo — Peo — vi ca. ſupis.
Careo vi caritum vel caſſum / Pareo vi caret ſupino — Reo
Cenſeo vi ſum / Griſeo vi caret ſu⁹ — Seo
Lateo vi / Pateo vi paſſum — Teo

❡ Quot ſunt terminatōes ṽboꝝ tercie ꝯiugatōis. Uigintidue. quaꝝ ſeptē hn̄t vocalē an̄ o. vt Cio dio gio pio rio tio vo Et q̄ndecim ꝯſonā tem an̄ o. vt bo co do go ho mo no lo po ro quo ſo to vo xo — De pte. ⁊ ſu. ṽboꝝ t'cie ꝯiuga.

❡ Quot reg'lis cognoſcunt p̄terita ⁊ ſupia ṽboꝝ t'cie ꝯiuga. Uiginti.

❡ Prima. quattuoꝛ ſunt ṽba in cio. vt facio feci factū iacio ieci iactum ſpecio ſpexi ſpectum. licio lexi lectū cum compoſitis — De cio

❡ Scd'a. vnū ṽbū in dio. vt fodio fodi foſſum Et vnū in gio vt fugio fugi fugitum. — De dio gio

❡ Tercia. quattuoꝛ ſunt ṽba in pio. vt capio cepi captū. rapio rapui raptum. ſapio ſapui ſapitum. cupio cupiui cupitum — De pio

❡ Quarta. vnū ṽbū in rio vt pario peperi partū ƚ paritū Et duo in tio vt cutio cuſſi cuſſum. quatio quaſſi quaſſum. qd' eſt ꝯpoſitū a cutio — De rio ⁊ tio.

❡ Quinta. Oia ṽba in vo per duas ſyll'as hn̄t vi in p̄terito ⁊ vtum in ſupino. vt arguo nuo metuo. p̄ter ſtruo ſtruxi ſtructū. Fluo fluxi fluxū. — De vo p duas ſyllabas

❡ Sexta. Quinq3 ſunt ṽba in bo quoꝝ duo pſi. vt ſcribo ſcripſi ſcriptum. nubo nupſi nuptū Cetera bi vt Lambo lambi vel lambui lambitū ſcabo ſcabi ſcabitum. bibo bibi bibitum — De bo.

❡ Septima. Duo ṽba in co hn̄t xi. vt dico dixi dictū Duco duxi ductum. ſ3 Uinco vici victū Jco ici ictū parco peperci ⁊ caret ſupio. vel parſi parſum Cetera in co quotquot ſunt hn̄t ſ an̄ co. qd' deponendo mutāt co in vi ⁊ vi in tum. vt Creſco creui cretū Paſco paui paſtū. p̄ter diſco di — De co.

dici diſcitū. Poſco popoſci poſcitū. Compeſco ɔpeſcui Conquiniſco cō/
quexi. Et carent ſupinis Sed Gliſco caret p̄terito ꝛ ſupino ſicut verba
Inchoatiue forme exemplū vt albeſco nigreſco palleſco

De do.

¶ Octaua. v̄ba in do ſunt quadruplicia. q̄dā h̄nt ſi q̄dā di q̄dā gemi/
nant p̄ncipia p̄teriti. q̄dam mutāt ſimpliciter do in di

Hec decem h̄nt vocalem longam — Rado, Vado, Ledo, Rodo, Ludo ſi ſum. Vt Trudo, Plodo, Claudo, Plaudo, Diuido ſi ſum

Sc̄do hec tria deponunt n

¶ Findo	fidi	fiſſum
Scindo	ſcidi	ſciſſum
Fundo	fudi	fuſum
¶ Tundo	tutudi	tuſum
Tondo	totondi	tonſum
Tendo	tetendi	tenſum
Cado	cecidi	caſum

Tercio hec geminant

Pedo	pepedi vel pedi caret ſupino
Pendo	pependi penſum
Cedo	cecidi ceſum vel ceſſi ceſſum
Prendo	prēdidi vl' prēdi prenſum
Abſcōdo	abſcōdidi l' abſcōdi abſconſum

Cū ɔpoſitis a do vt reddo reddidi redditum

¶ Quarto. cetera v̄ba in do q̄tq̄t ſunt mutāt do in di ꝛ di in ſum vt ſcā
do mādo defendo cudo ſtrido p̄ter fido fiſuſſuz ꝛ ſido qḋ carȝ p̄te. ꝛ ſu.
¶ Oia v̄ba in do h̄nt di vel ſi in p̄terito ꝛ ſum in ſupino p̄ter ɔpoſita
a do q̄ h̄nt itū Et p̄ter ſido rudo ſtrido pedo frendo q̄ carēt ſupinis

De go.

¶ Nona. v̄ba in go ſunt triplicia q̄dā h̄nt gi. q̄dā ſi ꝛ q̄dam xi

Lego legi lectū cū ɔtȝ p̄t itelligo diligo negligo (q̄ h̄nt xi)

Hec ſex gi

Ago	egi	actum
Tango	tetigi	tactum
Frango	fregi	fractum
Pungo	pupugi vel pūxi	punctum
Pango	pegi vel pepigi	pactū Licet ſcḋm

Alexandrū etiā panxi. qḋ tn̄ vix regitur

Hec quattuor ſi — ¶ Mergo, Spargo, Tergo, Vergo ſi ſum

¶ Cetera ꝟba in go quotquot ſunt hn̄t xi in p̄terito ⁊ ctū in ſupīo Et ſunt multa vt fingo ſtringo pingo. ſ; figo h; fixi fixū. ⁊ fingo fictū.

¶ Oīa ꝟba hn̄tia n lrām an̄ go retinēt eā in p̄terito ⁊ ſupīo vt iūgo iūxi iūctū. p̄ter q̄ttuoꝛ q̄ deponūt eā in ſupio vt fingo ſtringo pingo mingo. Et ꝯpoſita ab ago tāgo frāgo ⁊ pāgo mutāt a in i. ſ; faciūt ſupīa ꝑ actū ⁊ nō ectū vt cetera ꝟba mutātia a in i in ꝯpoſitōe vt ꝯtingo ꝯtigi ꝯtactū ⁊ non ꝯtectū ¶ Decima. duo ſunt ꝟba in ho vt veho vexi vectū traho traxi tractū Undecīa ꝟba in lo ſīt duplicia. ꝉ hn̄t vi ꝑ duas ſyllabas ꝉ li — De ho. De lo

	Uolo	volui	Nolo	nolui
Hec nō geminant l	Malo	malui	Molo	molui vltū vꝉ itum
	Colo	colui vltū	Conſulo	ꝯſului ꝯſultum
	Alo alui altū ꝉ itū ſ; ſalo ſali ſalſū ꝑ q̄ etiā ſallo ſalli ſū			
Hec gemiant ll	¶ Uello li vel vulſi ſum		Pſallo li caret ſupīo	
	Pello pepuli pulſum		Fallo fefelli falſum.	
	Tollo tuli latū Cello ceculi celſum vꝉ cellui culſum			

Cōpoſita a cello ſepiꝰ cellui celſu; vt excello p̄cello ꝉ culi vt ꝑcello ꝑculi

¶ Duodecima. Nouē ſunt ꝟba in mo quoꝝ q̄ttuoꝛ hn̄t vi ꝑ duas ſyllabas ⁊ itū. vt vomo fremo tremo gemo. q̄ttuoꝛ pſi ptū. vt ſumo como ꝓmo demo. ſ; p̄mo preſſi preſſum emo emi emptū cū ꝯpoſitis. Et oīa corripiūt ꝓmā ſyllabam. p̄ter ea q̄ hn̄t pſi in p̄terito. — De mo

¶ Decimatercia. nouē ſunt ꝟba in no. quoꝝ duo hn̄t vi ꝑ duas ſyllabas ⁊ itū. vt pono gigno q̄nq; vi vt ſterto ſtraui atū. ſperno ſpreui etū. ſino iui itū. cerno cui etū vel vidi. lino iui itū corraptē Sz tēno tēpſi temptū cano cecini cantū Cuiꝰ ꝯpoſita hn̄t ui entū vt ꝯcino ꝯcinui ꝯcentū — De no.

¶ Decimaquarta. tria ꝟba in po hn̄t ui ꝑ duas ſyllabas ⁊ itū vt ſtrepo crepo ſcopo Cetera oīa hn̄t pſi ptū ⁊ ſunt circiter ſeptē vt ſculpo ſcalpo carpo repo ſerpo ſarpo clepo Sed rumpo h; rupi ruptum — De po.

¶ Deciaq̄nta duo ſunt ꝟba in quo vt linquo liqui lictū coquo coxi ctū. — De quo

¶ Deciaſexta. tria ſunt ꝟba in ro ⁊ hn̄t vi. tero triui tritū. quero q̄ſiui q̄ſitū. ſero ſeui ſatū ꝉ ſerui ſertū. cū ꝯpoſitꝭ aſſero ꝯſero inſero q̄ hn̄t duo ſignificata Tria ſi vt gero ſi geſtū. vro ſi vſtū. verro ri ꝉ ſi ꝟſum. Sz fero tuli latū. curro cucurri curſu; cū ꝓcurro Alia ꝯpoſita aliq̄n gemināt aliq̄n nō gemināt. ¶ Decimaſeptima. hec in ſo hn̄t iui itū. vt queſo qd̄ caret ſupino laceſſo arceſſo cū ꝯpoſitis acceſſo. duo vi ꝑ duas ſyllabas. vt pinſo pinſui piſtum. cenſo ſui itum. Cetera hn̄t ſi ſum. vt ceſſo capeſſo viſo. cū ceteris ꝟbis deſideratiue forme. vt faceſſo — De ro. De ſo.

¶ Decimaoctaua. decem ſunt verba in to. quattuoꝛ c ante to ⁊ xi xum. vt flecto pecto plecto necto. duo r ante to. vt ſterto ſtertui ⁊ caret ſupino verto verti verſum. duo e an̄ to. vt meto meſſui meſſum peto petiui peti — De to.

tum Sȝ mitto hȝ miſi miſſum. ſiſto actm̄ ſtatui ſtatutū. ſiſto neutrale

De vo. ſteti ꝛ caret ſupino. ¶ Decimanona. q̄ttuoꝛ ſunt ꝟba in vo. Tria vi vt ſoluo vi utum. voluo vi vtū. caluo vi caret ſupino viuo vixi victum

De xo. ¶ Uigeſima Duo ſunt ꝟba in xo. vt nexo nexui nexum. texo texui textū cum ꝯpoſitis Cui addit hoc defectiuū faxo qd̄ ſolū futuri tp̄is optatiui vt faxo is it. ꝛ pl'r faxint hoc eſt faciam as at ꝛ pl'r faciant

De p̄te. ꝛ ſupis ꝟboꝝ q̄rte ꝯiu. ¶ Que eſt ꝓpria terminatio ꝟboꝝ quarte ꝯiugatiōis. io p̄ter eo queo veneo q̄ terminant in eo Tn̄ nō oia in io ſunt quarte ꝯiugatōis. multa em̄ ſunt ꝟba in io prime tercie ꝛ quarte ꝯiugatōis

¶ Quot ſunt terminatōes ꝟboꝝ quarte ꝯiugatōis. dec̄e ꝛ tres. vt bio cio dio gio lio mio nio rio ſio tio vio eo de q̄bus dantur due regule

De cio. ¶ Prioꝛ regula. duo ꝟba in cio hn̄t xi ctū. vt vincio vinxi vinctū vl' iui itū. ſancio xi ctū vel iui itum. Tria hn̄t iui itū. vt ſcio cio amicio ſil'r hec ficticia crocio ferocio ꝛ glocio Cetera hn̄t ſi ſum vt ſunt raucio rancio ſarcio fulcio farcio ſingulcio habent ſi tum

¶ Uerba in cio ſunt triplicia. q̄dam ſcribunt ꝛ pferunt p cio. vt iam dicta ſunt q̄dam ſcribunt ꝛ nō pferunt vt ſentio. q̄dam ſcribunt ꝛ proferunt p tio ꝛ hec hn̄t iui itum vt veſtio geſtio hoſtio.

De ceteris terminationibus. ¶ Altera regula Cetera verba quarte coniugationis quotquot ſunt habent iui itum in ſupino. preter hec ſex cambio campſi campſum vel iui itum. haurio hauſi hauſtum. ſepio ſepſi ſeptum. venio veni ventum. ſalio ſalui vel ſaliui ſalij ſaltum. ſentio ſenſi ſenſum ſingultio ſingulſi ſingultum. Et compoſita a pario ſiue perio que habent vi per duas ſyllabas ꝛ ertum vt aperio. preter comperio ꝯperi ꝛ repio reperi repertum

¶ Exempla ſunt multa huius regule

	Cambio		Audio		Preſagio	
Bio	Ambio	iui itū dio	Cuſtodio	gio	Mugio	iui itū
	Supbio		Condio		Rugio	
	¶ Polio	Dormio		Unio	Sopio	
Lio	Bullio mio		nio	Punio pio	Cōſopio	
	Sepelio	Cōdormio		Munio vio	Seruio	
	¶ Eſurio	Tuſſio		Ueſto	Deſeruio.	
Rio	Prurio ſio		tio	Nutrio eo	Eo Queo	
	Sarrio	Cenſio		Seſtio		
	Ueneo	iui vel ij		venum		

De ſupis ꝟboꝝ regule g̅nales. ¶ Prima verba habentia di in preterito habent ſum in ſupino vt ſede ſedi ſeſſum video vidi viſum. preter compoſita a do que habent itum vt reddo reddidi redditum

¶ Secunda verba q̄ habent ſi in preterito etiam hn̄t ſum in ſupino vt

tergo terſi terſum preter octo que habent tum vt

	Toꝛqueo		ſi tum	Fulcio	
Octo	Uro	vt	viſſi tum	Farcio	ſi tum
	Bero		ſi eſtum	Sarcio	
	Indulgeo		ſi tum	Haurio	

¶ Tercia ꝟba hn̄tia pſi in p̄teito hn̄t ptū in ſupino vt ſcribo ſcripſi ptū
¶ Quarta ꝟba hn̄tia xi i p̄terito hn̄t ctū in ſupino vt augeo auxi auctū pꝛeter ſeptem que habent xum

	Flecto		Frigo	xi	xum
Ut	Figo	xi xum	Pecto	xi	xum l' ctum
	Nexo Fluo		Plecto	xi	xum l' ctum

¶ Quinta ꝟba hn̄tia gi in p̄terito hn̄t ctū in ſupino ꝛ ſunt ſex. vt Lego Ago Frāgo Tango Pūgo Pango. ſʒ Fugio hʒ fugitum
¶ Sexta ꝟba hn̄tia li in p̄terito hn̄t ſum in ſupio. vt ſunt ꝟba in lo geminātia ll. Sʒ bibo lambo ſcabo hn̄t itum. ¶ Septima ꝟba hn̄tia vi in p̄terito mutāt ſimpliciter vi in tū vt moueo moui motū amo amaui amatū p̄ter decē ꝛ q̄ttuoꝛ q̄ vel addūt lrām vel abijciūt vel mutant

	Caueo	cautū		Lauo	lotū
	Faueo	fautū		Paſco	paſtum
	Soluo	ſolutū		Agnoſco	itum
Ut	Uoluo	volutū	Ut	Cognoſco	itum
	Amicio	amictū		Sepelio	vltum
	Sero	ſatum		Salio	ſaltum
	Ueneo	venum		Singulcio	vltum

¶ Octaua ꝟba ſcd̄e ꝯiugatōis hn̄tia vi ꝑ duas ſyllas in p̄terito ſi actiua hn̄t itū. vt p̄beo p̄bui itū. p̄t doceo doctū. teneo tentū miſceo mixtū. cēſeo cēſum Sin neutralia carēt ſupio vt egeo vigeo liqueo p̄ter pauca

	Doleo				
	Taceo		Placeo	Careo	caritū
Ut	Liceo	ui itū	Oleo	ui itū	l' caſſuʒ
	Lateo		Ualeo	Toꝛreo	toſtum
	Libeo			Pateo	paſſuʒ.

¶ Uerba in oꝛ quotuplicia ſunt. triplicia. paſſiua. deponētalia. ꝛ cōia. In oꝛ deponētia r redeuntia in o ſunt paſſiua. vt amoꝛ amo Retinētia r ſunt deponentalia p̄ter nouem ſm̄ vſum que patebunt — De p̄teritis ꝟborū ꝯmiatoꝝ i oꝛ
¶ Oīa ꝟba in oꝛ p̄me ꝯiugatōis quō hn̄t in p̄terito atus ſum vt amoꝛ amatuſſum criminoꝛ criminatuſſum pꝛelioꝛ pꝛeliatuſſum — De p̄teritis ꝟboꝝ in Oꝛ p̄me cōiu
¶ Quot ſunt ꝟba deponētalia in oꝛ ſcd̄e ꝯiugatōis nouē quoꝝ q̄ttuoꝛ foꝛmāt p̄terita regulariter. cetera irregulariter. vt patet ſequēti figura — De p̄teritis ꝟborum in Oꝛ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

	Vereor itusſum	Medeor caret ſupio
Hec quattuor	Polliceor itusſũ hec ꝛ irregl'r	Tueor tutusſum
regulariter	Mereor itusſum	Miſereor miſtusſuz
	Liceor itusſũ l'licui Reor rat⁹ ſum	Fateor fasſusſum

De deponẽtalibus t'cie ↄiuga. ¶ Quot ſunt deponentalia tercie ↄiugatõis. viginti ſeptem. quorum ſex regulariter, cetera irregulariter faciunt ſua preterita.

	Fungor	functusſum
	Complector	complexusſum
Hec ſex regu	Naſcor	natusſum
lariter	Nitor	niſusſum l' nixusſum
	Patior	pasſusſum
	Utor	vſusſum
	¶ Gradior	gresſusſum
	Comminiſcor	commentusſum
	Fruor	fruitusſum l' fretusſum
	Proficiſcor	profectusſum
	Nanciſcor	nactusſum
	Paciſcor	pactusſum.
	Iraſcor	iratusſum
Hec irregu	Queror	queſtusſum
lariter	Expergiſcor	experrectusſum
	Loquor	loquutusſum
	Morior	mortuusſum
	Labor	lapſusſum
	Adipiſcor	adeptusſum
	Sequor	ſequutusſum
	Ulciſcor	vltusſum
	Obliuiſcor	oblitusſum
	Fatiſcor	fesſusſum
	Tuor	tuitusſum
	¶ Liquor	liquensſum
Hec tria	Veſcor	veſcensſum
	Reminiſcor	reminiſcensſum

De deponẽtalibus q̃rte ↄiuga. ¶ Quot ſunt deponentalia quarte ↄiugatõis. Decem. quorum ſex regulariter Cetera irregulariter faciunt preterita

	Molior	itusſum
	Partior	itusſum
Hec regulariter	Blandior	itusſum
	Potior	itusſum

Hec regulariter	Mentior	itusſum
	Sortior	itusſum
	¶ Experior	expertusſum
Quattuor	Ordior	orſus vel orditusſum
irregulariter	Metior	menſusſum
	Orior	ortusſum

De ṽbis cōib⁹.

¶ Item Orior Morior ⁊ Potior ſunt tercie vel q̄rte ꝯiugatiōis tn̄ orior ⁊ potior magis q̄rte. morior ſepi⁹ tercie ¶ Quot ſunt ṽba cōia nouē. ſm cōem vſum licet plura apud auctores inueniāt vt ſolor comitor

	Largior	itusſum		Criminor	atusſum
Hec nouē	Experior	ertusſum	vt	Moror	atusſum
ſm vſum	Amplector	āplexusſum		Interpretor	atusſum
	Veneror	atusſum		Hortor	atusſum
	Oſculor	atusſum			

De ṽbis anor.

¶ Quot ſunt ṽba anormala. q̄ttuor ħ eſt ſine regl'a. q̄ regulā ⁊ formā aliorꝝ ṽborꝝ nō ſequūt̄. cū eorꝝ ꝯpoſitꝭ Et ſūt hec. ſum volo fero ⁊ edo. ꝯpoſita a volo nolo malo hec apd' donatū. p̄t' edo qd' tn̄ ꝯiugat̄ vt ṽbū t'cie ꝯiuga. p̄terq̄ȝ in pn̄ti indicati Edo es ē Edim⁹ eſtis edūt Infinitiō edē vel eſſe

Verba neutropaſſiua

¶ Quid ē ṽbū neutropaſſiuū. qd' ſub voce neutrali hȝ p̄teritū ut ṽbū paſſiuū hoc ē vt ṽbū in or Et ſūt ſeptē vt audeo auſusſuȝ. ſoleo ſolit⁹. fio fact⁹ gaudeo gauiſ⁹ fido fiſ⁹ prādeo prāſus mereo meſtusſum

Verba neutripaſſiua.

¶ Quid ē ṽbū neutripaſſiuū qd' ſub voce paſſiua hȝ p̄teritū ṽbi neutralis Et ſunt quattuor. vt operior operui mereor meritus vel merui. diuertor diuerti. liceor licui vel licitusſum

Verba neutrū paſſiua.

¶ Quid eſt ṽbū neutrūpaſſiuū. qd' ſub voce neutrali hȝ ſignificatōem ṽbi paſſiui. Et ſunt quatruor vt veneo exulo vapulo fio. Nam veneo ꝑ eo ſcriptū idem qd' vendor Exulo i. exiliū patior. vapulo. i. ꝑcutior fio id ē efficior additur ⁊ nubo qd' ſ̄cat actiue ⁊ paſſiue

Verba q̄ttuor q̄ hn̄t ſ̄res impatiuos.

¶ Nota hec quattuor ṽba dico duco facior fero hn̄t in impatiuo ꝯtra regulā aliorꝝ ṽborꝝ dic duc fac fer cū ꝯpoſitis vt reduc affer p̄ter cōpoſita a facio mutātia a in i vt reficio refice. inficio infice

De ṽbis defecti.

¶ Quid eſt verbum defectiuum. quod deficit in temporibus. Et ſunt multa vt memini meminiſti meminit meminiſſe ſic noui cepi ⁊ odi cōiugātur Item queſo queſum⁹. inquio inquā inquis inq̇t ⁊pl'r inquiūt Itē auſim auſis auſit. auſint Item aio ais ait. aiunt. Item cedo pro dic Item aue auete. aueto auetote ſic ⁊ salue ⁊ vale. Item dieſcit veſpraſcit nocteſcit que per tercias perſonas variantur tantum

De aduerbio

¶ Aduerbium quid eſt pars orationis indeclinabilis que poſita iuxta verbum ſignificationem eius explanat atq; implet

¶ Quot querunt de aduerbio. q̄ttuor ſignificatio ꝯpatio ſpēs et figura
¶ Que ſunt ſignificatōes aduerbioꝝ. diuerſe nam ſunt aut temporis aut loci aut numeri. ꝛc̄.
¶ Que ſunt aduerbia loci. hec ſunt quadruplicia vel in loco. vt hic illic iſtic intro vel de loco vt hinc illinc iſtinc inde vel ad locū. vt huc illuc iſtuc vnde q̄rſuꝫ eo. vel ꝑ locū vt hac illac iſtac Et hoꝝ q̄ttuor ſunt q̄ſitiua vt vbi quo vn̄ qua. vbi q̄rit in loco q̄ ad locū vn̄ de loco. qua ꝑ locū
Que ſunt aduerbia temporis. hodie nuper cras aliq̄n mane modo nūc tunc ſemper olim parumper pauliſper
Que ſunt numeri ſemel bis ter quater decies centies.
Que ſunt negandi. haud non nec neq; nequaq; ne
Que ſunt affirmandi. ꝓfecto ſcꝫ etiā certe quippe videlicet
Que ſunt demonſtrandi. vt en ecce.
Que ſunt interrogandi. cur quare q̄obrem
Que ſunt optandi. vtinam o ſi o vtinam
Que ſunt ordinis. deinde deinceps poſtea antea p̄terea
Que ſunt ſimilitudinis. ceu q̄ſi velut veluti ſicut vt.
Que ſunt qualitatis. bene male pulchre docte recte
Que ſunt quantitatis. multū paꝝ minime valde.
Que ſunt dubitandi. forte forſan fortaſſe fortuitu
Que ſunt ꝑſonalia. mecū tecū ſecū nobiſcū vobiſcū
Que ſunt vocandi. o heus
Que ſunt eligendi. potius immo
Que ſunt ſeparandi. ſeorſum retrorſum ſecus ſigillatim.
Que ſunt congregandi. ſimul vna pariter
Que ſunt iurandi edepol caſtor me hercule medius fidius
Que ſuut euentus. forte caſu forte fortuitu
Que ſunt hortandi. eia age agite
Que ſunt remittendi. ſenſim paulitem peditentim.
Que ſunt intendendi. valde nimium prorſus penitus
Que ſunt ꝯparādi. magis plus minus minimum minime.
One ſunt diminuendi. clanculum belle.
Que ſunt replendi. tandem deniq; poſtremo
¶ Quot ſunt gradus aduerbioꝝ. tres poſitiuꝰ vt docte bene. ꝯpatiuꝰ vt doctiꝰ meliꝰ ſuꝑlatiuꝰ vt optīe doctiſſime. ¶ Quot ſunt ſpēs aduerbioꝝ. due ꝓmitiua vt ſepe clam deriuatiua vt ſepiſſime clanculū. Aduerbia vnde deriuant̄. aut ab alijs aduerbijs vt a clam clanculū. A ſepe ſepius Aut A ꝟbo vel ꝑticipio vt A ſto ſtatim A ſentio ſenſim Aut A nomine adiectiuo vt A doctus docte A prudens prudenter Aut A pro-

mine vt illac iſtac Aut A ꝑpoſitione vt A poſt poſtea
¶ Quot ſunt figure aduerbioꝝ. tres ſimplex vt huc diu. Cõpoſita vt adhuc. decõpoſita. vt doctiſſime inſuauiter.

¶ Participiũ q̇d eſt. pars orationis deſcẽdens a ꝟbo ꝑtem capiẽs a nomie. ꝑtem a ꝟbo. ꝑtem ab vtroq; Quid capit a noie. gña ⁊ caſus. Quid a ꝟbo tpa ⁊ ſignificatões q̇d ab vtroq; numeꝝ ⁊ figuram — De Participio

¶ Quot querunt̃ de ꝑticipio. ſex. Que. genus caſus tẽpus ſignificatio nũerus ⁊ figura Gña ꝑticipioꝝ quot ſunt q̃ttuor maſculinũ feim neutrum ⁊ om̃e Participia in us ſunt maſculina in a feia. in vm neutra. in ans vel ens ſunt gñis ois. Quot ſunt caſus ꝑticipioꝝ. ſex ntũs gtũs dtũs accũs vtũs ⁊ abltũs. Et nota ꝑticipia non carẽt certis caſibus vt pleraq; noia ⁊ ꝓnoia Et declinant̃ in us ⁊ vm vt mgr̃ ſcãnũ. in a vt muſa. in ans vel ens vt felix

¶ Quot ſunt tpa ꝑticipioꝝ. tria pñs p̄teritũ ⁊ futuꝝ. pñs terminatur in ans ens ⁊ format̃ a p̄terito imꝑfecto mutando bam in ns vt a docebam docens p̄teritũ terminat̃ in tus ſus ꝑtus xus ⁊ format̃ a poſteriori ſupino addita s lrã vt a doctu doctus futuꝝ terminat̃ in rus vel dus In rus format̃ a poſteriori ſupino addito rus vt a doctu docturus In dus a gtõ ꝑticipij pñtis tpis mutato tis in dus vt a legẽtis legẽdus

¶ Quot ſunt ſcatiões ꝑticipioꝝ. tres actiua paſſiua ⁊ neutral' In ans ens rus ſcãt actiue ſi deriuant̃ a ꝟbo actiuo. ſ; neutral'r ſi a ꝟbo neutrali In us ⁊ dus ſcãt paſſiue q2 formant̃ a ꝟbo paſſiuo ⁊ cõi ſcãte paſſiue

¶ Quot ꝑticipia formant̃ a ꝟbo actiuo. duo pñs ⁊ futuꝝ in rus vt ab amo amans amaturus. ¶ Quot deſcendũt a ꝟbo paſſiuo. duo p̄teritu; ⁊ futuꝝ in dus vt amor amatus amandus.

¶ Quot a ꝟbo neutrali. duo ſicut ab actiuo pñs ⁊ futuꝝ in rus vt a ſto ſtans ſtaturus. ¶ Quot a ꝟbo deponẽtali tria pñs p̄teritũ ⁊ furuꝝ in rus vt a loquor loquens loquutus loquuturus

¶ Quot a ꝟbo cõi. duo in actia ſignificatõe vt pñs ⁊ futuꝝ in rus duo in paſſiua ſignificatõe vt p̄teritũ ⁊ furuꝝ in dus vt a crimior te criminans criminaturus te ſed a criminor a te criminatus criminãdus a te

¶ Nota oia ꝟba carentia ſupinis carẽt etiã ꝑticipijs formatis a ſupinis hoc eſt participijs in us ⁊ rus

¶ Quot ſunt figure participiorum. tres Simplex vt tactus Compoſita vt contactus. decompoſita vt incontactus

¶ Quot modis ꝑticipiũ fit nomẽ q̃ttuor modis. Cõpoſitõe indecens innocẽs Cõſtructõe hoc eſt qñ regit aliũ caſum q̃; ſuũ ꝟbũ a quo deſcendit vt bibẽs vini Cõpatõe. nullũ em̃ ꝑticipiũ ꝯpatur vt indulgens indulgentior. Temporum amiſſione vt doctus eruditus

De ꝯiūctiōe.

¶ Coniūctio q̄d ē. ꝑs orōis indeclinabil᷑. q̄ ꝯiūgit ⁊ ordiat ceteās ꝑtes orōis ¶ Quot querunt᷑ de ꝯiūctōe. tria. ptās figura ⁊ ordo

¶ Quotuplex eſt ptās ꝯiunctionum. quintuplex. aut copulatiua aut diſiūctiua ant expletiua aut cauſalis aur rationalis

¶ Que ſunt ꝯiunctōes copulatiue. q̄ ꝯiungūt ꝟbū ꝟbo ſenſum ſenſui: orōem orōni vt ſunt et etqꝫ at atqꝫ ac q̄demqꝫ q̄ꝫ aſt ſꝫ autem vero

¶ Que ſunt diſiunctiue. que ꝯiungunt ꝟba ſed diſiungunt ſenſum vt ſunt aut ve vel ne ſeu ſiue an nec neqꝫ

¶ Que ſunt expletie aut ꝯpletiue. que ornatus cauſa nō neceſſitate ponunt᷑ in orōne vt ſunt ēq̄dem porro q̄dem aut q̄ꝫ em̄ nam namqꝫ.

¶ Que ſunt cauſales. q̄ ſub ratōe ꝯſequētis ponunt᷑ in orōe vt ſi ſiq̄dē itaqꝫ interea cereꝝ p̄ſertim qꝛ cū dū quoniā alioquin p̄terea

¶ Que ſunt rationales. q̄ ratōe ꝯfirmant p̄dicta in orōne. vt ita itaqꝫ em̄ etenim igit᷑ quippe nempe ideo idcirco ꝓpterea.

¶ Quot ſūt figure ꝯiūctōis. due ſimplex vt at ſꝫ ꝯpoſita vt atqꝫ neqꝫ.

¶ Quotuplex eſt ordo coniunctionis. triplex. aut em̄ preponunt᷑ coniunctiones. aut ſubiunguntur. aut ſunt communes.

¶ Que ſunt ꝯiunctiones p̄poſitiue. que preponunt᷑ in ordine orōnis. vt at ac aſt vel nec neqꝫ ſi qm̄ qnatenus ſeu ſiue ni.

¶ Que ſunt ſubiūctiue. q̄ poſtponūt᷑ vt qꝫ ve ne āt q̄ dicunt᷑ ⁊ encletice.

¶ Que ſunt communes vel medie. que poſſunt aut preponi aut poſtponi. vt ergo igitur itaqꝫ ⁊ alie pene omnes

De ꝓpoſitōe

¶ Prepoſitio quid eſt ꝑs orōis indeclinabilis q̄ preponit᷑ alijs ꝑtibus in orōe. ⁊ ſignificatōe eaꝝ aut ꝯplet. aut mutat aut minuit.

¶ Quod modis p̄poſitio adiungit᷑ alijs ꝑtibus. duobus modis ꝑ cōpoſitōem ⁊ ꝑ appoſitōem vt aduenio. ⁊ venio ad te

¶ Quot queruntur de prepoſitione Unum quid. caſus tm̄

¶ Quot caſus accidunt prepoſitioni. duo accuſatiuus ⁊ ablatiuus

¶ Quot ſunt p̄pōes regētes accm̄ inſtrumētaliter triginta. vt apd̄ ad an̄ aduerſum citra cis circū circa ꝯtra erga extra inter itra īfra iuſta ꝑs ob pone ꝑ ꝓpe ꝓpter ſcd̄m poſt trās vltra ſup̄ p̄ter circit᷑ vſqꝫ ſec⁹ penes

¶ Quot regūt abltm̄ q̄ndecim vt a ab abs cū corā clam de e ex ꝓ pre palā ſine abſqꝫ ten⁹ Quot regūt abltm̄ ꝉ accm̄. q̄ttuor in ſub ſuꝑ ſubter. Qn̄ regūt accm̄. qn̄ iūgunt᷑ ꝟbis ꝑntibus motū ad locū vt vado in eccl᷑am ⁊ ſub ſcānū Qn̄ regūt abltm̄. qn̄ iūgunt᷑ ꝟbis ꝑntib⁹ motū in loco vt ſum in domo Itē Multa ſuꝑ p̄amo rogitans ſuꝑ hectore multa hoc eſt de priamo ⁊ de hectore. hic ſuꝑ facit mentōem de alio ⁊ ponitur pro de

¶ Quot ſunt p̄pōes q̄ a dictōib⁹ nō ſeꝑant᷑. ſeptē vt di dis re ſe an co cō dicim⁹ em̄ diduco diſtraho recipio ſecubo āplector cohereo ꝯgredior

¶ Quot ſunt ꝑpões q̄ nõ ꝯponūť duodecim . vt apud citra circa erga extra iuxta infra penes prope ſecundum vltra ſupra

¶ Quot ſūt ꝑpões cões hoc eſt q̄ aliqñ ꝯponūť . relique pene oẽs q̄ ad . xxxij . nūc ex aſcendūt ¶ Interiectio q̄d eſt . ps orõis indeclinabilis q̄ interiacet ceteris ptib⁹ in orõe . ⁊ denotat affectum mentis

De interiectõe

Quot querunť de interiectõe . vnū q̄d ſignificatio tantum .

Quot ſunt ſignificationes interiectionis . multe

Que ſunt lugentis . o hei mihi qualis erat

Que ſunt dolentis . vt vah

Que ſunt gaudentis . vt euax hoe

Que timentis . he attat

Que indignantis proh

Que admirantis . papa hem

Que ridentis . ha ha he

Que commiſerantis . ah

Que exclamantis . o

Que laudantis . euge ſerue bone

Que vitantis . apage

Que vocantis . ehodum

Que obiurgātis . ah virgo infelix q̄ te dementia cepit .

¶ Quō differūt . regimē ⁊ ꝯſtructio . vt ſupius ⁊ inferi⁹ Ubicūq₃ eñ ē regimē ibi ē ꝯſtructio ſ₃ nõ ecõtra Nā cū dico hõ alb⁹ ibi ē ꝯſtructio ſ₃ nõ regimē deficit eñ ps regēs . hec itaq₃ ps diuidiť in duo capita In p̄mo doceť regimē vocū . in altero ꝯſtructio ptiū orõis . ¶ Caput p̄mū ē regimē ptiū regentiū caſum ¶ Quot ptes orõis regūt caſum . ſeptē oẽs eñ ptes regūt caſu₃ excepta ꝯiunctõe q̄ ſolū copulat ptē pti orõem orõi ſenſum ſenſui . ¶ Quot caſus regūtur q̄nq₃ oẽs eñ caſus reguntť p̄ter vtm̄ qui ſp ponitť abſolute . ¶ Quot caſus regit nomen ſubſtātm̄ tres gtm̄ dtm̄ ⁊ abltm̄ ¶ Quot ſunt regule de ſubſtantis regētibus gtūm . Una q̄ . Nomē ſubſtātm̄ appellatiue q̄litatis regit gtm̄ . vt aula ducis vas vini . tps lectõis . rex romanoꝝ . pr̄ ioānis . rex regū . puer q̄nq₃ ānoꝝ dom⁹ centū florenoꝝ . ager triū iugeꝝ imago regis Hec eñ regula ſp ꝟa qñ ſubſtātiua ſnt diuerſa . qñ eñ ſnt idem erūt eiuſdē caſus p appoſitionē . Eleganti⁹ ſepius loq̄mur p poſſeſſiua q₃ p p̄mitiua hoc eſt p gtūm vt ornati⁹ dicim⁹ regnū ſaturniū . q₃ regnū ſaturni . pes porcinus q₃ pes porci . ouū anſerinū q₃ ouū anſeris Caro bubula q₃ caro bouis . ⁊ id gen⁹ infinita . ¶ Hec noia menſure pulchre regūt gtm̄ multū paꝝ plurimū modicū ſatꝫ nimis q̄d . aliq̄d quippiā . nihil . id . tm̄ . q₃tū . tantulū tātillū

Diaſintactica grāmatices .

De regimiē nomis ſubſtātiui ;

Saluſtius Catelina . multū eloquentie . paꝝ prudētie habuit

Iuuenalis Amoꝛ plus aloes q̄ȝ mellis habet

Horatius Si tacitus paſci poſſet coruuſqȝ ſilere
Plus dapis. ꝛ rixe minus inuidieqȝ teneret

Iuuenalis Quantū quiſqȝ ſua nūmoꝝ ꝯtinet arca Tm̄ hȝ ꝛ fidei

Boetius Modicū vini acuit ingenium Totū mane hoſtiatim de triui. nec mihi tantillum panis aſportaui.

De datiuo ¶ Quot ſunt regule de ſubſtantiuis regentibus dtm̄. Una que. Noīa ſubſtātiua appellatiue qualitatis regūt dtm̄ mediāte v̄bo ſubſtātiuo eſt. vt eſt mihi mater. ſunt mihi due ſoroꝛes. tria paria caligaꝝ ſunt mihi Nota eandē ſnīam pulchꝛe exꝓmim⁹ in ntō gtō ꝛ abltō vt dicim⁹ Aut acutum ingenium eſt Ioāni. aut Ioānes eſt acuti ingenij aut Ioannes eſt acuto ingenio

De ablatiuo. ¶ Quot ſunt regule de ſubſtātiuis regētib⁹ abltm̄. qttuoꝛ Prima. nomē ſubſtātm̄ ſ̄cans totū regit gtm̄ ſiue abltm̄ ſue ꝑtis mediāte adiectio laudis vel vituꝑij vt Ioānes eſt magni oꝛis vel magno oꝛe

¶ Scd̄a. nomē ſubſtātm̄ ſignificās ſubiectū regit gtm̄ vł abltm̄ ꝓpꝛietatis hoc eſt abſtracti vt Ioānes eſt acuti ingenij vel acuto ingenio. Uñ he due regule faciūt eandē ſententiā cū regula de dtō

¶ Tercia. Nomē ſubſtātm̄ dignitatꝫ regit hos abltōs grā fauoꝛe miā dono pietate ꝛc̄. Ut conrad⁹ de rethboꝛch mōſtere̾ʒ diuina grā epiſcop⁹

¶ Quarta. Nomē ſubſtātm̄ ꝯcreti. regit abltm̄ ſui abſtracti vt lupus eſt magnitudīe canis. laurus eſt altitudine quercus.

¶ Quot caſus regit nomē adiectm̄. qttuoꝛ vt gtm̄ dtm̄ accm̄ ꝛ abltm̄

De regi. no. ad. ¶ Quot ſunt regule de noībus adiectiuis regētibus gtm̄. quattuoꝛ

De genitiuo. ¶ Prima. Adiectiua ꝓximitatis ꝛ ꝯtrarietatis regūt gtm̄ vel dtm̄ vt Ioānes ē vicin⁹ petri vel petro Cōradus ē amic⁹. familiarꝫ. ꝯfinis emulus. hoſtis hērici vel hērico Oui. Sepe ſolet ſilīs filius eſſe pr̄is

¶ Secūda Noīa v̄balia in oꝛ trix io bilis tiuus axidus ſiuus ans ens a v̄bis actiuis foꝛmata regunt gtm̄ exem pla ſunt. Timidus flagelli. Edax rex. Ioānes eſt deriſiuus hoīm bibitoꝛ vini. bibens vini. amatoꝛ foꝛmaꝝ ſubſtantia eſt ſuſceptibilis ꝯtrarioꝝ. telū eſt penetrabile ſcuti Uinū eſt corroſiuū moꝛbi Oui. Tps edax rex diuturnū nil ſinit eſſe

¶ Octo ſunt terminationes noīm v̄balium Uñ oꝛ trix uſqȝ tio v̄balia noīa dico In bilis ꝛ tiuus men mentum iungere debes. Prima. ſupina dabunt. foꝛmabunt cetera preſens

¶ Triplex eſt nomen verbale Nam quoddam foꝛmatur a v̄bo actiuo ꝛ regit gtm̄. qd̄dam a v̄bo paſſiuo. vt ſunt v̄balia in bilis ꝛ in dus q̄ regunt dtm̄ Quoddā a v̄bo neutrali. qd̄ non regit caſum niſi ſibi ꝓpoꝛcionatum vt bibens vini. ſtatoꝛ ſtationis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

¶ Nomen ꝟbale dt aptitudinē vt bibēs vinū.i.aptus natˀ bibere vinū Sed ꝑticipiū exponit̄ ꝑ actū vt bibēs vinū.q̄ iam bibit vinum
¶ Quattuoꝛ ſunt adiectiua regētia gtm̄ vel accm̄ vt exoſus poſus.pſcı̄us ꝛ ignarus.tn̄ exoſus ꝛ poſus potiˀ accm̄ vt poſus ſum vicia.ſꝫ pſciˀ ꝛ ignarus potius gtm̄ vt pꝛeſcius futuroꝝ.ignarus cauſe.
¶ Tercia.adiectiua ꝑtitiua regūt gtm̄ multitudis hoc eſt gtm̄ plis numeri vel gtm̄ ſingularis nūeri nois collectiui.vt ꝓmˀ hoim Uirgilius eſt optimˀ plebis Jdeo hoc āt nemo ſciuit diſcūbentium
¶ Item Adiectiua ꝑtitiua ſunt q̄ multitudis diuiſionē dicūt.ꝛ ſunt quintuplicia. Pꝛimo.ſigna vniuerſalia ꝛ ꝑticularia ꝑter oīs vt nemo viroꝝ guſtabit cenam meam.quis veſtrum occidetur
¶ Scdō noīa nūeralia cardinalia vt vnˀ hoim vna mulieꝝ vnū aīaliū
¶ Tercia noīa numeralia oꝛdinalia vt pꝛimus viroꝝ ꝓma feiaꝝ.ꝓmū aīalium.adiectiuum eīn̄ ꝛ gtūs erunt eiuſdem gn̄is.
¶ Quarto.ꝯpatiuus ꝑtitiue captus vt oculoꝝ meoꝝ acutioꝛ ē dexter
¶ Quinto ſuplatiuus ꝓpꝛie captus vt doctiſſimˀ hoim ē Joānes

	Pꝛimo.pure adiectiue ꝛ ſic nullū regit caſum vt doctioꝛ vir.pꝛudentioꝛ homo
	Scdō.poſitiue ꝛ ſic regit eundē caſum quē poſitiuus.hoc eſt regit gtm̄ dtm̄ accm̄ vel abltm̄. vt nomē adiectm̄.de gtō diues ditioꝛ ditiſſimˀ
Cōpatiuˀ capit̄ quadꝛupliciter	auri.de dtō.ſilis ſilioꝛ ſilimus hermāno.de accō albus albioꝛ albiſſimus faciē.de abltō plenus plenioꝛ pleniſſimus vino.
	Tercio.capitur poſitiue ꝛ ſic facit diuiſionem duoꝝ.vt oculoꝝ acutioꝛ eſt dexter
	Quarto.capit̄ ꝯpatiue.ꝛ ſic ex ꝓpꝛia natura regit abltm̄.vt Joānes eſt doctioꝛ petro
	¶ Pꝛimo pure adiectiue ꝛ ſic nullū regit caſuꝫ vt Joānes eſt doctiſſimus.i.valde doctus
	Scdō.capit̄ poſitiue ꝛ ſic regit gtm̄ dtm̄ accm̄
Suplatiuˀ capit̄ quadꝛupliciter	vel abltm̄.vt patuit de ꝯpatiuo.
	Tercio.capit̄ ſubſtātiue.vt coꝛ eſt calidiſſimuꝫ hoīs hoc eſt calidiſſima ps hoīs
	Quarto.ꝓpꝛie hoc eſt ꝑtitiue ꝛ ſic regit gtūm multitudinis.vt doctiſſimˀ hoim eſt conradus

Terētiˀ multo oīm me foꝛtunatiſſimū fcīn puto gnate.cū te intelligo reſipiſſe hoc ē ad ſapiam rediiſſe. ¶ Itē differunt ꝯpatiuˀ ꝛ ſuplatiˀ regētia gtm̄ multitudis Nā ꝯpatiuˀ regit gtm̄ qn̄ diuiſio fit inter duo

vt fortior manuū eſt dextra Si ſuplatiuꝰ regit gtm̄ quādo diuiſio fit i
ter plura duobus eiuſdē gn̄is et ſpeciei quare hec non ē latina leo ē for
Quarta regl'a tiſſimus lincū Quarta regula. adiectiua plenitudinis et inopie regit ge
nitiuū vel abltm̄ vt plenū gracia ꝛ veritatis Uirgiliꝰ Quā diues niuei
pecoris. q̄ꝫ lactis abundās Ouidius Res eſt ſolliciti plena timoris a-
mor. Prudentius Pax plenū veritatis opus Ouidius Pollicitis di-
ues quilibet eē pt Mantuꝰ Tpa ꝯtinuis fecūda laboribus adſunt
De datiuo ¶ Quot ſunt regule de adiectiuis regētibꝰ dtm̄. due. Prima verbalia
in bilis et in dus paſſiue capta regunt datiuū vt chriſtus ē amabilis et
amādus nobis Ouidiꝰ Quāto quis maior tāto placabilis ire Altera.
Adiectiua importātia ꝯmodū vel incommodū. vtilitatē vel damnum
regūt datiuū vt gratus aptus benignus mihi Jngratus aduerſus ſeue
rus crudelis ioāni Marcialis Rupitur inuidia, q ſum iucundus ami
De accuſatio cis. ¶ Quot ſunt regule de adiectiuis regentibus accuſatiuū. Una q.
Adiectiua ꝓprietatis alicuiꝰ ptis. regūt illā ptē in accō vel ablatiuo ꝑ
ſynecdochen vt ioānes albus faciē vel facie. Sed hec regula ē poetica.
Uirgi. Oia mercurio ſil'is vocēqꝫ colorēqꝫ. Jtē ſynecdoche eſt figura
qn̄ ps ponit ꝓ toto ꝛ totū ꝓ parte. vt aufer mihi fontē Joānes ē niger
dentes vel dētibus ¶ Triplices ſunt dictioēs regentes accuſatiuū vel
ablatiuū ꝑ ſynecdochen Prima noīa adiectiua vt petrus fuit niger ca-
put vel capite Scdo verba neutralia vt petrꝰ albet faciē Tercio. vba
paſſiua vt petrus ledit digitū Nota candē ſmām exꝑmūt oratores per
nominatiuū gtm̄ vel abltm̄ vt acutū ingeniū ē ioanni. ioēs ē acuto in-
De abltō genio vt patuit prius ¶ Quot ſunt regule de adiectiuis regētibus ab-
latiuū. tres: prima. Ois ꝯpatiuꝰ, ſiue noialis ſiue aduerbialis regit ex
ꝓpria natura abltm̄ vt ſum doctior petro Sene. Nihil ē crede virtute
amabilius Scda. adiectiuū ꝓprietatis regit abltm̄ ſubiecti vel inſtru
mēti exemplū ſubiecti ioannes eſt velox curſu loquela Exemplū inſtru
menti vt petrus ē velox pedibus lingua ¶ Tercia. adiectiua menſure
regunt abltm̄ ſcantem quantitatem illius menſure vt lignum ē lōgū
De regimine ꝓ latū ꝓfundū altum ſex pedibus ¶ Quot caſus regit ꝓnomē. duos ſꝫ
nominis. gtm̄ et ablatiuū de quibus dant regule quattuor. Prima hec quiqꝫ pro
nomina neutri gn̄is illud ipſum iſtud hoc id pulchre regūt oēm geniti
uum. Terentius quid hoc rei eſt. quid hoc morbi. ¶ Secunda. Octo
pronomina primitiua pro toto regunt genitiuū vel ablatiuū ptis medi
ante adiectiuo laudis vel vituperij vt ego claudi pedis. vel claudo pede
diſputo Scriptura Tu modice fidei quid dubitaſti ¶ Tercia. octo ꝓ
nomia ꝑmitiua poſito pro ſubiecto regūt gtm̄ vel ablatiuū ꝓprietatis
vt ego acuti ingenij vel acuto ingenio comedo. Et nota he due regule

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

faciūt eandē ſniam cū duabꝰ ꝓmis regulis de ſubſtantis regētibꝰ abltm̄
¶ Quarta. ꝓnoīa pn̄t capi ꝑtitiue ⁊ regere gtm̄ multitudis, vt adiecti
ua ꝑtitiua vt hic viroꝝ hec mulieꝝ. hoc aīaliū ⁊ hoc ſub ꝯueniētia gn̄is
¶ Quot caſus regit ꝟbū. qnqꝫ q̄s. ntm̄ gtm̄ dtm̄ accm̄ ⁊ abltm̄. De regīe ꝟbi
¶ Quot ſunt regule de ꝟbis regētibus ntm̄. due Prior. Oē ꝟbū ꝑſo
nale finiti modi regit ntm̄ an̄ ſe ſub ꝯueniētia nūeri ⁊ ꝑſone vt ego ſcri
bo. tu ſcribis. ille ſcribit. Ouidiꝰ. Fugere pudor verūqꝫ fideſqꝫ Perſius
Scire tuum nihil ē. niſi te ſcire hoc ſciat alter. Dicit ꝑſonale Nā imꝑ
ſonale nō regit ntūm an̄ ſe vt accidit mihi cōtingit tibi Ouidiꝰ Viuit
ex rapto nō hoſpes ab hoſpite tutus Dicit finiti modi qꝛ tria tpa infi
nitiui modi regūt accm̄ an̄ ſe vt video ꝙ ioēs ſcribit eplam hoc ē video
ioēm ſcribere eplam Vel video eplam ſcribi a Joāne Vn̄ ornatius lo
quimur ꝑ tpa infiniti modi quā finiti modi ad vitandā hanc dcōem ꝙ
¶ Altera. ꝟbū ſubſtantiuū ſum regit ntūm poſt ſe appellatiue qualita
tis. vt ego ſum iuſtus. Verba vocatiua ntūm ꝓprie qualitatis. vt ego
vocor Gherardus. Et oīa ꝟba adiectiua poſſent regere ntm̄ poſt ſe ⁊ po
ni ꝓ ꝟbo ſubſtātiuo elegāter vt ſedeo iuſtus, ſcribo doctꝰ. diſputo prudēs
¶ Nota ꝟbum ſubſtantiuū ſum hꝫ qntuplicē ꝯſtructōem Primo re
git nominatiuum poſt ſe nominis ſubſtantiui vel adiectiui. vt Joānes
eſt aſinus vel albus. ſcd̄o conſtruitur cum gtō. vt tunica eſt Joannis
tercio conſtruit cum dtō. vt tunica eſt Joāni. quarto regit accm̄ vel ab
ltūm tpis vt fui hic duos ānos vel duobꝰ ānis. qnto conſtruit cū abltō
ꝑtis vel ꝓprietatis vt ioānes eſt magno capite vel eſt acuto ingenio.
¶ Quot ſunt exceptiones harum duarum regularum. ſex. Prima. eſt De exceptōe ha
appoſitio in qua ꝟbū ſubſtantiuū copulat inter ſimiles caſus implicite rū duaꝝ reglaꝝ
Vnde appoſitio eſt qn̄ duo noīa ſubſtātiua idem ſignificātia ponūt in
eodē caſu vt arbor pirus. veſtis tunica aīal hō fluuius rhenꝰ Tibullus
Jte procul cure durum genus. ite labores
¶ Nota duo noīa ſubſtātiua dupliciter ponunt in oratione. Aut ſig
nificant idem ⁊ ſic erunt eiuſdem caſus per appoſitionem. Aut ſignifi
cant diuerſa ⁊ ſic alterum erit genitiui caſus per regulam de ſubſtantis
regentibus genitiuum. vt aula ducis
¶ Scd̄a exceptio eſt euocatio Vnde euocatio eſt qn̄ duo noīa ſubſtan
tiua non copulata diuerſarum ꝑſonarum exigunt verbum ꝓme vel ſecū
de ꝑſone vt ꝟbum conueniat cum nomīe prime vel ſcd̄e ꝑſone in ꝑſona
vt ego pauper ludo. tu pauper ludis. nos pauperes ludimus. vos pau
peres luditis ſcriptura Ego ipſe ſum videte manus meas ¶ Jtē Nota
oīs ntūs eſt tercie ꝑſone ꝑter ego nos q̄ prime. tu ⁊ vos q̄ ſecunde ꝑſone.
Hinc ꝟbū ꝓme ꝑſone habet duo ſuppoſita vt ego nos. ꝟbū ſcd̄e etiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

duo vt tu et vos Sed verbũ tercie ꝑſone infinita hꝫ ſuppoſita ¶ No-
ta ſecundo Euocatio eſt duplex Explicita ⁊ implicita Euocatio explici
ta ē quādo hec quattuor ꝓnoīa ego nos tu vos exprimunť. Implicita
quādo intelligunť vt ioānes ſcribo. i. ego ioānes ſcribo Ipſe licet veni-
as muſis comitatus homere Si nihil attuleris ibis homere foras Ter
cio exceptio eſt conceptio ꝑſonaꝝ Que eſt quādo duo ſuppoſita diuer-
ſarum ꝑſonaꝝ copulata coniunctione exigunt verbum plurale eiuſdē ꝑ
ſone cū priori ſuppoſito vt ego pauꝑ ludo tu ⁊ pauꝑ luditis Mātua-
nus Aurea non. ceſar reuocabis ſecula. venū Tuqꝫ tuuſqꝫ puer ¶ No
teť in Euocatiōe et Cōceptiōe alteꝝ ntm̄ diſconuenire cū ꝟbo in ꝑſona
Sꝫ hec diſcōueniētia, nō arguīt viciū ſed ornatū Viciū em̄ fit ex poſſi
bilitate. ſed nō poteſt fieri vt duo nti diuerſaꝝ ꝑſonaꝝ conueniāt in ꝑ-
ſona cū verbo vnius ꝑſone ¶ Quotuplex ē conceptio. duplex vt concep
tio ꝑſonaꝝ ⁊ gñerū Unde generꝫ ē quādo duo ſubſtātia diuerſoꝝ gñeꝝ
ſcantia res aīatas exigunt nomē plis numeri, eiuſdē gñis cū priori ſub
ſtātiuo vt Joannes ⁊ Katerina ſunt albi. Catharina et aīal ſunt albe.
Petrus ⁊ Margarita ſunt nigri Dicitur ſcantia res aīatas Naꝫ noīa
ſignificātia res inaīatas exigunt adiectm̄ vel relatiuū neutri gñis Ex-
empla ſunt vt tunica et toga ſunt alba Virga tua et baculus tuus ipſa
me conſolata ſunt

¶ Quarta exceptio eſt ꝓlepſis q̄ ē attributio ꝓpetatis toti diuiſo. in
ꝑtes ſuas vt virgines legunt flores. iſta violas. illa vaccinia Noteť in
prolepſi totum. quod ſemꝑ fit pluralis nūeri. ⁊ ſue ꝑtes que ſunt vnꝰ al
ter aliquis Prolepſis fit per nomen adiectiuum et verbum de adiecti-
uo vt homines vnus albus alius niger. de verbo vt homines bibunt
vnus vinum. alius cereuiſiaꝫ ¶ Quinta exceptio eſt zeugma Que ē re
ductio vnius ꝟbi ad caſus copulatos diuerſoꝝ numeroꝝ aut ꝑſonaruꝫ
vt ego ludo et tu Et facit eandē ſmām cū conceptione In zeugmate ꝟ-
bum vel adiectiuū ſcđm constructionē ponitur in medio ſuppoſitoruꝫ
licet ſcđm ſitū poſſit poni in principio medio aut fine Vñ triplex oriť
zeugma vt ꝓtozeugma ⁊ eſt qñ ꝟbū vel adiectiuū ponif in principio vt
ſcribit ioannes et ego Meſozeugma qñ ponitur in medio vt ioannes
ſcribit et ego Hypozeugma quādo verbū vel adiectiuū ponif in fine vt
hic nihil niſi carmīa deſunt Et ſic verbum vel adiectiuū cōueniet cū ꝓx
imiori ſuppoſito vt dicimus ego et ioannes ſcribit ⁊ non ſcribo, niſi in
terponiť aduerbiū ſimilitudinis vt ego ſicut fenum arui ⁊ non aruit

¶ Sexta exceptio Que eſt ſyntheſis ⁊ fit qñ nomē collectiuū vel no
mē diſtributiuū exigit verbū ple gracia ſignificati. non gracia vocis vt
populꝰ clamāt Virgiliꝰ. pars in fruſtra ſecāt. Et hec eſt poetica

¶ Quot caſus ponunt abſolute hoc ē regunt implicite. oēs aūt cauſa De abſolutione
breuitatis. aut cauſa relatiōis. Cauſa breuitatis de ntō vt bona dies. de caſuum
gtō poſt michaelis. de datio ꝛ accō deo grās. de abltō quibus ptibꝰ con
ſtat orō Cauſa relationis de ntō ꝟga tua et baculus tuꝰ ipſa me cōſola
ta ſunt. de gtō In mūdo viuētiū miſereor eoꝝ. de dtō egrotantibꝰ lux or
ta ē eis. de accō ver ꝛ eſtatē tu plaſmaſti ea de abltō ſummo bono fruen
dū eſt ipſo ¶ Quot carēt rectore tres qui gtūs accūs ꝛ abltūs ¶ No De genitiuo
mia vrbiū pime ꝛ ꝛ ſcd'e declinatiōis cōſtruunt in gtō cū ꝟbis q̇etis. Et
reſpondent ad vbi vt vbi fuiſti. colonie monaſterij Sꝫ noia plis nūeri
vel noia tercie declinatiōis conſtruunt in abltō cū eiſdem verbis vt vbi
habitaſti. hāmone athenis At indecliuabilia ſemp conſtruunt in abla
tiuo mediāte ꝓpoſitiōe in cū eiſdem verbis vt vbi habitaſti. in zwollis
in roſtoch ¶ Nomia oppidoꝝ declinabilia cōſtruunt in accuſatiuo cū De accuſatiuo
verbis motus ad locū Et rn̄dentur ad quo vt quo ibis coloniā zuzatū
hammonē athenas Sed indecliabilia in accō mediāte ꝓpoſitione ad
vt quo vadis ad zwollis ad xancten ad camen.
Eandē conſtructionē hn̄t hi acci domū miliciam rus humū inferias i
ficias ſuppecias vt quo mouebis pedē domū rus militiam humū Item
ibo inficias ſuppecias inferias hoc ē ad inferias ſacrificandum ¶ No De ablatiuo
mina vrbiū declinabilia ꝯſtruunt etiā in abltō cum ꝟbo motus ꝑ locuꝫ
Et rn̄dent ad qua. vt qua veniſti huc. colonia hammone hoc ē ꝑ colo
niā hāmonem Quare certius loquunt iſto modo in accō mediāte ꝓpo
ſitiōe per ¶ Quot ſunt regule de ꝟbis regētibus gtm̄ Sex Prima ꝟ De gtiō recto a
ba obliuionis ꝛ recordationis regunt gtm̄ vel accm̄ vt memēto mei cū verbo
veneris in regnum tuū Recordatus ſum verba tua chriſte
¶ Scd'a ꝟba plenitudinis ꝛ inopie regūt gtm̄ vel abltm̄. Et ſunt du
plicia actiua ꝛ abſoluta Actiua vt Implentur veteris bacchi piguiſqꝫ fe
rine. De abſolutꝭ Scriptura Bonoꝝ meoꝝ nō eges dn̄e horrea tua im
plentur ſaturitate ꝛ vino. Nemo ſibi ſufficit eget omnis amicus amico
¶ Tercia verba ſcantia actū laudādi accuſandi dānandi, regunt accm̄
cū gtō vel abltō vt accuſo te furti vel furto Ouidi. Parce tuū natū ſcele
ris damnare cupido Boetius ꝯſujo te reꝝ ¶ Quarta miſereor ꝛ domi
nor regunt genitiuū vel datiuū vt miſerere mei deus. ſancta trinitas v
nus deꝰ miſierere nobis Quis domiatur poteſtatis maris Quis dn̄a
bitur tui in dijs dn̄e Itē Miſereor ꝛ miſeror idē ſcant ſꝫ miſereor re
git gtūm vel datiuū. at miſeror accuſatiuū Uir. O ſola dido nefandos
troie miſerata nepotes Mātuanꝰ hic pr̄ oipotēs aīos miſerata inertes
¶ Quita hec q̄ttuor ꝟba idē ſcātia facio curo pēdo eſtimo regūt accūꝫ
cū his gtis tāti quāti pluris minoris nihili flocci. ꝛc̄. Terē. Certe cre

E . j

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

me iſtud equi boniq; facio Idē irrideāt vt libet quos minoris pendo. q̄ꝫ floccos indumēti mei Ideo Quid fiat pui curas. dum illi ꝯſulas

¶ Sexta hec tria ꝟba impſonalia intereſt refert eſt regūt oēm gtm̄ mū di. vt intereſt refert eſt Jōis ſternere lectū preterq̄ꝫ mei tui ſui nri ꝛ vri ꝑ q̄bꝰ itereſt ꝛ referūt regūt hos abltōs fei gꝫ mea tua ſua nrā ꝛ vrā Sꝫ refert hos ntōs fei gn̄is mea tua ſua nrā ꝛ vrā. vt mea tua ſua refert hoc eſt mea tua ſua res fert. Eſt ꝟo regit hos ntōs neutri gn̄is meū tuū ſuū nrm̄ ꝛ vrm̄ vt intereſt mea ꝛ Jōis canē lcōem. nō ē vrm̄ noſſe tpa ꝛ momenta. ¶ Quot ſunt regule de ꝟbis regentibus dtūm. quattuor

De dtō rcō a verbo

¶ Prima. Oia ꝟba mūdi acq̄ſitiue poſita pn̄t regere dtūm. vt ſcribo tibi. ſedeo Joāni Perſius Venieti occurrite morbo Virgi. Credite ꝯſilijs qn̄ peiora timentur

¶ Scd̄a. Triplicia ſunt ꝟba regētia duos dtōs alteꝝ rei inaiate. alteꝝ rei aiate laudis l' vituꝑrij Primo ꝟba ſubſtātiua. vt hoc erit tibi lucro iſtud erit tibi extremo gaudio. Scd̄o ꝟba opinionis vt credis hoc tibi laudi. qd̄ eſt tibi extremo vicio Tercio ꝟba ſignificātia actum dandi vt hoc datur tibi decori dedecori. Tercia q̄dā ꝟba regūt dtm̄ cū accō vt ſunt ꝟba ſntia actū dādi. ꝑmittēdi. ꝯpādi. ſcribēdi adiūgēdi loq̄ndi(p̄ter alloquor affor ꝯuenio q̄ regūt accm̄) vt do tibi panē. ꝑmitto tibi libꝝ p̄fero te ioāni ſcribo tibi ltās vēdicas tibi honorē petri. ¶ Quarta vndeci ſunt ꝟba impſonalia actiue vocis regētia dtm̄ vt Cōtingit accidit euenit libet licet liq̄t vacat placet ſuppedit ꝯpedit expedit. ¶ Quotuplicia ſunt ꝟba regētia accm̄. triplicia. actiua paſſiua ꝛ neutralia ¶ Quot ſūt regule de ꝟbis actiuis regētibꝰ accm̄ tres Prima Oīs infinitiuꝰ ꝟbi ꝑſonalis regit accm̄ an̄ ſe. vt video ioēm legē. vidi ioēm legiſſe libꝝ. video ioēm lectuꝝ eē libꝝ Que orōes ſic elegāter mutanꝭ in paſſiuas Videbo libꝝ legi a ioāne. vidi libꝝ eē lcm̄ a ioāne videbo libꝝ lcm̄ iri a ioāne vl' legendū eē a ioāne Scd̄a oia ꝟba actiua ſiue terminenꝭ in o ſiue in or regūt ex ꝑpria natura accm̄ rei aiate vt amo ioēm Crimior petꝝ Juuena. Terrra malos hoies nūc educat atq̄ꝫ puſillos Ergo deꝰ q̄cunq; aſpexit ridet ꝛ odit ¶ Tercia triplicia ꝟba vehemētiſſime trāſitōis regūt duos accōs alteꝝ rei aiate alteꝝ rei inaiate Prima ꝟba docēdi vt doceo te grāmaticā. ſcd̄o ꝟba veſtiendi vt veſtio te tunicā tercio ꝟba rogādi vt rogo te veniā Sꝫ ſupplico regit dtūm Virgi. Tu mō poſce deos veniā Que orōes pulchre mutāꝭ in paſſiās Nā paſſiua hoꝝ ꝟboꝝ regūt alteꝝ accm̄ q̄ eſt rei inaiate vt doceo te grāmaticā hoc ē tu doceris a me grāmaticaꝫ veſtio te tunicā hoc ē tu veſtiris a me tunicā Rogo te veniā hoc ē tu rogaris a me veniā Vel venia rogaꝭ tibi a me.

De paſſis ꝟbis r gētibꝰ accūm.

¶ Quot ſunt regule de ꝟbis paſſiuis regētibus accuſatiuum. quattuor

¶ Prima iam dicta de verbis vehementiſſime tranſitionis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

¶ Secunda de paſſiuis regentibus accuſatiuum ꝑ ſynechdochen
¶ Tercia verbū paſſiuū regit accm̄ temporis vt ioannes flagellatus ē
vnā horā ¶ Quarta verba paſſiua cōpoſita cū ꝑpoſitiōnibus regenti
bus accm̄ ꝑpō em̄ ſemꝑ ſuatvim regiminis cū quocūqꝫ etiā verbo com — De ꝟbis neutra
ponat̄ vt traduco te foꝝ hoc eſt tu traduceris a me foꝝ ¶ Nota verbū — libꝰ regentibus
neutrale ſiue abſolutū ex ꝓpa natura nullū regit caſuꝫ ſine em̄ obliquo — accuſatiuum
facit ſnīām ꝑfectā tamen gratia alterius regit dt̄m accm̄ vel abltm̄
¶ Quot ſunt regule de verbis neutralibꝰ regentibus accuſatiuū gra-
cia alteriꝰ Octo ¶ Prima ꝟba neutralia regūt accuſatiuū vel abltm̄ ꝑ
ſynechdochen vt patuit. vt ioānes albet faciē vel facie Et eſt poetica
¶ Scd̄a ꝟba neutralia cōpoſita cū ꝑpōibus regētibus accūm regunt
accūm ꝟtute ꝑpōibus vt exeo vrbē hoc ē extra vrbē ¶ Tercio ꝟba neu-
tralia ſumpta ꝓ ꝟbis actiuis regūt accūm vt formoſuꝫ paſtor coridon
ardebat alexi hoc ē ardēter amabat. Idē te qꝫ magna manebūt hoc ē ex-
pectabūt Idē nec inundat ſanguie foſſas hoc eſt replet ¶ Quarta ꝟba
neutralia regūt accūm vl' abltūm ſpacij vt ambulaui tria miliaria vl' tri
bꝰ miliaribꝰ. ꝓ ꝙ elegantiꝰ dicimꝰ. feci iter triū miliariū vel feci iter ad
terciū lapidē ¶ Quīta ꝟba neutralia regūt accūm vl' abltūm temporis
vt quā diu fuiſti monaſterij duos annos vel duobꝰ ānis Terē. hoc tpe
Obſeqūm amicos veritas odiū parit ¶ Sexta ꝟba neutralia ſcantia
modū vite regūt im ꝓprie accūm vt Joēs viuit azinū ꝓ quo meliꝰ dici
mꝰ viuit azinine vel inſtar vel ad modū azini Juuenalis. Qui curios
ſil'ant ꝛ bacchanalia viuūt ¶ Septīa ꝟba lamētandi flendi lachrimā
di regūt accūm vt fleo prēm lachrimor mrēm ¶ Octaua ꝟba neutra-
lia regūt accūm ſue ꝓpe ſcatiōis vt peccaui peccatū magnū. ſteti ſtatio
nē cucurri curſuꝫ ¶ Oīa ꝑticipia. gerundia. ꝓma ſupia. infinitiui ſi de- — Regl' egn̄ales
cēdūt a ꝟbis actiuis regūt accūm. ſi a ꝟbis paſſiuis regūt abltūm. mediā
te ꝑpoſitiōe a vel ab. ſi a ꝟbis neutralibus ex ꝓpria natura nullū regunt
caſuꝫ. vt ab amo dicimꝰ amās libꝝ. tp̄s amandi librum, vado amatū li
brū. venio amare librum ¶ Quiqꝫ ſunt verba impſonalia actiue vocis — De ꝟbis ipſona
regentia accūm cū gtō vt penitet tedet miſeret piget pudet. Et quattuor — libꝰ actiue vocis
regunt ſolum accūm vt iuuat decet delectat oportet vt penitet me pcti — regētibꝰ accuſa.
tedet me laboris miſeret me Joannis piget me itineris. pudet me. vicij
Juuenalis Si damnoſa ſenem iuuat alea ludit ꝛ heres Bullatus ꝑuo
qꝫ eadem mouet arma fritillo ¶ Quot ſunt regule de regentibus ab- — De abltīō recto
latiuum Sex ¶ Prima verba paſſiua ſiue in o ſiue in or terminantia — a verūo
regunt ablatiuum mediante prepoſitione a vel ab, vel loco ablatiui re-
gunt datiuum vt percutior a. Joanne vel Joanni Criminor tibi a te
Secunda verba ſuſcipiendi. recedendi. diſtandi. et ſeparandi. etiam
regunt ablatiuum. mediante prepoſitione a vel ab vt ſuſcepi a te bi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

nas lrās. receſſi a prē, tremonia diſtat a monaſtrerio.

Tercia ꝟbū ſignificans aliq̄d fieri ex cauſa vel inſtrumēto regit talem cauſam vel inſtrumentū in abltō vt tunica efficiť panno. domus lignis ⁊ lapidibus Joānes ꝑcuſſit me gladio Et teutoniſať hic abltūs ꝑ van ſiue myt Ouidius. Qui canit arte canat. q̄ bibit arte bibat Heſiodus: Optim⁹ eſt hoi ligue theſaur⁹. ⁊ ingens Gratia q̄ ꝑcis mēſurat ſingula ꝟbis ¶ Quarta. ꝟba ſntia actū emēdi. vendēdi. licitādi regūt abltm̄ ſntem quantitatē illi⁹ precij vt emi libꝝ ſolidis trib⁹ vendidi tunicam tribus denarijs. ¶ Nota hec ꝟba regūt etiā hos gtōs tanti quāti pluris minoris qn̄ nō addiť hoc ſubſtantiuū p̄ciū Ut q̄rim⁹ Quāti emiſti libꝝ. vel quāto p̄cio emiſti libꝝ. pluris minoris quā petr⁹ Juuenalis Magis illa iuuāt q̄ pluris emunť.

¶ Quinta. ꝟba regūt abltm̄ ſntē modū agendi vl' patiēdi. vt Joānes loquiť ioco ſerio vero

¶ Sexta. hec ſex deponētalia regūt abltūm. dignoꝛ potioꝛ fungoꝛ veſcoꝛ fruoꝛ vtoꝛ ⁊ careo. vt dignať me honoꝛe. potiť victoꝛia Fungiť officio p̄cio. veſciť pane. vtitur vtilibus fruiť delicijs Juuenalis Dignus moꝛte perit cenet licet oſtrea centum

De abſolut. duoꝝ abltoꝝ ¶ Loco ſuppoſiti ⁊ appoſiti. qn̄ dū qꝛ p̄cedentib⁹ elegāter vtimur duobus abltis poſitis in deſignatōe ꝯſequētie vt dt grāmatic⁹ qn̄ ſol oꝛitur dies fit. dū veneris te exaudiā. qꝛ moꝛē geſſiſti. p̄cib⁹ tuis aſſentio. Pro quo dt oꝛatoꝛ ſole oꝛiēte dies fit. te veniēte te exaudiā. te moꝛē gerente, p̄cibus tuis aſſentio Horati⁹ Imberbis iuuenis tandē cuſtode remoto Gaudet equis canibuſq3. ⁊ aprici gramine campi. Cereus in viciū flecti monitoꝛibus aſper vtilium tardus ꝓuiſoꝛ. ꝓdigus eris

De regimine aduerbij. ¶ Aduerbiū aut ꝯſtruiť cū ꝟbo aut ei⁹ ꝑticipio ad augendā vel declarādam eius ſcatōem Aut ꝯſtruiť cū caſu. aut regit caſum

¶ Quot caſus regit aduerbiū. q̄ttuoꝛ gtūm dtūm accūm ⁊ abltūm.

Quotuplicia regūt gtūm quadruplicia Primo. aduerbia tp̄is vt nunq̄3 dierꝝ meoꝝ dolui dentes Scdo. aduerbia loci. vt vbi nā gentiū ſum⁹ qua in vrbe viuim⁹ Tercio. aduerbia q̄ztitatis Therēti⁹ nō ſigni ſat eſt Quarto. aduerbia ſuplatiui grad⁹. vt oīm oꝛnatiſſime loquiť

¶ Quotuplicia regūt dtūm. dico raro aduerbia regūt dtūm apud bonos autoꝛes p̄ter obuiam Joēs tulit ſe mihi obuiā colonie.

¶ Que ſunt aduerbia regentia accūm Dico q̄dam aduerbia poni loco p̄poſitōis ⁊ regere accūm inſtrumētaliter vt p̄poſitōes.

¶ Que ſunt. retro ſubtus. intro intus. foꝛas foꝛis. pridie poſtridie. Dauid dilataſti greſſus meos ſubtus me hoc eſt ſubter me Hieremias Atriū qd erat foꝛis tēplū hoc eſt an̄ templū Pridie kalēdas hoc eſt pri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

ori die añ kalendas.poſtridie kalendas hoc ē die poſteriori poſt kalen-
das ¶ Que aduerbia regūt abltm̄ aduerbia ꝯpatiui grad⁹ vt Joēs re-
dijt citius opinione mea ¶ Quot caſus regit ꝑpō.duos more latinoꝝ De ꝑpoſitiōib⁹
duos accm̄ ⁊ abltm̄ Sꝫ hec ꝑpō ten⁹ regit in ſr̄i abltm̄.in pl'i gtm̄ vt
hactenus oreten⁹ Uirgi. Et crurū tenus a mento palearia pendent
¶ Quot ꝑpoēs regūt inſtrumētaliter accm̄.triginta vt patuit
¶ Quot regunt abltm̄ q̄ndecim vt patuit ¶ Quot regunt accm̄ vel
abltiuū quattuor vt patuit ¶ Itē Hei ⁊ ve cōſtruunt cū dtō vt hei mi De intiectiōib⁹
hi q: incolat⁹ meus ꝓlōgatus ē.ve tibi medice Sꝫ heu ⁊ o ꝯſtruunt
cū accuſatio Ut heu me miſerum dies in omnes O virum ineffabilem
Heus ꝟo ē aduerbiū vocātis vt heus iuuenes monſtrate viā ¶ Quid Caput alteꝝ eſt
ē conſtructio Eſt ꝑtiū orōnis vi no latinā congruā ꝑfectāqꝫ ſnām ſig- cōſtructio vocū
nificās Hinc orōnes ordinā de penes cōuenientiorē ſniām quare male
d: homo hynnibilis.candidus ſyllogiſm⁹ Et legende donec inueniam
ſuppoſitū ⁊ appoſitū ¶ Quot ſunt regule conſtructiōis.ſeptē Prima De regimīe con
conſtructio incipit a vtō ſi fuerit in orōne vt O formoſe puer nimiꝫ ſtructionū
ne crede colori ¶ Scd'a A ntō incipit cōſtructio.ſi vtūs nō fuerit in o-
ratiōe.vt Formoſuꝫ paſtor coridon ardebat alexim ¶ Tercia.poſt no-
minatiuū cōſtruit ꝟbū ꝑſonale finiti modi Ut Ludere q̄ vellē calamo
ꝑmiſit agreſti.⁊ he tres regule ſunt ꝑ̄ncipales ¶ Quarta.poſt verbum
ꝯſtruit caſus rect⁹.a ꝟbo hoc ē ntūs gtūs dtūs accūs ⁊ abltūs.quē re-
git ꝟbū Ut nos patriā fugim⁹ ¶ Quīta p⁹ ꝟbū ſequit etiā aduerbiuꝫ
ſi fuerit in oratiōe.vt ſepe malū hoc nobis ſi mēs nō leua fuiſſet de celo
tactas memi p̄dicere quercus. ¶ Sexta obliquus conſtruit poſt dic
tionē regentē vt ꝑtin⁹ aerei mellis redolētia regna exequar ¶ Septia
ꝑpō p̄conſtruit ſuo caſuali. Ut a ioue ꝑ̄ncipiū muſe. ¶ Quot excepti Octo impedi
ones ſiue ipedimēta patiunt he regule. Octo Primū Conſtructio ſepi mēta conſtruc.
us incipit ab his dcōnibꝫ Cū q: dū donec qm̄ ſiq̄dē ni niſi nā ſicut vti
qꝫ q̄zuis q̄zq̄ꝫ poſtq̄ꝫ nāqꝫ ⁊ ſi tametſi licet anteq̄ꝫ ⁊c̄.hn̄t enim naturam
relatiui Scd'm. Ablatiui poſiti in deſignatiōe cōſequētie pn̄t p̄con-
ſtrui et poſtconſtrui.vt ſole oriente dies fit quod fallit tripliciter. Pri-
mo quando relatiuum refertur ad ablatiuum debēt preconſtrui vt ma
giſtro legente pueri ei⁹ proficiūt ¶ Secūdo quando refertur ad nomi
natiuum poſtconſtruuntur vt pueri ꝓficiunt magiſtro eorum legente
¶ Tercio quando duo relatiua ponuntur in oratione ablatiui debent
poni in medio ſuppoſito vt cōuenietibus diſcipulis ſuis ieſus ait illis
¶ Tercium. Obliquus quattuor modis preconſtruitur. Primo rati
one relationis vt trahit ſua quemqꝫ voluptas. Secundo ratione inter
rogatiōis vt quem queritis Tercio ratione negatiōis vt neminē video

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Quarto ratiōe noīs infiniti vt quēcunqꝫ osculatꝰ fuero ipē ē tenere eū
¶ Quatrtū. post ntūm noīs adiectiui sepiꝰ sequiť infinitiuꝰ. vt Joēs est aptus legere ⁊ hec ꝯstructio fuit pulchra apud veteres Siliter post ꝟbū sepius sequiť ꝟbū infiniti modi Horatius Oderūt peccāre boni virtutis amore Oderūt peccāre mali formidine pene
¶ Quintū. post ntūm nō sꝑ ꝯstruiť in mediate ꝟbū ꝑsonale finiti modi. ſꝫ casus quē regit ntūs. vt liber Gherardi iacet
¶ Sextū. post ntūm ꝑticipialē ꝯstruiť casus quē regit ꝑticipiū. vt Joānes legēs libꝝ dormit ¶ Septimū. post ꝟbū substātiuū ⁊ vtm̄ ⁊ eoꝝ vim hn̄tia ꝯstruiť ntūs. vt ego sum bonꝰ. tu diceꝝ hēricꝰ ego ſedeo iustꝰ
¶ Octauū. ꝯstructio sepiꝰ incipiť. ab aduerbio vocādi. ⁊ interiectōibꝰ exclamatiue positis. ⁊ ꝟbo excepto actiōis. silr̄ a ꝟbis imꝑsonalibꝰ Ut o vir ineffabilem proh nefas. mingit pluit. amatur.

De impedimentis locutionis

¶ Hoc est de regulis poetaꝝ ⁊ oratoꝝ. ¶ Cōtra regulas grāmaticorū sunt nō nulle regule poetaꝝ ⁊ oratoꝝ. q̄ a grāmaticis dn̄r impedimenta hinc regulas grāmaticoꝝ notabo cū regulis poetaꝝ ⁊ oratoꝝ.

Prima regula congruitatis

¶ Oꝫ adiectiuum ⁊ suū substantiuum erunt eiusdem generis numeri ⁊ casus. vt pater meus. mater mea. soror mea

Regule contra hāc regulam sūt septem

¶ Prima Adiectm̄ ꝑticipiale positū inter duo noīa substātiua diuersoꝝ gn̄m. ꝯueniet cū substātiuo p̄cedēte. ⁊ nō sequēte. hꝫ em̄ rōem appositi qꝺ respicit ntm̄ p̄cedentē. vt coluber ē factꝰ ⁊ nō facta mistica virga. ꝟbū caro factū est. hō est futurus cadauer. Sed in hoc exemplo. Cum gustasset architriclinius aquā factū vinū. sacra lrā vtitur licēcia sua
¶ Nota adiectiua noīalia posita inter duo substantiua diuersoꝝ gn̄m conueniēt cū substātiuo sequēti. vt berta est nigrū aīal. adiectm̄ em̄ hoc ꝯuenit cū substātiuo ꝓximiori ¶ Scd̓a regula Hec qnqꝫ ꝓnoīa meꝰ tuꝰ suꝰ noster ⁊ vester sepiꝰ discōueniūt cū suis substantiis in casu. vt notenť ea ꝓnoīa ꝑcare actiue. ⁊ mei tui sui nr̄i vr̄i ꝑcare passiue Boe. Solanť mesti. nūc mea fata senis Oui. Nūc mea defuncte da molliter ossa cubare ꝓ mee. Item nō dicimꝰ latine. meū laurētij studiū suū prisciani prediū Sꝫ meū studiū. quo sum laurētiꝰ. hinc hec ꝓnoīa respuūt ꝯsortiū substātiuoꝝ ⁊ adiectiuoꝝ accessiōem cupiūt. nō oīm. ſꝫ ꝑticipioꝝ gerundioꝝ ⁊ hoꝝ vniꝰ soliꝰ ipiꝰ Ut tuā ipiꝰ aīam ꝑ trāsibit gladius
¶ Tercia regula. Nomē substantm̄ noīs collectiui vel distributiui sepiꝰ exigit ꝟbū plr̄ vt gens q̄ nō nouit legem dn̄i maledicti sūt Uidi turbā magnā stātes. i. multos hoīes stantes Oīs israhel p̄uaricati sunt. i. oēs iudei trāsgressi sunt legē Utraqꝫ formose paridi potuere videre. Hec regula est poetica. fit em̄ in ea figura q̄ dr̄ synthesis. de qua patuit
¶ Quarta. adiectiua exꝑmens ꝓprietatē rei sepiꝰ discōuenit in gn̄e cū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

ſuo ſubſtãtiuo Uirgiliꝰ Triſte lupus ſtabulis Ouidiꝰ. Turpe iacẽtis mulier multo madefacta lieo ⁊ regula eſt poetica ¶ Quita. adiectm̃ ⁊ ſuum ſubſtantm̃ ſepiꝰ diſcõueniũt in gñe qñ magis cõe intelligit᷑ Ut preneſte ſub ipa Oui. hoc pecꝰ oẽ meũ multe ſtabulant᷑ in ãtris ⁊ hec regl'a ẽ poetica. ¶ Sexta. adiectm̃ ⁊ ſuũ ſubſtãtm̃ ſepiꝰ diſcõueniũt in gñe ad exꝑmendũ diſcretõem ſexꝰ vt anſer erat quondã ſpẽoſa gemie feta. qd̓ maxie ꝯtingit in ſubſtantis epiceni gꝫ Et hec regl'a ẽ poetica ¶ Septia adiectm̃ ⁊ ſubſtãtm̃ ſepiꝰ diſcõueniũt in caſu qñ ꝟbũ hꝫ vtm̃ añ ſe ⁊ ntm̃ poſt ſe. Ut petre eſto bonꝰ dicimꝰ igit᷑ latine defende nos dñe. Adiuua me vir optie Et nõ Adiuua me vir optimꝰ. niſi addas tu vt Adiuua me tu vir optimꝰ q2 intelligit᷑ ens Sic defendit᷑ iſtud dñe dñs nr̄ Idẽ fit in noibꝰ ꝓprijs qd̓ in hoc ꝑnoie tu Ut aue ceſar ſummus impator Salue mi Tulli parens patrie ṗmus oim̃ appellatus.

¶ Qꝫ ꝟbũ pſonale finiti modi exigit ntm̃ añ ſe ſub ꝯueniẽtia nũeri ⁊ ꝑſone. vt ego ſcribo. tu ſcribis. ille ſcribit ¶ Primũ. ꝟbũ ſubſtãtm̃ poſitũ inter duos ntõs diuerſoꝝ nũeroꝝ p̄t vtrilibet ꝯuenire in nũero ⁊ pſona vt teſtimonia ẽ vel ſunt meditatio iuſti. nuptie ẽ vnũ ꝯuiuiũ Tonitrua ẽ ſonꝰ ¶ Scd̓m. qd̓ relatm̃ cũ ſuo añcedenti ꝑponit᷑ in obliq̄s ꝟbo illd̓ añs pulchre cũ relatiuo ꝯcordat. vt Jeſum quẽ q̄ritis ſurrexit. Quẽ ego decollaui. Joẽm ſurrexit a mortuis Quas miſiſti lrãs fuere iucũdiſſime In his eĩ ſil'ibus orõibꝰ relatm̃ p̄conſtruit᷑ ſuo añcedẽti. vt quẽ ieſum q̄ritis ille ſurrexit a mortuis Et regula ẽ oratoria. ¶ Terciũ. ad nomẽ nois collectiui l' diſtributiui ſequit᷑ ſepiꝰ ꝟbũ pl'e ꝑ ſyntheſim. vt patuit de ntõ recto a ꝟbo Uirgiliꝰ. ps in fruſta ſecant verubus trementia figunt. Scriptura Sinagoga ppl'oꝝ circumdederunt me.

Secda re. ꝯgru Cõtra hãc regulã impedimẽta ſunt tria.

¶ Qꝫ demonſtratm̃ ⁊ ſua res demonſtrata ꝯuenient in gñe nũero ⁊ caſu vt adiectm̃ ⁊ ſuũ ſubſtantiuũ. vt ego Joãnes. tu petrus. ille conradus ¶ Itẽ Impedimẽta huiꝰ regule eodẽ mõ pñt fieri vt ꝯtra ṗmã regulã Therẽ. Ubi ille ſcelus q̇ me hodie ꝑdidit. hoc eſt ille ſceleratus homo Ouidius. Nos inopes turba vagamur.

Tercia regula congruitatis

Demõſtratio eſt duplex

- Perſonal' qñ res demõſtrat᷑ in nũero ⁊ nõ in ſpẽ ⁊ hãc faciũt demõſtratiua ꝑnoĩalia. vt hic eſt liber meus
- Impſonalis qñ res demõſtrat᷑ in ſpẽ ⁊ nõ in numero ⁊ hanc faciunt demonſtratiua noĩalia. vt librum talem ego habeo hoc eſt ſimilem

¶ Qꝫ relatiuũ ⁊ ſuũ añs ꝯueniũt in gñe ⁊ nũero vt deus q̇ eſt pius. mater q̄ eſt pia munꝰ qd̓ eſt piũ leditur. Itẽ Relatm̃ eſt duplex vt noĩale ⁊ ꝑnoĩale Noĩalia ſunt nouẽ. vt q̇. qualis. quãtus. cuias. quotus. quot alius. alter. Pronominalia ſunt quinqꝫ. vt is. ſuus. ipſe. ſui. ille.

Quarta regula congruitatis

¶ Nota ſex ſunt relatiua q̄ ſolum in numero ⁊ genere ꝯueniunt cum ſuo an̄cedente. vt qui ille ipſe iſte hic is. Cetera ꝯueniūt cū an̄cedente in genere numero ⁊ caſu. Item duplex eſt relatiuū. ſubſtantie. vt qui ⁊ accidentis. vt cetera noīalia de quibus dantur regule due

¶ Prima relatiuū ſubſtātie poſitū inter duo ſubſtātiua diuerſoꝝ gn̄m ꝯueniet cum ſubſtātiuo p̄cedente. vt Joēs qui eſt aīal currit. niſi ſequēs ſubſtātiuū fuerit nomē ꝓpriū aut nomē ſpeciale. Ut galeam ſalutis accipite qđ eſt ꝟbū dei. In ſemine tuo q̄ eſt chriſtus Studiū ſapientie. q̄ eſt phīa. Eſt loc⁹ in cacere qđ tulianū vocaꝛ Hinc relatm̄ ſubſtantie ſm gramaticos ꝯuenit cū ſubſtātiuo p̄cedēte ſm oratores cū ꝟbo ſequēti

¶ Altera regula relatm̄ accidētis poſitū inter duo ſubſtātiua diuerſoꝝ gn̄m ꝯuenit cū ſubſtātiuo ſequēti. vt talis eſt ſeru⁹. quale eſt mācipiū

Impedimenta huius quarte regule ſunt varia.

¶ Primū an̄cedens ſepius poniꝛ abſolute vt relatiuum habeat locum in oratione. qꝛ relatiuum ⁊ ſuū an̄s petūt ꝯſtructionem duoꝝ verborū ſnt em̄ diuerſa vel videntur ſignificare diuerſa vt ver ⁊ eſtatem tu plaſmaſti ea vt patuit de abſolutione caſuum

¶ Secundum Relatiuū ſepe non refertur ad antecedens expreſſum ſꝫ ſub intellectum ⁊ hoc qn̄ antecedens eſt minus cōe ⁊ magis cōe intelligitur vt ſpecies eſt qđ predicaꝛ de pluribus. Domus iſrahel ſperauit in domino. adiutor ⁊ protector eorum eſt

¶ Tercium. relatiuum ſepius refertur ad nomen poſſeſſiuum ſub diſconuenientia generis ſm vocem. vt mea ſcripta legis qui ſum bonus Obſeruaſti oēs ſemitas meas q̄ quaſi putredo ꝯſumendus ſum.

¶ Quartum relatiuum ſepius refertur ad ꝟbum vel adiectiuum poſitum loco antecedentis. vt adhereatis domino deo veſtro quod feciſtis vſqꝫ in hodiernum diem

¶ Quintū an̄cedens ſepius capiꝛ pro ſignificatōe relatiuū ꝑ voce. vt inueniſtis meſſiam. qđ interp̄tatur chriſtus Rabbi quod dꝛ magiſter. Tu vocaberis cephas. quod interpretatur petrus

¶ Sextū ad an̄cedens ꝑ voce captū ſepius ⁊ ornate relatiuū refertur ac ſi an̄cedens capereꝛ ſignificatiue. vt Jeſus interp̄tatur chriſtus qui creauit oīa. Chriſtus intep̄tatur vnctus q̄ nos redemit

¶ Septimum relatiuum ſepius refertur ad nomen collectiuum vel diſtributiuum ſub diſconuenientia generis vel numeri vt bona gens deus eſt ꝓtector eoꝝ. Petrum ⁊ paulum tu diligis eos

¶ Octauū (qđ eſt veꝝ impedimentū) relatm̄ ⁊ ſuū an̄s aliqn̄ in libris nō emēdatꝫ diſcōueniūt cū ꝟbo in ꝑſona. vt in atrijs tuis ihrl'm. ihrl'm q̄ edificaꝛ. vt ciuitas Itē Bn̄dicite aque oēs q̄ ſup celos ſunt vbi emēdati libri hn̄t edificaris. vt ciuitas Et q̄ ſup celos eſtis teſte Laurētio.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

¶ Nonum relatiuū ſepius mutat ſignificatū antecedētis ⁊ hoc quādo antecedens eſt equiuocum vt tactus eſt romulus qui hanc vrbem condidit Canis nat in equore qui fulget in aſtris

¶ Decimum. relatiuū ſepius ponitur ſine antecedente cauſa breuitatis Vidiſti eum Orat cuius indigeo

Quinta regula congruitatis

¶ Undecimū. relatiuū ⁊ ſuū ans ſepius ponunt indifinite hoc eſt indeterminate Ut cuncta timent hoiem. q₂ preſidet ille creatis

Oꝫ interrogatiuū ⁊ ſuū reſponſiuū ſolū ꝯueniēt in caſu Ut quē q̄ritis Jeſum nazarenum Cuius loci es. quinti. ſexti. octaui

Octo ſunt interrogatiua noialia

Quis querit de noie ꝓprio vel ſubſtantia rei; Cuius reſponſiua noia ꝓpria vel appellatia. vt quis vocaris Joēs petrꝰ paulus Gherardus

Qualis querit de qualitate ⁊ diſpoſitione rei Cuius reſponſiua adiectiua ꝯparabilia. vt qualis eſt Joānes. fortis doctus grāmaticus

Quantus querit de quātitate ⁊ magnitudie rei Cuius reſponſiua adiectiua quantitatis. vt quātus eſt Joannes. paruus altus

Cuius a vm q̄rit de poſſeſſione rei Cuius reſpōſiua poſſeſſiua in eodē gn̄e ⁊ nūero vt cuius eſt liber meus tuus ſuus Sꝫ ad cuius gti caſus reſpondent gti. vt cuius eſt liber. Joānis petri

Cuias iatis de qua gente q̄rit. de regione vel patria cuiꝰ rn̄ſiua nr̄as vr̄as ſilr noia gentilia. vt Cuias gentem es. noſtratem colonienſem

Quotus querit de ordine rerum. Cuius reſponſiua ſunt primus. ſecundus. tercius quartꝰ. ⁊c̄. vt Quotus fuiſti ordine primus ſcd's. ⁊c̄.

Quot pluralis numeri querit de numero. Cuius reſponſiua ſunt vnum duo tria. vt quot aureos habet duos tres.

Sexta regula congruitatis

¶ Quot duo ſingularia copulata coniunctione aliqua exigunt verbum vel adiectiuum plurale. niſi ſumantur diuiſim. exemplum regule Petrus ⁊ Paulus beati apoſtoli. Exemplum exceptionis. vt aurum et argentium non eſt mecum

¶ Coniunctio copulatiua ⁊ diſiunctiua. ⁊ he tres dictiones q̄ꝫ niſi. preterq̄ꝫ. volunt copulare inter ſimiles caſus Ut deus eſt pius ⁊ iuſtus et miſericors. Ego mater dilectionis pulchre ⁊ timoris ⁊ ſancte ſpei Gloria patri ⁊ filio ⁊ ſpiritui ſancto

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Hec regula fal-
lit tripliciter

Primo. quando poſt verbum ſubſtantiuū ponitur adiectiuū ⁊ genitiuus vel ablatiuus partis. vt deus patiens ⁊ multe miſericordie.
Secundo. quando poſt eſt ponitur nomen poſſeſſiuum ⁊ primitiuum. vt iſta eſt domus mea ⁊ fratris
Tercio. quando dictio poteſt regere diuerſos caſus. vt plenum gratia ⁊ veritatis. Omnes menſe replete ſunt vomitu ⁊ ſordium. A quibus nos reprimat deus in ſecula ſeculorum

A M E N

¶ Quid eſt animal. niſi corpus cum anima concretū. latine ⁊ recte dr.
¶ Quid eſt animal q̄ꝫ corpus cum anima concretum non recte dicitur teſte Laurentio Sed adde aliud. vel aliter vel ſecus. vel comparatiuū ⁊ tunc vtroqꝫ modo licet dicere Ut quid eſt animal aliud q̄ꝫ. vel niſi corpus. cum anima concretum Item Preterq̄ꝫ eandem. aut prope parem vim obtinet. quam niſi. Et vbi eſt hec prepoſitio preter. ibi locum habere poteſt preterq̄ꝫ. Ut nullius rei ſum cupidus preter laudem Uel preterq̄ꝫ laudis Nulli placet preter me. vel preterq̄ꝫ mihi

¶ Impreſſum Dauentrie Per me Richardum Pafraet Anno domini. M.CCCCC.iiij. Menſis Februarij. viceſima octaua.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 22